

PLAN DE AMENAJARE A JUDEȚULUI DÂMBOVIȚA și STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ

Județul DÂMBOVIȚA
Regiunea Sud – Muntenia

Volumul VIII - DOCUMENTAȚII DE SOLICITARE OBȚINERE AVIZE -

Proiect nr.: 0A36/2014

Beneficiar:

JUDEȚUL DÂMBOVIȚA prin Consiliul Județean DÂMBOVIȚA

Proiectant: S.C. „AMBIENT URBAN” s.r.l. Târgoviște

COLECTIV DE ELABORARE

- PROIECTANT GENERAL: S.C. „AMBIENT URBAN” s.r.l. Târgoviște

Director general: arh. Mircea NIȚESCU

Manager proiect: arh. Dan NIȚESCU

Proiectanți de specialitate:

-amenajarea teritoriului : arh. Mircea NIȚESCU

arh. Răzvan NIȚESCU

arh. Luchian SORIN NIȚESCU

arh. Alin NIȚESCU

-geologie, riscuri : dr. ing. Mihai Alexandru SAMOILĂ

-rețele edilitare : dr. ing. Dorin STAICU

ing. Corina MEREU

-mediu : ing. Mirela COJOACĂ

ing. Marius COJOACĂ

Consultant științific : prof. dr. arh. Nicolae Cătălin SÂRBU

CUPRINS

INTRODUCERE	4
CAPITOLUL 1	4
I. NECESITATE ȘI OPORTUNITATE P.A.T.J.	4
1.1. Necesitatea și obiectivele studiului	4
1.1.1. Necesitatea studiului	4
1.1.2. Obiectivele generale ale studiului	5
1.1.3. Obiectivele specifice ale studiului	6
1.2. Baza documentară și bibliografia	6
1.2.1. Surse documentare	6
1.2.2. Surse bibliografice	7
1.3. Metodologia de lucru	7
CAPITOLUL 2	8
II. CADRUL-CONȚINUT ȘI STRUCTURA P.A.T.J.	8
2.1. Cadrul-conținut al Planului de Amenajare a Teritoriului Județean Dâmbovița	8
2.1.1. Piese scrise	8
2.1.2. Piese desenate	9
2.2. Structura lucrării	9
2.3. Conținutul volumelor	9
2.3.1. Volumul I – INTRODUCERE, NECESITATE ȘI OPORTUNITATE, TEMĂ, MEMORIU DE SINTEZĂ	9
2.3.2. Volumul II – CADRUL NATURAL, MEDIU, ZONE DE RISC	12
2.3.3. Volumul III – ZONE PROTEJATE - TURISM	18
2.3.4. Volumul IV – POPULAȚIA ȘI REȚEAUA DE LOCALITĂȚI	25
2.3.5. Volumul V – CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT	41
2.3.6. Volumul VI – GOSPODĂRIREA COMPLEXĂ A APELOR ȘI ECHIPAREA TEHNICO-EDILITARĂ	50
2.3.7. Volumul VII – STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR ȘI ORGANIZAREA TERITORIULUI	60

INTRODUCERE

Activitatea de amenajare a teritoriului județean concentrează rezolvări ale cerințelor sociale în raport cu factorii politici și de decizie în vederea promovării unei concepții generale de utilizare și organizare a spațiului, de repartizare a activităților economico-sociale, de ameliorare a calității vieții și de protecție a mediului înconjurător în condițiile progresului tehnic înregistrat în toate sferile de activitate.

Obiectul lucrării de față constă în realizarea planului de amenajare a teritoriului județean (P.A.T.J. Dâmbovița), care este definit de lege drept o documentație cu caracter director, ce are ca scop transpunerea spațială a programului de dezvoltare economică și socială, culturală și instituțională a județului, elaborat de către autoritățile județene pentru teritoriul pe care îl gestionează, prevederile P.A.T.J. devenind obligatorii pentru documentațiile de amenajare a teritoriului și urbanism subsecvente (P.U.G., P.U.Z., P.U.D.).

Întocmirea documentației P.A.T.J. se înscrie în eforturile Consiliului Județean Dâmbovița de îndeplinire a atribuțiilor ce-i revin în conformitate cu art. 21 și 22 din Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, în sensul coordonării activității în acest domeniu la nivel județean și al asigurării elaborării și aprobării Planului de Amenajare a Teritoriului Județean, care, potrivit legii, se actualizează periodic la 10 ani.

La data întocmirii prezentei documentații, Consiliul Județean Dâmbovița nu are un Plan de Amenajare a Teritoriului Județean (P.A.T.J.) elaborat și aprobat.

Planul de Amenajare a Teritoriului Județului Dâmbovița (P.A.T.J.), cu finalitate în Strategia și Planul de Dezvoltare a Județului Dâmbovița pentru perioada 2014 – 2020, având orientări și spre anul 2030, trasează orientările generale ale dezvoltării viitoare a județului din punct de vedere economic, social, cultural, al învățământului, al turismului, ș.a., asigurând valorificarea resurselor materiale, financiare, informaționale și umane de care dispune județul Dâmbovița.

Procesul de elaborare a Planului de Amenajare a Teritoriului Județului a vizat implicarea tuturor actorilor interesați în acest demers: autorități locale, cetățeni, prestatori servicii, servicii deconcentrate, mass-media, ș.a.

Viziunea care s-a conturat ca rezultat al acestui proces participativ este aplicabilă pentru întreg teritoriul județului Dâmbovița în perspectiva anului 2016 (termen scurt), cele ale anului 2021 (termen mediu) și 2030 (termen lung), cuprinzând principiile și valorile care stau la baza dezvoltării strategice a județului.

P.A.T.J. Dâmbovița asigură elementele definitorii pentru propunerile de dezvoltare spațială a unităților administrativ-teritoriale situate în limitele județului Dâmbovița, precum și elementele de fundamentare a unor politici de amenajare a teritoriului regional și național.

Elaborarea lucrării s-a făcut în conformitate cu prevederile Legii 350/2001 actualizată și completările.

CAPITOLUL 1

I. NECESITATE ȘI OPORTUNITATE P.A.T.J.

1.1. Necesitatea și obiectivele studiului

1.1.1. Necesitatea studiului

În contextul realităților economico-sociale și politice actuale (criza economică, continuarea procesului de descentralizare, posibilitatea atragerii a cât mai multe fonduri europene ș.a.), Consiliul Județean Dâmbovița are nevoie de un instrument de lucru pentru organizarea activităților, prioritizarea investițiilor și gestionarea eficientă a resurselor necesare pentru dezvoltarea domeniilor de care răspunde direct, instrument care să fundamenteze dezvoltarea, promovarea și implementarea unor proiecte ce vor contribui la progresul județului.

Din această perspectivă, o importanță deosebită o are capacitatea Consiliului Județean Dâmbovița de a-și planifica și utiliza resursele relativ limitate (județ mic și ca întindere și ca populație urbană) cu scopul de a satisface nevoile în continuă creștere ale comunităților locale.

Planul de amenajare a teritoriului județean constituie instrumentul principal de coordonare și concertare a acțiunilor de amenajare, în vederea dezvoltării armonioase a unităților administrative componente, documentația materializând politica generală de amenajare definită de Consiliul Județean printr-un act normativ care cuprinde obiectivele și măsurile principale pentru amenajarea teritoriului județean.

Totodată, prevederile sale asigură rezolvarea integrării în propunerile de dezvoltare spațială durabilă și a unor aspecte legate de integrarea europeană.

Sunt vizate prevederi care să răspundă unor aspecte precizate ca elemente de temă:

- Adaptarea propunerilor locale la politicile și programele de dezvoltare ale județului, corelate cu cele naționale și regionale;
- Crearea unei atractivități investiționale;

- Evidențierea noilor probleme și disfuncționalități survenite din teritoriu și prevederea unui set de măsuri pentru diminuarea sau înlăturarea efectelor negative ale acestora;
- Introducerea modificărilor legate de infrastructura de transport: autostrăzi, drumuri expres, drumuri rapide, drumuri strategice, artere de rocadă, cale feroviară, ș.a., aparținând județului;
- Introducerea modificărilor legate de infrastructura tehnico-edilitară și de gospodărie comunală;
- Reducerea/eliminarea poluării mediului prin management corespunzător al deșeurilor municipale ;
- Corelarea propunerilor P.A.T.J. cu programele de guvernare sectoriale, cu Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Dâmbovița, aprobată prin Hotărârea Consiliului Județean nr. 7/27.01.2012 și, după revizuire, prin Hotărârea Consiliului Județean nr. 50/10.02.2015, cu Planul Regional de Acțiune pentru Mediu, Planul Local de Acțiune pentru Mediu, Planul Județean de Gestiune a Deșeurilor, Master Plan privind Regionalizarea Serviciilor de Apă și Canalizare, precum și cu proiectele pentru alimentarea cu apă și epurarea apelor uzate în localități, etc;
- Încadrarea documentației P.A.T.J. proiectată, în perspectiva prevederilor actelor normative, a documentelor europene în domeniu, arii naturale protejate din județul Dâmbovița;
- La elaborarea documentației au fost luat în considerare studiul privind hărțile de hazard și de risc la inundații a județului Dâmbovița, transmise de Administrațiile bazinale Argeș/Vedea și Buzău Ialomița, precum și hărțile de hazard și de risc la alunecări de teren întocmite conform legii;
- Includerea în prevederile P.A.T.J. a unor domenii-țintă potrivit cerințelor survenite după integrarea României în spațiul Uniunii Europene, precum: peisajul, protecția mediului, măsuri privind zonele expuse la riscuri, utilizarea de energii neconvenționale.

Aceste obiective și măsuri se supun consultării populației și tuturor mediilor interesate chemate să se exprime în cadrul unor consultări publice organizate permanent după regulamente aprobate la fiecare nivel administrativ și rezervate exclusiv obiectivelor de amenajare a teritoriului.

Au fost luate în considerare documentele Uniunii Europene, după cum urmează:

- Carta Europeană a Amenajării Teritoriului – CEMAT, Torremolinos, 1983;
- Schema de Dezvoltare a Spațiului Comunitar – UE, Potsdam, mai 1999;
- Rezoluțiile Conferinței Europene a Miniștrilor Responsabili cu Amenajarea Teritoriului – CEMAT, Hanovra, 7-8 septembrie 2000;
- Directivele și Recomandările Consiliului Europei în domeniu (cooperare transfrontaliera, autonomie regională, Convenția Europeană a Peisajului, Carta Europeană a Zonelor Rurale);
- Agenda Teritorială Europeană, mai 2007;
- Declarația privind Dezvoltarea Durabilă (ONU, Johannesburg, august 2002);
- Carta de la Leipzig privind dezvoltarea durabilă a orașelor, 24-25 mai 2007;
- Recomandarea Comitetului de Miniștri ai Statelor membre ale Consiliului Europei privind principiile directe pentru o dezvoltare spațială durabilă a continentului european (30 ianuarie 2002);
- Perspectiva europeană privind dezvoltarea spațială - Potsdam, mai 1999;
- Conceptul național de dezvoltare spațială, octombrie 2006;
- Declarația de la Rio și Agenda 21 - ONU, Rio de Janeiro, iunie 1992;
- Declarația de la Vancouver asupra Așezărilor Umane;
- Declarația miniștrilor la Reuniunea Ministerială privind Așezările Umane, Geneva, septembrie 2000;
- Declarația privind Orașele și Alte Așezări Umane în Noul Mileniu;
- Raportul „Locuința și politica regională” – inițiat de euro-deputatul italian-Alfonso Andria, aprobat de Parlamentul European în 10 mai 2007;
- Declarația miniștrilor responsabili cu domeniul locuirii Marsilia, 24 noiembrie 2008.

1.1.2. Obiectivele generale ale studiului

Ca expresie spațială a politicii economice, sociale, culturale și ecologice a colectivităților teritoriului considerat, amenajarea teritoriului județean are ca obiective prioritare:

- Utilizarea rațională a teritoriului, în vederea realizării unei ocupări a terenurilor care să garanteze dezvoltarea armonioasă a județului, ținând cont de elementele naturale și de necesitățile populației și economiei;
- Crearea unui cadru favorabil prosperității vieții individuale, familiale, economice și sociale, încurajând dezvoltarea armonioasă a județului, orașelor și comunelor, respectând specificitatea geografică, economică, tradițională și culturală locală în contextual regional;

- Asigurarea dezvoltării durabile a întregului teritoriu intrajudețean, prin propuneri concrete privind măsuri de deconcentrare, apelându-se la promovarea unei evoluții echilibrate a structurii urbane și la definirea unei ierarhizări a rolului și funcției fiecărei localități;

- Promovarea unei structuri urbane care trebuie să reflecte concentrarea, organizarea, funcțiunile și repartizarea activităților, având efecte directe asupra ocupării terenurilor;

- Coordonarea amenajării teritoriului la scara județului, asigurându-se respectarea obiectivelor dezvoltării durabile și aplicarea judicioasă a măsurilor de realizare a obiectivelor acesteia, coordonarea realizându-se la toate nivelurile și în toate domeniile unde activitățile publice au efect asupra utilizării terenului și presupun repartizarea și coordonarea atribuțiilor și sarcinilor amenajării teritoriului între unitățile de stat, cele județene și cele locale.

1.1.3. Obiectivele specifice ale studiului

- Identificarea elementelor care condiționează dezvoltarea județului;
- Evidențierea problemelor și disfuncționalităților din județ;
- Formularea diagnosticului prospectiv și general;
- Elaborarea strategiei de dezvoltare spațială a județului;

1.2. Baza documentară și bibliografia

1.2.1. Surse documentare

Pe parcursul elaborării lucrării prezente s-au folosit următoarele surse de documentare:

a) în domeniul amenajării teritoriului și urbanismului:

- Legea 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea 151/1998 privind dezvoltarea regională în România;
- Legea 363/2006 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea I – Rețele de transport, cu modificările ulterioare;
- Legea 171/1997 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a II-a – Apă;
- Legea 5/2000 de aprobare Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea III-a – Zone protejate;
- Legea 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea IV-a – Rețeaua de localități, cu modificările ulterioare;
- Legea 575/2001 - aprobare Plan de amenajare a teritoriului național–Secțiunea V-a–Zone de risc natural;
- Legea 190/2009 de aprobare a Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea VIII-a – zone cu resurse turistice;
- Legea 184/2001 privind exercitarea profesiei de arhitect (modificată prin Legea 43/2004);
- Legea 422/2001, privind protejarea monumentelor istorice, republicată;
- Legea 114/1996 a locuinței, republicată;
- Legea nr. 226/2013 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 164/2008 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului
- Legea nr. 326/2001 a serviciilor publice de gospodărie comunală – cu modificările ulterioare (L506/2003);
- Legea apelor 107/1996, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului 43/1997 privind regimul drumurilor, republicată, cu modificări și completări;
- Hotărârea Guvernului 540/2000 privind aprobarea încadrării în categorii funcționale a drumurilor publice și a drumurilor de utilitate privată deschise circulației publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului 31/1996 pentru aprobarea Metodologiei de avizare a documentațiilor de urbanism privind zone și stațiuni turistice și a documentațiilor tehnice privind construcțiile din domeniul turismului;
- Hotărârea Guvernului 1076/2004 de stabilire a procedurii realizării evaluării de mediu planuri și programe;
- Hotărârea Guvernului 447/2003 pentru aprobarea normelor metodologice privind modul de elaborare și conținutul hărților de risc natural la alunecări de teren și inundații;
- Hotărârea Guvernului 382/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind exigențele minime de conținut ale documentațiilor de amenajarea teritoriului și de urbanism pentru zonele de riscuri naturale;

- Hotărârea Guvernului 31/1996 privind metodologia de avizare a documentațiilor de urbanism privind zone și stațiuni turistice și a documentațiilor tehnice privind construcțiile;
- Hotărârea Guvernului 1122/2002 pentru aprobarea condițiilor și procedurilor de atestare a stațiilor turistice, precum și pentru declararea unor localități ca stațiuni turistice de interes național, respectiv local;
- Ordinul 201/N/2000 al ministrului lucrărilor publice și amenajării teritoriului Ghid metodologic privind evaluarea impactului asupra mediului, ca parte integrantă a planurilor de amenajare a teritoriului și urbanism;
- Ordinul 562/2003 al Ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului pentru aprobarea Reglementării tehnice „Metodologie de elaborare a conținutului documentațiilor de urbanism pentru zone construite protejate”;
- Ordinul 542/2003 al Ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului pentru aprobarea Metodologiei privind inițierea, programarea, achiziția, elaborarea, avizarea, aprobarea și valorificarea reglementărilor tehnice și rezultatelor activităților în construcții, amenajarea teritoriului, urbanism și habitat;
- Ordinul comun al Ministerului transporturilor, construcțiilor și turismului și Ministerului Administrației și Internelor 139/2003/ 6/2003 privind măsuri pentru respectarea disciplinei în domeniul urbanismului și amenajării teritoriului în scopul fluidizării traficului și al siguranței circulației pe drumurile publice naționale și județene;
- Studiile de specialitate preliminară:
 - Actualizarea suport topografic, scara 1:100.000, executant S.C. "Ambient Urban" s.r.l. Târgoviște;
 - Analize sectoriale urbanistice preliminară;
 - Alte documentații de specialitate specifice;

b) în domenii complementare

- Codul civil;
- Legea 10/1995 privind calitatea în construcții, cu modificările ulterioare (Legea nr.587/2002);
- Legea locuinței 114/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea administrației publice locale nr. 215/2001, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, cu modificări și completări;
- Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, potrivit prevederilor Legii fondului funciar 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, cu modificări și completări;
- Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată;
- Legea apărării naționale a României nr. 45/1994, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 481/2004 privind protecția civilă, republicată;
- Legea nr. 307/2006 privind apărarea împotriva incendiilor;
- Legea nr. 46/2008 pentru aprobarea Codului Silvic;
- Hotărârea Guvernului nr. 930/2005 pentru aprobarea Normelor speciale privind caracterul și mărimea zonelor de protecție sanitară și hidrogeologică;

Prezenta documentație propune rezolvări pentru toate tipurile de probleme cuprinse în TEMA DE PROIECTARE stabilită de comun acord cu beneficiarul, Consiliul Județean DÂMBOVIȚA.

1.2.2. Surse bibliografice

Bibliografia utilizată se bazează pe lucrările de bibliografie generală și specială dedicate județului Dâmbovița, respectiv pe ultimele studii de specialitate și documentații de urbanism în vigoare sau în curs de actualizare. Pentru partea de cartografie principala sursă folosită sunt elementele deținute de hărțile furnizate de O.C.P.I. Dâmbovița și operatori economici cu expertiză în domeniu. Principala documentare s-a făcut în teren. Analiza stadiului existent al dezvoltării a permis identificarea disfuncționalităților și a priorităților de intervenție.

Sursele bibliografice utilizate pe parcursul elaborării Planului de Amenajare a Teritoriului Județului Dâmbovița sunt menționate la finalul părții scrise aferente fiecărui volum în parte.

1.3. Metodologia de lucru

Documentația „Plan de Amenajare a Teritoriului Județului Dâmbovița” a fost întocmită în conformitate cu Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificări și completări și cu „Metodologia de elaborare și cadrul-conținut al documentațiilor de amenajare a teritoriului” elaborată de ministerul de resort.

Planul de Amenajare a Teritoriului Județean este alcătuit dintr-un ansamblu de studii referitoare la teritoriul județean, prin care au fost stabilite, de către echipe pluridisciplinare, pe baza unei analize multicriteriale a problemelor, obiectivele, acțiunile și măsurile de adoptat pe o perioadă determinată de timp.

Aceasta orientează aplicarea unor politici la nivel județean în domeniul organizării spațiului din teritoriu. Pentru o utilizare operativă și facilă, documentația a fost elaborată și structurată în șase secțiuni, pe domenii.

Analiza situației existente s-a realizat pe domeniile amenajării teritoriului pe baza unor indicatori cantitativi și calitativi sau a unor elemente necuantificabile prin care s-a evidențiat diagnosticul situației existente.

Interpretarea indicatorilor cuantificabili s-a făcut în raport cu indicatorii medii la nivel național și regional și, în profil teritorial, prin stabilirea unor paliere valorice și încadrarea unităților administrativ teritoriale în aceste paliere, având ca rezultat evidențierea unor disparități zonale.

Caracterizarea teritoriului a fost susținută grafic prin planșele obligatorii, precum și prin cartograme, grafice, scheme logice, necesare descrierii și explicării fenomenelor și proceselor specifice.

În cadrul fazei de diagnostic au fost evidențiate principalele probleme pentru fiecare domeniu analizat, indicându-se măsurile necesare a fi adoptate cu prioritate.

Propunerile formulate au avut în vedere atingerea obiectivelor generale ale amenajării teritoriului, dar și a celor specifice fiecăruia dintre domeniile studiate. Propunerile s-au concretizat într-un program de măsuri pe termen scurt, mediu și lung pentru fiecare dintre domeniile dezvoltării spațiale.

CAPITOLUL 2

II. CADRUL-CONȚINUT ȘI STRUCTURA P.A.T.J.

2.1. Cadrul-conținut al Planului de Amenajare a Teritoriului Județean Dâmbovița

P.A.T.J. este structurat după cum urmează:

a) Partea I: Analiza situației existente și identificarea elementelor care condiționează dezvoltarea, cu evidențierea problemelor și disfuncționalităților;

b) Partea a II-a: Diagnostic prospectiv și general: evaluarea decalajului dintre situația actuală și cea anticipată și dorită pentru orizontul stabilit;

c) Partea a III-a: Obiective și direcții de dezvoltare teritorială pe termen scurt, mediu și lung și programul de măsuri cu stabilirea responsabilităților de realizare.

Planul de amenajare a teritoriului județean – P.A.T.J. – este constituit din piese scrise și desenate, care se structurează conform celor trei părți ale P.A.T.J. stipulate mai sus.

2.1.1. Piese scrise

Piesele scrise se prezintă sub forma unor memorii, care pot fi grupate în volume separate, pentru facilitarea urmăririi și înțelegerii elementelor prezentate, pentru gruparea problematicii și în vederea unei mai eficiente utilizări de către beneficiar.

Memoriile s-au întocmit pe capitole, subcapitole și alineate, dispuse într-o succesiune logică, cu o tratare explicită, concisă și sugestivă, în cuprinsul lor fiind folosite cartograme, grafice și scheme care ilustrează evoluțiile și tendințele fenomenelor analizate și distribuția teritorială a acestora.

2.1.1.1. *Conținutul Părții I-a a memoriilor : Analiza situației existente și identificarea elementelor ce condiționează dezvoltarea:*

Obiectivul de bază al Părții I îl reprezintă analiza situației existente (sociale, demografice, economice, de mediu, de echipare tehnico-edilitară, etc.), cu evidențierea problemelor și disfuncționalităților, în vederea identificării elementelor care condiționează dezvoltarea.

Identificarea elementelor care condiționează dezvoltarea s-a efectuat pe componentele cantitative și calitative ale caracteristicilor economico-sociale și de mediu, grupate pe domenii-țintă, având la bază un set de „Indicatori de analiză și evaluare” fixat prin tema de proiectare.

2.1.1.2 *Conținutul Părții a II-a a memoriilor : Diagnostic prospectiv și general*

Pe baza problemelor și disfuncționalităților identificate în Partea I, cât și a tendințelor majore care se manifestă, s-a formulat diagnosticul prospectiv al dezvoltării teritoriale la nivelul județului, pe domeniile-țintă și componentele acestora, având ca scop investigarea și estimarea condițiilor viitoare de evoluție a fenomenelor și proceselor specifice domeniilor diagnosticate, pentru evidențierea problemelor și oportunităților legate de desfășurarea acestora, raportate la necesitățile și obiectivele colectivităților.

Pe baza acestui diagnostic prospectiv și a evaluării decalajului dintre situația actuală și cea considerată necesară pentru orizontul de timp stabilit, s-a formulat diagnosticul general al teritoriului județean, având ca scop integrarea rezultatelor fazei precedente, în vederea evidențierii principalelor aspecte negative care afectează structurile socio-economice ale teritoriului județean, precum și a atuurilor (punctelor tari) și oportunităților de care acesta beneficiază.

În formularea diagnosticului prospectiv și a diagnosticului general au fost evidențiate obiectivele pentru dezvoltarea domeniului analizat, dar și cele de mediu, precum și măsurile necesare pentru prevenirea, reducerea și compensarea posibilelor efecte negative semnificative asupra mediului, precum și măsurile de monitorizare, ca parte integrantă a documentației.

Pe baza problemelor identificate și a priorităților stabilite, s-au identificat acțiunile și măsurile pentru asigurarea cerințelor prioritare în cadrul domeniilor-țintă analizate.

2.1.1.3 Conținutul Părții a III-a: Strategia de dezvoltare teritorială:

Strategia de dezvoltare teritorială a județului cuprinde obiectivele strategice generale care vizează dezvoltarea teritoriului pe termen mediu și lung, formulate ca principii majore, care să indice direcțiile de dezvoltare teritorială a județului, prin valorificarea potențialului natural, material și uman propriu și care să asigure eliminarea sau reducerea decalajelor dintre situația actuală și cea dorită.

Obiectivele strategice generale pot fi elaborate în alternative, acestea urmând a fi discutate cu autoritățile administrației publice județene în vederea asumării politice a acestora de către acestea din urmă.

Obiectivele strategice generale s-au stabilit în conformitate și cu propunerile rezultate din documentațiile de amenajare a teritoriului național și regional, precum și cu elementele rezultate din contextul teritorial, regional, național și european, în ceea ce privește posibilitățile și zonele de cooperare, înscrierea în strategia generală de dezvoltare, precum și în cele sectoriale, ș.a.

Obiectivele pentru domeniile-țintă și pentru componentele acestora răspund problemelor și disfuncționalităților identificate și se încadrează în obiectivele strategice de dezvoltare generale, precum și în obiectivele de protecție a mediului stabilite în legislație și în documentele programatice și de acțiune elaborate de autoritățile naționale românești și europene.

2.1.2. Piese desenate

Piesele desenate constau în planșe – hărți și planuri – întocmite la scările 1:200.000 sau 1:100.000, scheme, cartograme, grafice, reprezentate pe baza hărților/planurilor în sistem de referință național – Stereo 1970, în format analogic și digital.

Planșele s-au întocmit în conformitate cu domeniile-țintă stabilite în tema-program și componentele acestora, pentru fiecare domeniu-țintă sau componentă esențială a acestora, elaborându-se, de regulă, două planșe: prima ilustrând problemele și disfuncționalitățile rezultate din analize, cea de a doua prezentând propuneri de dezvoltare/organizare.

2.2. Structura lucrării

P.A.T.J. Dâmbovița este structurat în 10 volume, după cum urmează.

- **Volumul I - INTRODUCERE , NECESITATE ȘI OPORTUNITATE, TEMĂ**
- **Volumul II - CADRUL NATURAL, MEDIU, ZONE DE RISC**
- **Volumul III - ZONE PROTEJATE – TURISM**
- **Volumul IV - POPULAȚIA ȘI REȚEAUA DE LOCALITĂȚI**
- **Volumul V - CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT**
- **Volumul VI - GOSPODĂRIREA COMPLEXĂ A APELOR ȘI ECHIPAREA TEHNICO-EDILITARĂ**
- **Volumul VII - STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR ȘI ZONIFICAREA TERITORIULUI**
- **Volumul VIII - DOCUMENTAȚII DE SOLICITARE OBȚINERE AVIZE** (după obținerea avizelor și acordurilor organismelor teritoriale interesate aferente Volumului VIII, se vor elabora ultimele două volume)
- **Volumul IX - STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ A JUDEȚULUI DÂMBOVIȚA**
- **Volumul X - PREZENTAREA SINTETICĂ A P.A.T.J. STRATEGIEI DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ**

Aceste volume sunt completate cu următoarele studii realizate anterior elaborării P.A.T.J. și puse la dispoziția elaboratorului de către beneficiar :

1. Căi majore de circulație în județul Dâmbovița;
2. Hărțile de risc și de hazard pe teritoriul județului Dâmbovița;

2.3. Conținutul volumelor

2.3.1. Volumul I – INTRODUCERE, NECESITATE, OPORTUNITATE, TEMĂ, MEMORIU DE SINTEZĂ

Volumul I cuprinde următoarele capitole:

CAPITOLUL 1 – Introducere cuprinde datele de recunoaștere și obiectul lucrării și prezintă sursele de documentare din domeniul amenajării teritoriului și urbanismului și din domenii complementare, care au fost utilizate pe parcursul elaborării documentației. Totodată, sunt menționate documentele organismelor mondiale și europene aferente domeniului, care au fost luate în considerare la întocmirea lucrării.

CAPITOLUL 2 – Considerații generale, în care sunt prezentate obiectivele Planului de Amenajare a Teritoriului Județean, necesitatea, studiile de fundamentare preliminară, funcțiile și modul de gestionare al P.A.T.J., structurate în felul următor:

2.1 Obiectivele P.A.T.J., într-o prezentare succintă:

- utilizarea rațională a teritoriului;
- crearea unui cadru favorabil prosperității vieții individuale, familiale, economice și sociale;
- asigurarea dezvoltării durabile a întregului teritoriu intrajudețean;
- promovarea unei structuri urbane care să reflecte concentrarea, organizarea și repartizarea activităților;
- coordonarea amenajării teritoriului la scara județului, asigurându-se respectarea obiectivelor dezvoltării durabile și aplicarea judicioasă a măsurilor de realizare a obiectivelor acesteia.

2.2. Necesitatea P.A.T.J. este impusă de realitățile economico-sociale și politice actuale – criza economică, continuarea procesului de descentralizare, posibilitatea atragerii cât mai multor fonduri europene ș.a. În atare condiții, Consiliul Județean Dâmbovița are nevoie de un instrument de lucru pentru organizarea activităților, prioritizarea investițiilor și gestionarea eficientă a resurselor necesare pentru dezvoltarea domeniilor de care răspunde direct, instrument care să fundamenteze dezvoltarea, promovarea și implementarea unor proiecte ce vor contribui la progresul județului.

În acest context, Planul de Amenajare a Teritoriului Județean constituie instrumentul principal de coordonare și concertare a acțiunilor de amenajare, în vederea dezvoltării armonioase a unităților administrative componente. Totodată, prevederile sale asigură rezolvarea integrării în propunerile de dezvoltare spațială durabilă și a unor aspecte legate de integrarea europeană.

2.3. Studiile de fundamentare preliminară necesare au constat în studii de bază și sectoriale, elaborate de toate unitățile ale căror domenii de activitate intră sub incidența prevederilor planurilor de amenajare teritorială și având ca obiectiv evidențierea stadiului dezvoltării și a opțiunilor generale ale amenajării teritoriului în vederea utilizării judicioase a terenurilor, repartizării armonioase a activităților social-economice și salvării naturii și peisajului.

Pe baza datelor și elementelor decelate din studiile preliminare s-au desprins concluzii privind disfuncționalitățile și necesitățile imediate sau de perspectivă, precum și ciclul de parcurs în procesul de elaborare a planului de amenajare a teritoriului județean.

2.4. Funcțiile P.A.T.J.

Activitatea de amenajare a teritoriului județean concentrează rezolvări ale cerințelor sociale în raport cu factorii politici și de decizie, în vederea promovării unei concepții generale de utilizare și organizare a spațiului, de repartizare a activităților economico-sociale, de ameliorare a calității vieții și protecție a mediului înconjurător în condițiile de progres tehnic în toate sferile de activitate.

Planul de Amenajare a Teritoriului Județului Dâmbovița (P.A.T.J.), cu finalitate în Strategia și Planul de Dezvoltare a Județului Dâmbovița pentru perioada 2014 – 2020, având orientări și spre anul 2030, trasează orientările generale ale dezvoltării viitoare a județului din punct de vedere economic, social, cultural, al învățământului, al turismului ș.a., asigurând valorificarea resurselor materiale, financiare, informaționale și umane de care dispune județul Dâmbovița.

2.5. Gestiunea P.A.T.J.

Autoritatea publică județeană, în cadrul competențelor sale oferite de lege, sub coordonarea organului de specialitate al administrației publice centrale în domeniul amenajării teritoriului și urbanismului, gestionează și garantează activitatea de amenajare a teritoriului din aria de competență, pentru fundamentarea deciziilor privind activitățile de amenajarea teritoriului, având constituită o Comisie de Amenajare a Teritoriului și Urbanism, ca organ consultativ. Urmărirea aplicării documentațiilor aprobate se face prin compartimentele de specialitate din aparatul propriu al beneficiarului, respectiv ale autorităților administrației publice centrale, corespunzător atribuțiilor în domeniu conferite de lege.

În scopul urmării modulului de aplicare a documentațiilor de amenajare a teritoriului se impune ținerea la zi a documentațiilor, aceasta implicând consemnarea în piesele scrise și desenate a tuturor modificărilor intervenite în condițiile legii, precum și evidența propunerilor, studiilor și analizelor efectuate pe parcursul aplicării acestora.

Modificarea documentațiilor PATJ se face la cererea motivată a autorităților administrației publice centrale sau a Consiliilor Județene, pe baza avizului prealabil al organului de specialitate al administrației publice centrale în domeniul amenajării teritoriului.

Actualizarea sau modificarea unei documentații de amenajare a teritoriului se poate face în cazurile în care se modifică metodologia de elaborare și cadrul-conținut al documentațiilor de amenajare a teritoriului, expiră durata de valabilitate prevăzută de Lege sau cea stabilită prin hotărârea de aprobare a documentației, inclusiv prelungirea duratei, dacă au apărut ulterior schimbări importante ale elementelor care au stat la baza elaborării P.A.T.J. sau se produc modificări importante în cadrul legislativ de specialitate și/sau general, modificări care fac planul anterior inoperant.

Pe baza observațiilor justificate, primite din partea publicului, autoritatea publică aduce, cu ajutorul elaboratorilor, modificări tuturor componentelor planului vizate de acestea.

CAPITOLUL 3 – Cadrul conținut al Planului de Amenajare a Teritoriului Județean Dâmbovița prezintă structura documentației, conținutul fiecăreia dintre părțile componente, date despre modul de întocmire.

Planul de amenajare a teritoriului județean cuprinde piese scrise și desenate, structurate conform celor trei părți care alcătuiesc documentația:

3.1. *Conținutul părții I* constă în analiza situației existente (sociale, demografice, economice, de mediu, de echipare tehnico-edilitară etc.) cu evidențierea problemelor și disfuncționalităților în vederea identificării elementelor care condiționează dezvoltarea.

3.2. *Conținutul părții a II-a* cuprinde diagnosticul prospectiv al dezvoltării teritoriale la nivelul județului, pe domeniile-țintă și componentele acestora, pe baza căruia se formulează diagnosticul general al teritoriului județean, având ca scop integrarea rezultatelor fazei precedente, în vederea evidențierii principalelor aspecte negative care afectează structurile socio-economice ale teritoriului județean, precum și a atuurilor (puncte tari) și oportunităților de care acesta beneficiază.

3.3. *Conținutul părții a III-a* constă în strategia de dezvoltare teritorială a județului, care cuprinde obiectivele strategice generale vizând dezvoltarea teritoriului pe termen mediu și lung, formulate ca principii majore care să indice direcțiile de dezvoltare teritorială a județului, prin valorificarea potențialului natural, material și uman propriu și care să asigure eliminarea sau reducerea decalajelor dintre situația actuală și cea dorită.

3.4. **Piesele desenate** constau în hărți și planuri întocmite la scările 1: 200.000 sau 1: 100.000, scheme, cartograme, grafice, reprezentate pe baza hărților/planurilor în sistem de referință național – Stereo 1970, în format analogic și digital, realizate în conformitate cu domeniile-țintă stabilite prin tema-program. Pentru fiecare domeniu-țintă sau componentă esențială elaborându-se, de regulă, două planșe: prima ilustrând problemele și disfuncționalitățile din analize, cea de-a doua prezentând propuneri de dezvoltare/organizare.

3.5. Elemente complementare

Planșele de bază menționate în tema-program au fost completate cu alte planșe, cuprinzând informații și propuneri suplimentare privind amenajarea teritoriului administrativ, în relațiile sale cu zona de influență (teritoriul județean învecinat, regional sau național), desfacerea planșei de bază în mai multe planșe, atunci când densitatea elementelor reprezentate nu a permis elaborarea unei singure planșe coordonatoare, utilizarea de grafice, cartograme, montaje fotografice ilustrând un subiect în legătură indisolubilă cu restul materialelor grafice și pieselor scrise de bază.

CAPITOLUL 4 – Memoriul general de prezentare are următoarea structură:

4.1. **Introducere**, constând într-o descriere succintă a județului,

4.2. **Scurt istoric**, în care este prezentată pe scurt evoluția istorică a județului;

4.3. **Cadrul natural**, cu prezentarea principalelor caracteristici:

4.3.1. *Localizare geografică* – elemente de geologie, relief, geomorfologie;

4.3.2. *Clima*;

4.3.3. *Vegetația*;

4.3.4. *Fauna*;

4.3.5. *Monumente ale naturii*;

4.3.6. *Biodiversitatea*;

4.3.7. *Apele*;

4.3.8. *Resursele solului și subsolului*;

CAPITOLUL 5 – Tema de proiectare cuprinde prevederile caietului de sarcini întocmit de autoritatea contractantă a lucrării: datele de recunoaștere a lucrării, necesitatea și oportunitatea documentației, structura și modul de prezentare, conținutul pieselor desenate.

Partea desenată se compune din:

Planșa I.01 Așezarea geografică a județului Dâmbovița

Planșa I.02 Așezarea județului Dâmbovița în harta fizică a regiunii de dezvoltare Sud-Muntenia

Planșa I.03	Harta fizică
Planșa I.04	Harta administrativă

2.3.2. Volumul II – CADRUL NATURAL, MEDIU, ZONE DE RISC

Volumul cuprinde atât **parte scrisă**, cât și **parte desenată**.

Partea desenată cuprinde:

Planșa II.01	Așezarea geografică a județului Dâmbovița
Planșa II.02	Așezarea județului Dâmbovița în harta fizică a regiunii de dezvoltare Sud-Muntenia
Planșa II.03	Harta fizică
Planșa II.04	Unități de relief
Planșa II.05	Harta geologică
Planșa II.06	Harta hidrogeologică
Planșa II.07	Intensitatea radiației solare
Planșa II.08	Viteza medie anuală a vântului
Planșa II.09	Regimul precipitațiilor
Planșa II.10	Factorul de mediu aer
Planșa II.11	Factorul de mediu apă
Planșa II.12	Factorul de mediu sol
Planșa II.13	Harta pedologică-clasele de sol
Planșa II.14	Bonitatea solurilor
Planșa II.15	Repartizarea fondului funciar pe categorii de folosință
Planșa II.16	Arii naturale protejate
Planșa II.17	Probabilitatea de producere a alunecărilor de teren / prăbușiri de roci
Planșa II.18	Cadrul natural – situația existentă, probleme, disfuncționalități
Planșa II.19	Cadrul natural – diagnostic, acțiuni, măsuri, propuneri
Planșa II.20	Zone de risc – situația existentă, probleme, disfuncționalități
Planșa II.21	Zone de risc – diagnostic, acțiuni, măsuri, propuneri

Partea scrisă la volumul II cuprinde următoarele capitole:

Capitolul 1 – Analiza situației existente, disfuncționalități – localizare geografică, cadru natural, mediu, zone de risc analizează situația existentă și disfuncționalitățile legate de:

1. Localizarea geografică și cadrul administrativ-teritorial, care cuprinde:

- 1.1. Localizare geografică și limitele județului Dâmbovița;
- 1.2. Așezarea în regiune;

2. Cadrul natural, în care sunt prezentate:

- 2.1. *Relieful* – zona montană, zona dealurilor subcarpatice, zona de câmpie;
- 2.2. *Geologia și tectonica* – zona cristalino-mezozoică, zona flișului intern și zona neogenă, avanfosa, platforma moesică;
- 2.3. *Clima* – regim climatic, specificații, influențe, regimul, umezeala aerului, regimul pluviometric, regimul eolian, regiune topo climatică, fenomene meteorologice extreme/periculoase;
- 2.4. *Biodiversitatea și regionarea fitogeografică* – habitate naturale, flora sălbatică, fauna sălbatică, Arii Naturale Protejate;
- 2.5. *Hidrologia* – resursele de apă, rețeaua hidrografică, apa potabilă, hidrogeologia, considerații hidrogeografice și geochimice asupra apelor pedofreatice;
- 2.6. *Resursele solului și subsolului*;
- 2.7. *bilanț teritorial al folosințelor teritoriului*;
- 2.8. *Analiza pedologică* – clasele de soluri, clase de calitate a solurilor – bonitatea solurilor;

3. Analiza stării actuale a mediului și aspectele teritoriale ale acestuia, cu prezentarea elementelor:

- 3.1. *Calitatea aerului* – substanțe poluante ale aerului, surse de poluare ale aerului, principali poluatori ai atmosferei, efectele poluării aerului asupra sănătății populației, poluarea sonoră, efectele zgomotului asupra sănătății populației, elemente de strategie investițională în protecția aerului și pentru atenuarea zgomotului;
- 3.2. *Calitatea apei* – starea ecologică a apelor de suprafață, apele subterane, apele uzate, sursele care conduc la încărcarea apei de suprafață cu diferiți poluanți, efectele poluării apei asupra stării de sănătate, investiții în protecția apelor de suprafață și subterane;
- 3.3. *Calitatea solului* – poluarea solurilor, măsuri de combatere a poluării solurilor;

3.4. *Starea pădurilor* – organizarea unităților de specialitate din raza județului Dâmbovița, structura fondului forestier, presiuni antropice exercitate asupra pădurilor, suprafețe regenerare în fond forestier proprietate publică a satului, împădurirea de noi terenuri, în special cele neproductive;

3.5. *Deșeuri* – cantități și categorii de deșeuri, fluxuri de deșeuri – gestionarea deșeurilor, colectarea selectivă și reciclarea deșeurilor, metale grele și radioactivitatea;

3.6. *Obiective de protecție a mediului stabilite la nivel național, regional și județean.*

4. Zonele expuse la riscurile naturale și tehnologice:

4.1. *Riscurile naturale* – cutremure, alunecări de teren, inundații;

4.2. *Zonele expuse la riscuri tehnologice sau alte tipuri de risc și poluări* – riscuri industriale, riscuri de transport și depozitare produse periculoase, riscuri nucleare, riscuri de poluare a apelor;

4.3. *Analiza stării actuale a mediului și aspectele teritoriale ale acestuia.*

Capitolul 2 – Diagnostic prospectiv și general realizează evaluarea decalajului care există între situația actuală și cea anticipată ca optimă pentru scenariul (orizontul) stabilit, pe baza problemelor și disfuncționalităților identificate în faza anterioară. Etapa de diagnostic prezintă problematica, ierarhizarea și prioritățile domeniilor diagnosticate la nivel județean și regional. S-a urmărit evidențierea celor mai semnificative aspecte (probleme grave sau oportunități deosebite).

Capitolul este structurat în 5 subcapitole:

1. Introducere

2. Analiza S.W.O.T.

3. Obiective majore ale amenajării teritoriului județean pe principalele domenii-țintă

4. Diagnostic prospectiv

5. Diagnostic general

Prezentarea problemelor identificate precum și a factorilor de favorabilitate pentru fiecare domeniu analizat s-a realizat sub forma analizei S.W.O.T. Aceasta a constatat în stabilirea punctelor tari și a punctelor slabe ce se manifestă teritorial, dar și a oportunităților și amenințărilor pe care le implică domeniile și subdomeniile amenajării teritoriului județean.

Analiza SWOT a elementelor relevante este urmată de prezentarea obiectivelor majore rezultate atât din strategiile naționale, regionale sau locale cât și din analiza situației existente la nivelul teritoriului județean pentru principalele subdomenii analizate: cadru natural, calitatea factorilor de mediu, zonele expuse la riscuri naturale și tehnologice. Aceste obiective, cu un orizont de timp determinat, sunt cele care dau măsura decalajului existent între starea actuală a județului și situația dorită pentru teritoriul vizat.

Obiectivul major general al planului de amenajare a teritoriului județean Dâmbovița vizează pentru anul 2024: „Dezvoltarea durabilă a județului Dâmbovița, crearea unui mediu economico-social, competitiv, stabil, sănătos și diversificat, capabil să asigure creșterea economică continuă, creșterea calității vieții cetățenilor și reducerea decalajelor de dezvoltare față de regiunile Uniunii Europene.”

Diagnosticul prospectiv prezintă obiectivele principale, măsurile și prioritățile pentru fiecare dintre domeniile-țintă și componentele acestora: cadru natural, calitatea factorilor de mediu, zonele expuse la riscuri naturale și tehnologice.

Pe baza diagnosticului prospectiv și a evaluării decalajului dintre situația actuală și cea considerată necesară pentru orizontul de timp stabilit, s-a formulat diagnosticul general al teritoriului județean, care pune în relație problemele specifice relevante prin diagnosticul pe domenii și subdomenii în vederea evidențierii, prin tehnici de integrare, a disparităților, disfuncționalităților și potențialităților la nivel județean. Diagnosticul general al fiecăreia dintre aceste zone, precum și principalele probleme ce caracterizează structura teritoriului se prezintă astfel:

▪ Zona montană

Factori de favorabilitate

- un cadru natural deosebit, fond forestier bogat, pajiști de munte, tipuri de habitate de interes comunitar, floră și faună ocrotită de lege;

- resurse hidroenergetice importante pe râul Ialomița (Iacurile Bolboci și Scropoasa), resurse de subsol (calcar și granit, ape minerale);

- prezența unei importante structuri sinclinale în masivul Bucegi care favorizează acumularea unei importante rezerve de apă potabilă puse în evidență de numeroasele izvoare cu debite mari (Coteanu, Șapte Izvoare, Orlea, Brătei, Rătei);

- patrimoniu național deosebit format din Parcul Natural Bucegi și zece rezervații naturale;

- mediu nepoluat, cu o bună calitate a apei, aerului și solului;
- un mare număr de specii rare, relictice și endemice concentrate în masivele muntoase.

Probleme principale

- riscul degradării cadrului natural ca urmare a unor factorii naturali: inundații pe cursuri de apă și pe torenți, alunecări de teren;
- riscul producerii de accidente tehnologice provocate de eventualele ruperi de baraje (barajul Bolboci);
- riscul degradării peisajului natural în urma exploatării intensive a substanțelor minerale utile;
- echilibrul fragil al ariilor naturale protejate care pot fi supuse riscului unor fenomene de degradare, pășunatului abuziv sau circulației turistice necontrolate;
- prezența zonelor vulnerabile la izbucnirea unui incendiu de masă la fondul forestier;
- prezența zonelor vulnerabile la poluarea cu nitrați.

▪ **Zona dealurilor subcarpatice**

Factori de favorabilitate

- cadrul natural pitoresc cu climat temperat-continental, alcătuit în general din păduri, livezi și pășuni;
- zăcămintele importante de petrol, sare, gresii calcaroase dure, marne, ghips și cărbuni;
- Piemontul de Căndești situat la vest de râul Ialomița conține o mare rezervă de apă potabilă ce constituie o importantă sursă de alimentare cu apă pentru municipiul Târgoviște și pentru localitățile de pe valea Dâmboviței;
- prezența însemnată a izvoarelor de ape minerale și exploatarea acestora în scop terapeutic la Gura Ocnitei, Bezdead, Vulcana Băi și Pucioasa.

Probleme principale

- riscul degradării cadrului natural ca urmare a unor factorii naturali: inundații pe cursuri de apă și pe torenți, alunecări de teren;
- areal cu risc major de poluare industrială (factori de mediu afectați);
- slaba valorificare a izvoarelor minerale existente, deși sunt cunoscute de foarte mult timp;
- riscul degradării peisajului natural în urma exploatării intensive a substanțelor minerale utile;
- prezența zonelor vulnerabile la izbucnirea unui incendiu de masă la fondul forestier;

▪ **Zona de câmpie**

Factori de favorabilitate

- zăcămintele petroliere și de gaze naturale importante;
 - regim climatic cu veri foarte calde, cu precipitații moderate și ierni nu prea friguroase;
 - prezența suprafețelor însemnate de pădure;
 - potențial pentru exploatarea energiei solare ca resursă regenerabilă.
- #### *Probleme principale*
- lipsesc solurile din clasa de calitate I (foarte bună);
 - prezența numeroaselor zone critice sub aspectul poluării aerului;
 - risc de poluare prin prezența a numeroase balastiere de exploatare a agregatelor minerale;
 - riscul degradării cadrului natural ca urmare a inundațiilor pe cursurile de apă;
 - prezența zonelor vulnerabile la poluarea cu nitrați;
 - utilizarea în cantități mari a îngrășămintelor chimice și a pesticidelor pentru fertilizare, respectiv combaterea bolilor și dăunătorilor;
 - majoritatea comunelor nu dispun de alimentare cu apă și canalizare în sistem centralizat;
 - lipsa stațiilor de epurare a apelor uzate inclusiv în orașul Răcari.

CAPITOLUL 3 – Strategia de dezvoltare spațială

Strategia de dezvoltare spațială a județului cuprinde obiectivele strategice generale care vizează dezvoltarea teritoriului pe termen mediu și lung.

Obiectivele strategice generale au caracter de principii majore care indică direcțiile de bază de dezvoltare a județului prin valorificarea potențialului natural, antropoc și uman și care asigură eliminarea reducerii decalajelor dintre situația existentă și cea dorită.

Strategia de dezvoltare spațială sectorială pe domenii de activitate se structurează pe obiective pentru domenii-țintă. Obiectivele pentru domenii-țintă sunt de natură să soluționeze problemele și disfuncționalitățile identificate și se încadrează în obiectivele strategice generale dintre care protecția mediului are un rol important.

Capitolul 3 cuprinde următoarele secțiuni:

1. Introducere;

2. Obiectivele privind conservarea și gestiunea durabilă a resurselor naturale

- 2.1. Exploatarea rațională și responsabilă a resurselor de substanțe minerale utile;
- 2.2. Protejarea resurselor balneoturistice;
- 2.3. Valorificarea resurselor de energie alternativă: solară, eoliană, biomasă;

3. Obiectivele privind conservarea valorilor naturale

- 3.1. Protejarea patrimoniului natural și a peisajului;
- 3.2. Protejarea zonelor verzi, a pădurilor și a zonelor umede;
- 3.3. Conservarea florei, faunei și diversității biologice;

4. Obiectivele privind îmbunătățirea calității factorilor de mediu

- 4.1. Îmbunătățirea calității aerului;
- 4.2. Îmbunătățirea calității apelor de suprafață și subterane;
- 4.3. Îmbunătățirea calității solurilor

5. Obiective privind gestionarea deșeurilor

- îmbunătățirea sistemului de gestionare a deșeurilor din județul Dâmbovița prin:
 - o reconsiderarea în mediul urban și extinderea în mediul rural a sistemului de colectare selectivă;
 - o realizarea unui sistem eficient de colectare a deșeurilor biodegradabile și utilizarea lor în fabricarea compostului;
 - o încurajarea utilizării în agricultură a nămolurilor provenite de la stațiile de epurare orășenești;
 - o completarea centrului ecologic de colectare, tratare și depozitare Titu cu stație de sortare și compostare.
 - o reconsiderarea sistemului de colectare a deșeurilor provenite din construcții și demolări;
 - o reconsiderarea sistemului de colectare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice;

6. Obiective privind zonele expuse la riscuri naturale și tehnologice

6.1. Cutremure

- o măsuri privind prevenirea și atenuarea efectelor produse de cutremure;

6.2. Alunecări de teren

- o măsuri de reducere și combatere a hazardului la alunecări de teren:
 - măsuri de reterasare/regeometrizare a versantului și modificarea raportului forțelor de greutate;
 - măsuri de drenaj pentru eliminarea apei;
 - structuri de sprijinire a versantului;
 - îmbunătățirea terenului pentru schimbarea proprietăților fizico-mecanice ale întregului ansamblu

de rocă;

- o măsuri și dispozitive de monitorizare a zonelor cu risc de alunecare;
- o măsuri de remediere a alunecărilor de teren conform IUGS-WG/L;
- o măsuri și lucrări pentru prevenirea alunecărilor de teren în județul Dâmbovița;

6.3. Inundații

- o măsuri și lucrări specifice propuse privind limitarea pagubelor produse în zonele inundabile;
 - măsuri structurale a amenajării bazinelor hidrografice;
 - măsuri nonstructurale tehnice și măsuri nonstructurale administrative;

6.4. Zonele expuse la riscuri tehnologice

- restricții urbanistice pentru amplasamentele de tip Seveso;
- diminuarea poluării în cazul operatorilor economici de tip IPPC.

CAPITOLUL 4 – Politici-Programe-Proiecte cuprinde lista obiectivelor și măsurilor prioritare referitoare la cadrul natural și protecția mediului și lista proiectelor prioritare, cu evidențierea posibilității de accesare a fondurilor europene și/sau guvernamentale, regionale.

1. Lista obiectivelor și măsurilor prioritare :

- Măsuri privitoare la cadrul natural:

Obiective specifice:	Măsuri și acțiuni prioritare:
1. exploatarea rațională și responsabilă a resurselor de substanțe minerale utile;	- adoptarea unei strategii coerente de utilizare a resurselor de substanțe minerale utile cu accent pe exploatarea durabilă a acestora, măsură necesară în unitățile administrativ-teritoriale care au zone de exploatare a resurselor de substanțe minerale utile;
2. protejarea resurselor balneoturistice	- instituirea zonei de protecție sanitară cu regim sever sau cu regim de restricții precum și a perimetrelor de protecție hidrogeologică în jurul

9. Îmbunătățirea calității solurilor	<ul style="list-style-type: none"> - reducerea suprafețelor contaminate în urma activităților poluante prin reabilitarea ecologică a siturilor contaminate și potențial contaminate; - diminuarea gradului de poluare a solului cu nitrați și nitriți; - reducerea poluării solului cu petrol de extracție, transport și prelucrare - refacerea solului afectat de exploatarea miniere; - reducerea impactului pesticidelor, îngrășămintelor chimice și a produselor fitosanitare asupra solului; - diminuarea fenomenului de eroziune asupra solului; - adoptarea măsurilor privind bunele condiții agricole și de mediu; - ameliorarea terenurilor degradate, neproductive prin împădurire;
10. Îmbunătățirea sistemului de gestionare a deșeurilor	<ul style="list-style-type: none"> - reconsiderarea în mediul urban și extinderea în mediul rural a sistemului de colectare selectivă; - realizarea unui sistem eficient de colectare a deșeurilor biodegradabile și utilizarea lor în fabricarea compostului; - încurajarea utilizării în agricultură a nămolurilor provenite de la stațiile de epurare; - completarea centrului ecologic de colectare, tratare și depozitare Titu cu stație de sortare și compostare; - reconsiderarea sistemului de colectare a deșeurilor provenite din construcții și demolări; - reconsiderarea sistemului de colectare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice;
11. creșterea siguranței populației față de riscurile naturale și tehnologice	<ul style="list-style-type: none"> - măsuri privind prevenirea și atenuarea efectelor produse de cutremure; - măsuri de reducere și combatere a hazardului la alunecări de teren; - măsuri și dispozitive de monitorizare a zonelor cu risc de alunecare; - măsuri de remediere a alunecărilor de teren; - în vederea limitării efectelor inundațiilor se impun reabilitarea lucrărilor existente și promovarea de noi lucrări de apărare sau extinderea celor existente în zonele de risc major de inundare; - Prevenirea amplificării efectelor accidentelor majore în care sunt implicate substanțe periculoase; - diminuarea poluării în cazul operatorilor economici de tip IPPC.

2. Lista proiectelor prioritare cu evidențierea posibilităților accesării fondurilor europene și/sau guvernamentale, regionale

- Conservarea resurselor naturale:

1. Promovarea producției de energie obținută din microhidrocentrale – POIM 2014-2020, Fondul pentru Mediu;
2. Promovarea producției de energie din Centrale biomasă și biogaz – POIM 2014 - 2020, Fondul p-tru Mediu;
3. Promovarea producției de energie electrică din alte surse regenerabile – Fondul pentru Mediu;
4. Sprijinirea investițiilor în extinderea și modernizarea rețelelor de distribuție a energiei electrice, în scopul preluării energiei produse din surse regenerabile în condiții de siguranță a funcționării SEN – POIM 2014-2020;
5. Implementarea Planului de Management al Parcului Național Bucegi – POIM 2014-2020; Programul LIFE;
6. Reabilitarea și eficientizarea rețelelor de iluminat public – POR 2014-2020 (FEDR);
7. Elaborarea seturilor de măsuri / planurilor de management și de acțiune pentru conservarea habitatelor și speciilor de importanță comunitară și a activităților de elaborare a acestora – POIM 2014-2020; Programul LIFE;
8. Implementarea seturilor de măsuri/planurilor de management și de acțiune elaborate și aprobate – POIM 2014-2020; Programul LIFE;
9. Dezvoltare rețele de captare și transport izvoare minerale cu potențial terapeutic – POR 2014-2020 (FEDR)
10. Întocmirea studiilor pentru analiza potențialului balnear neexploatat din Vulcana Băi și Bezdead – Buget local; COSME; POR 2014-2020;

- Protecția aerului și schimbările climatice:

11. Monitorizarea calității aerului în mediul urban – POIM 2014-2020, Fondul pentru mediu;

12. Sprijinirea investițiilor pentru adaptarea la schimbările climatice – Fondul pentru mediu, POR 2014-2020 (FEDR) – urban, Sponsorizări, finanțări fundații;
13. Reabilitare termică a clădirilor publice și private – POR 2014-2020, Programul de reabilitare prin credite cu garanție guvernamentală pentru renovarea clădirilor rezidențiale, Programul Casa Verde;
- *Protecția apelor de suprafață și subterană:*
14. Master Planul pentru infrastructura de alimentare cu apă și canalizare – PO Infrastructură Mare 2014-2020;
15. Realizarea/reabilitarea/extinderea rețelei de canalizare și construirea stațiilor de epurare – PNDR 2014-2020, PNDL, Fondul pentru Mediu;
16. Realizarea/reabilitarea/extinderea rețele de alimentare cu apă–PNDR 2014-2020, PNDL, Fondul pt. Mediu;
- *Protecția solurilor:*
17. Reducerea siturilor poluate istoric – POIM 2014-2020, Fondul pentru mediu;
18. Ameliorarea terenurilor degradate, neproductive prin împădurire – Fondul pentru mediu;
19. Încurajarea realizării de îmbunătățiri funciare + investiții în infrastructura conexă – Fonduri publice și private
- *Managementul deșeurilor:*
20. Implementarea sistemului de management integrat al deșeurilor – PO Infrastructură Mare 2014-2020, Buget local, Fondul pentru Mediu;
- *Riscuri naturale și tehnologice:*
21. Dezvoltarea infrastructurii și a sistemului de pregătire a personalului în domeniul gestionării situațiilor de urgență – POIM 2014 – 2020;
22. Modernizarea sistemului de comandă a incidentelor și a sistemelor IT asociate, în vederea asigurării interoperabilității structurilor cu atribuții în domeniul gestionării situațiilor de urgență – POIM 2014 – 2021;
23. Constituirea și dotarea unor centre regionale de intervenție multi-risc – POIM 2014 – 2022;
24. Modernizare infrastructură monitorizare/avertizare fenomene hidrometeorologice severe–POIM 2014–2023
25. Dotarea serviciilor profesionale și voluntare pentru situații de urgență cu tehnică, mijloace și echipament de intervenție – POIM 2014 – 2024;
- *Transport durabil:*
26. Construirea variantei de ocolire a municipiului Târgoviște – POIM 2014-2020 (FC);
27. Crearea arterelor ocolitoare a localităților Moreni, Răcari, Găești, Pucioasa, Fieni, Titu – Buget național;
28. Îmbunătățirea accesului populației urbane la un transport în comun public și privat de calitate - POR 2014-2020 (FEDR), Fonduri private;
29. Încurajarea transportului ecologic prin amenajarea aleilor, trotuarelor, pistelor pentru bicicliști, altor spații urbane etc. – POR 2014-2020 (FEDR), Fondul pentru Mediu;
- *Sănătatea populației:*
30. Îmbunătățirea calității mediului înconjurător prin reabilitarea spațiilor verzi și crearea unor noi în localitățile urbane și rurale – Fondul pentru mediu, POR 2014-2020 (FEDR) – urban, Sponsorizări, finanțări fundații;
31. Construirea/reabilitarea/modernizarea bazelor sportive, terenurilor de sport școlare - PNDL, Bugete locale;
- *Educația ecologică:*
32. Campanii de informare, promovare și conștientizare a populației și agenților economici în legătura cu utilizarea resurselor de energie regenerabilă și utilizarea rațională a energiei neregenerabile - Fondul pentru mediu, Buget Local, Granturile SEE și Norvegiene.

2.3.3. Volumul III – ZONE PROTEJATE - TURISM

Volumul cuprinde atât **parte scrisă**, cât și **parte desenată**. **Partea desenată** cuprinde:

- Planșa III.01 - Distribuția atracțiilor turistice din domeniul practicării sporturilor;
- Planșa III.02 - Distribuția atracțiilor turistice naturale: rezervații, monumente ale naturii, parcuri și grădini publice, floră și faună protejată;
- Planșa III.03 - Distribuția atracțiilor turistice privind existența unor centre artizanale, obiceiuri tradiționale, târguri și manifestări ocazionale;
- Planșa III.04 - Distribuția atracțiilor turistice imobilevizate turismului cultural : monumente istorice, instituții culturale, muzee, case memoriale;
- Planșa III.05 - Distribuția atracțiilor pentru turism monahal: mănăstiri, schituri, biserici;
- Planșa III.06 - Distribuția UAT-urilor din punct de vedere al capacităților de cazare;
- Planșa III.07 - Distribuția UAT-urilor din p.d.v. al numărului de înnoptări în unități de cazare turistică;
- Planșa III.08 - Relația dintre potențialul generat de patrimoniul natural și cultural și cel turistic al județului;

- Planșa III.09 - Resurse naturale ale solului și subsolului în arealul balnear Pucioasa–Vulcana Băi–Moțâieni;
 Planșa III.10 - Resurse antropice în arealul balnear Pucioasa – Vulcana Băi – Moțâieni;
 Planșa III.11 - Potențial cinegetic și de pescuit sportiv în zona montană (Valea superioară a râului Ialomița);
 Planșa III.12 - Infrastructura tehnică a județului Dâmbovița – extras din PATN;
 Planșa III.13 - Zone cu resurse turistice. Relația cu infrastructura turistică și tehnică – extras din PATN;
 Planșa III.14 - Harta accesibilității la atracțiile turistice din zona montană dâmbovițeană;
 Planșa III.15 - Zone protejate, peisaj cultural – situație existentă, disfuncționalități;
 Planșa III.16 - Zone protejate, peisaj cultural – acțiuni, măsuri și propuneri;
 Planșa III.17 - Materializarea grafică a planului de măsuri – zone protejate și turism;

Volumul III cuprinde următoarele capitole:

Capitolul I – Patrimoniul natural protejat analizează situația existentă și disfuncționalitățile legate de patrimoniul natural protejat, fiind structurat în cinci secțiuni, după cum urmează:

I.1 Peisaj – secțiune care descrie:

- I.1.1 Așezarea geografică;
- I.1.2 Relieful;
- I.1.3 Rețeaua hidrografică;
- I.1.4 Clima;
- I.1.5 Solurile;
- I.1.6 Fauna și flora județului Dâmbovița;

I.2 Zone și monumente naturale declarate protejate. În această secțiune sunt prezentate:

I.2.1 Ariile naturale protejate de interes național de pe teritoriul județului, cu subsecțiuni referitoare la: Parcul Natural Bucegi, monumente ale naturii aflate în perimetrul Parcului Natural Bucegi, rezervații naturale aflate în perimetrul Parcului Natural Bucegi, rezervații naturale situate în afara Parcului Natural Bucegi, plante ocrotite (monumente ale naturii) pe teritoriul județului Dâmbovița, animale ocrotite pe teritoriul Dâmboviței;

I.2.2 Ariile naturale protejate de interes comunitar din cuprinsul județului Dâmbovița, cu subsecțiuni referitoare la siturile de importanță comunitară (ROSCI 0013 – Bucegi, ROSCI 0014 – Bucșani, ROSCI 0102 – Leaota, ROSCI 0106 – Lunca mijlocie a Argeșului, ROSCI 0344 – Pădurile din sudul piemontului Cândești) și ariile de protecție specială avifaunistică (ROSPA 0124 – Lacurile de pe valea Ilfovului) aflate pe teritoriul studiat;

I.2.3 Biodiversitatea – varietatea de expresie a lumii vii: specii de plante (floră), animale (faună), microorganisme. Subsecțiunea relevă tipuri de habitate și specii de floră și faună sălbatică din teritoriul județului:

- *Tipuri de habitate.* În lipsa unor studii de specialitate nu se cunoaște cu exactitate numărul tipurilor de habitate de pe teritoriul județului Dâmbovița, dar se știe că există o concentrare de habitate cu un număr mare de specii endemice, rare, și relictice în masivele montane Bucegi și Leaota. Tipurile de habitate prezentate se clasifică în:

- Habitate de pajiști și tufărișuri;
- Habitate de pădure;
- Habitate de stâncării și peșteri, concentrate mai ales în masivele Bucegi și Leaota;
- Habitate de ape dulci;
- Habitate de mlaștini și turbării

- *Flora și fauna sălbatică.* Până în prezent au fost identificate 1693 de specii de plante superioare. În Munții Bucegi, în urma studiului efectuat de Institutul de Biologie București s-a constatat existența a 3037 de specii de plante, cuprinzând toate speciile mari, de la alge până la cormofite. Fauna sălbatică este bogată și diversă, ca o consecință a varietății ecosistemelor acvatice și terestre.

I.2.4 Propuneri pentru completarea fondului de arii naturale protejate, care cuprind:

- *Propuneri pentru declararea ca arii naturale protejate de interes județean:*
 - Zimbrăria Neagra de la Bucșani. Rezervația pentru creșterea zimbrilor Neagra se întinde pe o suprafață de 162 ha în arboreți variind între 30 și 150 ani, cu tipul de pădure stejărel, la altitudinea de 248 m. Rezervația de la Bucșani este cea mai mare rezervație de zimbrărie din România și printre puținele organizate în Europa, având o importanță deosebit de mare în revigorarea acestei specii, mai ales în privința repopulărilor.

- Parcul dendrologic Ioan Dalles de la Bucșani – o unică și valoroasă oază dendrologică în arealul de la sud de Carpați, cu alei trasate natural și cu specii care și-au păstrat vigoarea de-a lungul anilor.

- *Elemente valoroase de cadru natural care necesită protecție,* cum ar fi dealul denumit „malul de răsună”, aflat în comuna Bezdead, trovanții de la Diaconești (regăsiți în văile Ialomița și Bezdedel și pe versanți), sau diferite specii de arbori seculari, regăsiți fie izolat, fie sub formă de pâlcări sau chiar păduri.

Dată fiind gruparea unor arbori de peste 100 ani în păduri întinse, se propun să devină rezervații peisagistice:

- pădurea din perimetrul localităților Vulcani Băi, Pietrari și Șotânga în suprafață de 100 ha; în interiorul ei este așezat schitul Bunea, monument istoric și de arhitectură din secolul al XVII-lea;
- pădurea dintre Cobia și Dragomirești, de circa 50 ha;
- pădurea de la ieșirea din Râu-Alb comuna Bărbulețu, Cucuteni și Fieni, numită Cremenea, de 70ha
- pădurea de lângă Corni, comuna Cornățelu, formată din stejar, predominant specia *Quercus pedunculiflora*, rămășiță a marelui Codru al Vlăsiei;
- pădurea de stejari din comuna Valea Mare, în suprafață de 50 ha, cu multe exemplare de arbori seculari, ce se înalță triumfal de-a lungul șoselei Găești – Ludești;
- parcul Cantacuzino, în suprafață de 25 ha din comuna Ciocănești, pe malul râului Colentina, care conservă arbori multisecolari din genul *Quercus*.

1.2.5 Zone protejate în intravilane

Anumite arii naturale protejate de pe teritoriul județului sunt afectate de dezvoltări excesive ale vetrelor de localități, zone cu locuințe și alte funcțiuni complementare, de dezvoltări ale unor obiective economice, îndeosebi exploatarea industriale, de obiective energetice. Extinderea intravilanului în unele zone din imediata vecinătate a ariilor naturale protejate sau chiar în interiorul acestora generează o presiune puternică asupra ariilor naturale protejate.

Toate investițiile amplasate în zone naturale trebuie să țină cont de impactul negativ asupra florei și a faunei sălbatice. În acest sens, sunt necesare studii bine documentate, elaborate de către specialiști în domeniu, punându-se accent pe efectele pe termen mediu și lung.

1.2.6 *Principalele probleme ale ariilor naturale protejate* – sunt prezentate principalele domenii care constituie cele mai puternice amenințări asupra ariilor naturale protejate (agricultura, silvicultura, industria, turismul și transporturile), detaliindu-se modul în care afectează fiecare dintre aceste domenii ariile protejate.

1.3 Procesul degradării mediului natural prin agresiune antropică face referire la următoarele probleme:

1.3.1 *Presiuni asupra stării de calitate a solurilor* – poluarea solurilor cu îngrășăminte, poluarea solurilor în sectorul zootehnic, poluarea solurilor în urma activității din sectorul industrial (industria petrolieră – extracție, depozite de carburanți, depozite de șlam petrolier, exploatarea substanțelor minerale utile (exploatarea miniere, cariere, balastiere), industria energetică, metalurgică, alte industrii)

1.3.2 *Situri contaminate istoric*. În baza prevederilor HG nr. 1408 / 2007 privind modalitățile de investigare și evaluare a poluării solului, au fost identificate și au fost incluse în lista siturilor contaminate/potențial contaminate 79 de situri, dintre care 77 aparțin OMV Petrom S.A. (parcuri, depozite de șlam, depozite Peco, depozite centrale) și 2 situri contaminate istoric:

- o **amplasament fostă fabrică chimică** (proprietatea autorității administrației publice locale, Primăria comunei Crângurile) – reabilitat în cadrul Programului Operațional Sectorial de Mediu, Axa 2, Domeniul Major de Intervenție „Reabilitarea zonelor poluate istoric”;

- o **amplasament Titu-Boteni** (domeniu privat al Consiliului Județean Dâmbovița).

1.3.3 *Evoluția fenomenului de uscare anormală a arborilor* – fenomen amplificat în ultimele decenii de poluarea industrială, care afectează toate speciile forestiere aflate în zonele de impact ecologic; gazele toxice și pulberile emantate în atmosferă au determinat o diminuare a proceselor fiziologice ale arborilor, reducerea sensibilă a creșterilor anuale de masă lemnoasă, uscarea și degradarea calitativă a lemnului, destructurarea solului, urmată de fenomene de eroziune și alunecare a terenurilor în pantă;

1.3.4 *Presiuni antropice exercitate asupra pădurilor;*

1.3.5 *Impactul silviculturii asupra naturii și mediului;*

1.3.6. *Presiuni antropice exercitate asupra biodiversității* (urbanizarea care determină reducerea și fragmentarea habitatelor, dezvoltarea intensă a activităților industriale și de agrement, crearea lacurilor de acumulare, desecarea luncilor inundabile ale râurilor, creșterea poluării apelor și solului, agricultura de tip industrial și supra-pășunatul, creșterea folosirii pesticidelor, vânătoarea, braconajul piscicol, poluarea, turismul necontrolat etc.)

1.4 Resurse naturale valoroase care necesită protecție, clasificate în:

1.4.1 *Resurse naturale neregenerabile* (roci de construcție, calcare, gresii calcaroase, zăcăminte de nisip pentru materiale de construcții, nisipuri și pietrișuri, marne, gips, sulf, zăcăminte de cărbuni, zăcăminte de țitei și gaze, zăcăminte de sare);

1.4.2 *Resurse naturale regenerabile* (apa, solul, fauna și flora, pădurile);

1.5 Izvoare minerale și geotermale: factorii terapeutici naturali existenți - ape minerale sulfuroase, sulfurate, clorurate, slab bicarbonatate, calcice, sodice, hipotone, utilizate în cura internă și externă, cu o mineralizare totală de 2,68 - 2,99 g/l, ape iodurate și bromate, precum și cele cloruro-sodice - beneficiază de aportul terapeutic suplimentar reprezentat de un bioclimat sedativ de cruțare, existent în mai toate zonele cu potențial balnear ale județului. În județul Dâmbovița se regăsesc trei stațiuni balneare: Pucioasa, Vulcana Băi, Bezdead, însă doar una dintre acestea (Pucioasa) se bucură de o bază de tratament balnear.

Capitolul II - Patrimoniul cultural prezintă situația existentă și disfuncționalitățile legate de *patrimoniul cultural* al județului și este structurat în șapte secțiuni, după cum urmează:

II.1 Istoricul județului Dâmbovița - prezintă o scurtă cronologie istorică și evoluția teritorial-administrativă a județului;

II.2 Considerații de geografie istorică și istorie a teritoriului - prezintă date referitoare la urmele și vestigiile arheologice datând din preistorie și antichitate descoperite pe teritoriul studiat, evoluția județului în perioada medievală - secolele IX-XVII, județul Dâmbovița în secolele XVIII-XX);

II.3 Patrimoniul cultural imobil al județului Dâmbovița. Secțiunea cuprinde:

II.3.1 Structura patrimoniului cultural imobil din Dâmbovița - 224 de monumente clasate de categoria A (valoare națională și universală) și 1.015 monumente de categoria B (valoare zonală și locală)

II.3.2 Analiza diagnostic a concentrării în teritoriu a patrimoniului cultural imobil din județ, care tratează:

- distribuția în teritoriu a patrimoniului cultural imobil din județul Dâmbovița (197 de localități cuprinse în 87 de unități administrativ-teritoriale dintr-un total de 89 au pe teritoriul lor monumente istorice),

- utilizarea monumentelor istorice (33% au funcțiune de cult, 31% au funcțiune rezidențială, restul asigurând derularea unor importante funcțiuni publice – culturală, spitalicească, militară, școlară, administrativă etc.)

- starea de conservare a patrimoniului construit din județul Dâmbovița

II.3.3 Zone cu valori etnografice - în județ există o singură rezervație de arhitectură rurală (la Pietroșița), însă acest regim de protecție ar trebui instituit și la Văleni Dâmbovița și la Malu cu Flori; de asemenea, în sate ca Vișinești, Șotânga, Scheiu, Pucheni, Runcu, Bărbulețu și altele există multe case care stau mărturie despre felul în care au locuit și au trăit oamenii acestor locuri

II.3.4 Zone cu patrimoniu arheologic reperat; pe lângă Repertoriul Arheologic National, județul Dâmbovița beneficiind de un Repertoriu Arheologic al Județului Dâmbovița (cuprinzând toate rezultatele cercetărilor arheologice sistematice sau de salvare, precum și descoperirile întâmplătoare din întreg teritoriul județului), realizat și publicat de specialiștii Complexului National Muzeal Curtea Domnească și cercetători ai Universității Valahia Târgoviște.

Pe baza RAJD se constată o densitate a descoperirilor arheologice foarte mare în zonele de câmpie din sudul și estul județului, în special pentru perioadele timpurii ale istoriei (neolitic, epocile bronzului și fierului), în timp ce în zona de deal și de munte predomină mărturiile epocii daco-romane și medievale timpurii; unitățile administrativ-teritoriale cu densitate foarte mare de patrimoniu arheologic sunt:

- municipiul Târgoviște ;
- în lungul văii Argeșului: comuna Odobești, comuna Corbii Mari și comuna Vișina;
- în lungul Văii Ialomiței: comuna Băleni și comuna Cornești;
- în lungul Văii Dâmboviței: comuna Văcărești

Zona de deal și de munte este mai săracă în descoperiri arheologice, dar aici există unele din cele mai interesante situri, între care Cetatea geto-dacică de la ledera.

II.4 Propuneri de conservare, protejare și valorificare a patrimoniului cultural construit din județul Dâmbovița. În cuprinsul acestei secțiuni sunt prezentate:

II.4.1 Cadrul legislativ general privind conservarea, protejarea și valorificarea patrimoniului cultural în România, cu relevarea aspectelor ce vizează protejarea și conservarea monumentelor istorice din județul Dâmbovița;

II.4.2 Determinarea direcțiilor și recomandărilor specifice pentru protejarea și conservarea monumentelor istorice din județul Dâmbovița – probleme/riscuri ce afectează valorile de patrimoniu construit, recomandări specifice pe termen scurt, pe termen mediu și pe termen lung;

II.4.3 Propuneri de valorificare a patrimoniului cultural, trasee culturale, grupate pe categorii: monumente și situri arheologice; monumente aparținând cultelor religioase; mănăstirile medievale – ctitorii domnești și boierești; bisericile din lemn; arhitectura tradițională – ansambluri rurale, arhitectura civilă – conace și case; arhitectura modernă și contemporană – stațiuni balneare, clădiri administrative, gări, arhitectură industrială;

II.5 Monumente aflate în pericol. Secțiunea descrie principalele pericole care amenință monumentele arheologice și istorice și condițiile în care aceste pericole se manifestă: abandonarea, mutilarea, distrugerea.

II.6 Situația delimitărilor zonelor de protecție și a zonelor construite protejate în cadrul documentațiilor de urbanism

II.7 Peisajul – peisaje culturale.

CAPITOLUL III - Turismul prezintă situația existentă și disfuncționalitățile privind turismul în județul Dâmbovița și este structurat în nouă secțiuni referitoare la:

III.1 Cadrul natural, cu prezentarea elementelor naturale cu valoare turistică, în special din zona montană, a factorilor naturali terapeutici (apele sulfuroase de la Pucioasa, apele iodurate de la Vulcana Băi, apele cloruro-sodice de la Bezdead, apele clorurate mineralizate de la Lăculețe - Glodeni) și a ariilor protejate și monumentelor naturii.

III.2. Obiective turistice antropice (așezări umane)

III.3. Peisajul cultural, cu prezentarea patrimoniului cultural imobil de importanță națională și/sau locală și a patrimoniului imaterial al județului

III.4. Principalele forme de turism - tipologii de turism reprezentate pe teritoriul județului Dâmbovița: turismul pentru relaxare și odihnă, turismul de iarnă, turismul de masă, turismul de nișă, turismul balnear și medical, turismul ecumenic și monahal, turismul montan, turismul de aventură - extrem, turismul cultural, agroturism, ecoturism, turism culinar ;

III.5. Infrastructura pentru turism - structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare și distribuția spațială a acestora, structuri de primire turistică cu funcțiuni de alimentație publică, structurile turistice de tratament, structuri de primire turistică cu funcție de agenții de turism ;

III.6. Capacități de cazare și tendințe

III.7. Circulația turistică

III.8. Rețeaua de informare în turism

III.9. Rețeaua turistică, potențial, oportunități

CAPITOLUL IV - Valorificarea și dezvoltarea potențialului turistic prezintă posibilitățile de valorificare și dezvoltare a potențialului turistic și cuprinde două secțiuni:

IV.1 Posibile domenii de intervenție

IV.2 Impactul turismului asupra mediului.

CAPITOLUL V - Diagnostic prospectiv și general prezintă diagnosticul prospectiv și general și cuprinde următoarele 4 secțiuni:

V.1. Introducere

Etapa de diagnostic prezintă problematica, ierarhizarea și prioritățile domeniilor investigate la nivel județean și regional. S-a urmărit evidențierea aspectelor semnificative (probleme grave, oportunități deosebite).

Documentația prezintă totodată obiectivele majore specifice, rezultate atât din strategiile naționale, regionale sau locale, cât și din analiza situației existente la nivelul teritoriului județean. Aceste obiective, cu un orizont de timp determinat, sunt cele care dau măsura decalajului existent între starea actuală a județului și situația dorită pentru teritoriul vizat.

Pe baza problemelor identificate și a priorităților stabilite, în etapa ulterioară s-a formulat strategia spațială de dezvoltare a județului, în cadrul căreia s-au identificat acțiunile și măsurile necesare pentru asigurarea cerințelor prioritare pe domeniile analizate.

V.2. Analiza SWOT

Analiza SWOT constă în stabilirea punctelor tari și a punctelor slabe ce se manifestă teritorial, dar și a oportunităților și amenințărilor pe care le implică domeniile și subdomeniile amenajării teritoriului județean. Aceasta conține analiza mediului intern: Strengths (puncte tari) – Weaknesses (puncte slabe), adică aspectele pozitive și negative interioare, precum și analiza mediului extern: Opportunities (oportunități) – Threats (amenințări), respectiv conjuncturile externe pozitive și negative, pentru subdomeniile analizate:

V.2.1 Patrimoniul natural protejat (cadrul natural);

V.2.2 Arii naturale protejate;

V.2.3 Patrimoniu cultural;

V.2.4 Turism.

V.3. Diagnostic prospectiv

V.3.1 Peisaj;

V.3.2 Arii protejate;

V.3.3 Izvoare termale și geotermale;

V.3.4 Turism

Diagnosticul prospectiv a urmărit investigarea și estimarea condițiilor viitoare ale fenomenelor și proceselor ce au loc în teritoriu, pentru evidențierea atât a aspectelor negative, cât și a oportunităților legate de dezvoltarea ulterioară a acestora.

Problemele, respectiv oportunitățile identificate au diferite grade de complexitate și amploare, iar localizarea spațială se referă fie la areale, fie la zone punctuale cu caracteristici similare.

V.4. Diagnostic general

Diagnosticul general pune în relație problemele specifice relevate prin diagnosticul pe domenii și subdomenii în vederea evidențierii, prin tehnici de integrare, a disparităților, disfuncționalităților și potențialităților la nivel județean.

S-a prezentat în continuare diagnosticul general al fiecăreia dintre zone, prin sintetizarea elementelor de favorabilitate care pot influența evoluția pozitivă a teritoriului, precum și a principalelor probleme, disparităților și disfuncționalităților ce caracterizează structura teritoriului din arealul de referință.

V.4.1. Zona montană

Factori de favorabilitate :

- cadrul natural pitoresc datorită reliefului care prezintă o mare diversitate peisagistică, fiind etajat de la câmpia joasă până la cele mai înalte piscuri ale Munților Bucegi;
- trasee turistice;
- patrimoniul natural deosebit, format din: arii naturale protejate de interes național, situri de interes comunitar, arii de protecție specială avifaunistică.
- tipuri de habitate de interes comunitar, specii de mamifere și păsări de interes comunitar;
- potențial turistic natural foarte ridicat;
- zonă importantă de turism montan, propice instalațiilor sportive pentru sporturi de iarnă;

Probleme principale :

- echilibrul fragil al ariilor naturale protejate care pot fi supuse riscului unor fenomene de degradare, pășunatul abuziv sau circulația turistică necontrolată;
- probleme ale infrastructurii turistice

V.4.2. Zona dealurilor subcarpatice

Factori de favorabilitate :

- climat de cruțare;
- cadru natural pitoresc;
- izvoare de ape minerale și geotermale;
- zone cu fond cinegetic și piscicol;
- rezervația de zimbri de la Bucșani

Probleme principale :

- riscul degradării cadrului natural ca urmare a unor factorii naturali: inundații pe cursuri de apă și torenți, alunecări de teren;
- deficiențe în activitățile turistice: nivel încă redus de modernizare a bazei de cazare și de diversificare a structurilor de agrement, slaba valorificare a potențialului pentru agroturism; resurse balneare neexploatate;

V.4.3. Zona de câmpie

Factori de favorabilitate

- cadru natural pitoresc;
- zone cu fond cinegetic și piscicol;
- potențial turistic cultural ridicat în municipiul Târgoviște;
- prezența bisericilor de lemn;
- posibilități de practicare și a altor forme variate de turism: turismul în arii protejate, pescuitul sportiv;

Probleme principale

- echilibrul fragil al ariilor naturale protejate care pot fi supuse riscului unor fenomene de degradare, pășunatul abuziv, coborârea pânzei de apă freatică, recoltarea speciilor protejate din flora și fauna sălbatică;
- insuficienta dezvoltare a structurilor de agrement.

CAPITOLUL VI – **Strategia de dezvoltare spațială**

Strategia de dezvoltare spațială a județului cuprinde obiectivele strategice generale care vizează dezvoltarea teritoriului pe termen lung și mediu.

Obiectivele strategice generale indică direcțiile de bază de dezvoltare ale județului prin valorificarea potențialului natural, antropic și uman și care asigură eliminarea sau reducerea decalajelor dintre situația existentă și cea dorită.

Programul de măsuri este un set coerent și corelat de propuneri de dezvoltare/organizare spațială a teritoriului, structurat pe etape și responsabilități, în condițiile legii, care le va cuprinde în mod obligatoriu și pe cele necesare pentru prevenirea, reducerea și compensarea efectelor negative asupra mediului, precum și pentru monitorizarea efectelor implementării acestora.

Capitolul VI cuprinde următoarele secțiuni:

VI.1 Introducere

VI.2 Domeniul-țintă „zone protejate – turism”; obiective ale dezvoltării județului Dâmbovița

VI.2.1. Obiective referitoare la patrimoniul natural protejat:

- protecția valorilor de patrimoniu natural național;
- obiectivele specifice referitoare la protecția valorilor de patrimoniu natural din Parcul Natural Bucegi și din alte zone protejate;

VI.2.2. Obiective referitoare la patrimoniul cultural:

- creșterea gradului de acces și de participare la cultură;
- promovarea diversității și prezervarea identităților culturale;
- promovarea multiculturalismului și protejarea culturii minorităților;
- protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural județean, material și imaterial;
- susținerea circulației operelor și creațiilor, promovarea dialogului intercultural și creației culturale în circuitul național și județean de valori;

- sprijinirea mobilității specialiștilor din domeniul culturii;
- stimularea vieții culturale în cadrul comunităților locale și apropierea acestora de valorile culturii;
- susținerea participării comunităților la dezvoltarea societății cunoașterii, prin asumarea de către instituțiile publice de cultură a funcțiilor de centre de acces universal la informație;

- proiectarea unui sistem specific de protecție socială pentru creatori și specialiști;
- stimularea dezvoltării sectorului industriilor culturale;

VI.2.3 Obiective referitoare la izvoarele minerale și geotermale:

- protejarea și valorificarea durabilă a resurselor minerale

VI.2.4 Obiective referitoare la turism:

- îmbunătățirea infrastructurii tehnice și turistice prin:
 - asigurarea căilor de acces spre obiectivele turistice naturale sau culturale prin modernizarea și dezvoltarea rețelelor de transport național și local;
 - echiparea edilitară corespunzătoare a localităților cu potențial turistic (alimentare cu apă, canalizare, epurare, telecomunicații);
 - construirea de parcări în zonele turistice;
 - crearea și dezvoltarea infrastructurii corespunzătoare obiectivelor de interes turistic, parcurilor și ariilor naturale protejate din județ;
 - sistem integrat de marcare și inscripționare în mai multe limbi a căilor de acces la obiectivele turistice;
 - realizarea și extinderea marcajelor de tip panou stradal pentru resursele naturale și antropice;
 - dezvoltarea structurilor de cazare și a altor servicii în mod diferențiat, în funcție de formele de turism și localizările în teritoriu;
 - dezvoltarea structurilor de cazare în localitățile cu concentrare mare a resurselor naturale;
 - modernizarea și extinderea bazelor de cazare montane;
 - dezvoltarea bazei de cazare în localitățile cu resurse balneare insuficient valorificate ori nevalorificate;
 - crearea/amenajarea de structuri turistice de primire pentru turismul de tranzit (motel, han) pe traseele rutiere principale, în zonele extravilane situate în apropierea unor localități turistice;
 - extinderea ofertei pentru sporturi de iarnă în zonele montane, prin valorificarea potențialului schiabil;
 - extinderea ofertei pentru activități sportive în stațiunile balneare.
 - creșterea competitivității sectorului turistic;
 - promovarea ofertei turistice pe baza îmbunătățirii sistemului de comunicare în turism;
 - dezvoltarea și diversificarea ofertei turistice în raport cu potențialul turistic al fiecărei zone;

CAPITOLUL VII - Obiective strategice în dezvoltarea turismului ca sector cu potențial aport semnificativ la creșterea economică a județului prezintă principalele obiective strategice privind dezvoltarea turismului ca sector cu potențial aport semnificativ la creșterea economică a județului.

Obiectivul major general al P.A.T.J. Dâmbovița vizează „Dezvoltarea durabilă a județului Dâmbovița – crearea unui mediu economico-social competitiv, stabil, sănătos și diversificat, capabil să asigure creșterea economică continuă, a calității vieții cetățenilor și reducerea decalajelor de dezvoltare față de regiunile U.E.”.

Obiectivele specifice au fost stabilite și aprobate prin studiul *Strategia de dezvoltare durabilă a județului Dâmbovița pentru perioada 2012-2020*, la acestea adăugându-se un al patrulea obiectiv major. Obiectivele sunt prezentate în cele patru secțiuni care alcătuiesc capitolul:

VII.1. Obiectiv specific: înființarea de zone și obiective certificate sau atestate în vederea creșterii prestigiului și a atragerii de fonduri din surse guvernamentale și/sau europene. Măsuri propuse pentru atingerea acestui obiectiv:

- înființarea stațiunii turistice de interes național Moroeni-Padina-Peștera (posibil Centru Național Olimpic pentru sporturi de iarnă);
- realizarea unui Studiu de Oportunitate și Fezabilitate pentru complexul format din stațiunea turistică Leaota și cele 3 microstațiuni satelit și coordonarea etapelor de proiectare, avizare și realizare cu SF-ul elaborat de Consiliul Județean Argeș;

VII.2 Obiectiv specific: dezvoltarea ofertei turistice a județului, în acord cu principiile dezvoltării durabile. Măsuri propuse:

- sporirea capacității și diversității ofertei de produse și servicii turistice din județ pentru prelungirea duratei șederii și a veniturilor încasate din turism;
- sprijinirea calității serviciilor turistice din Dâmbovița, element de diferențiere față de alte destinații turistice;
- asigurarea protecției mediului și calității peisajului natural și antropic, element de atracție turistică;
- protecția și valorificarea patrimoniului cultural și arhitectural al județului;

VII.3 Obiectiv specific: creșterea accesibilității obiectivelor turistice ale județului.

Măsuri propuse:

- dezvoltarea infrastructurii rutiere de acces la principalele obiective turistice din județ care să încurajeze turistul să le viziteze, să revină sau să le recomande;
- înființarea de mijloace de transport în comun către/între principalele obiective turistice, pentru facilitarea mobilității turiștilor și preîntâmpinarea congestiei traficului;
- asigurarea amenajărilor și signalisticii corespunzătoare pentru facilitarea orientării și accesului către obiectivele turistice și maximizarea experienței turistice;

VII.4 Obiectiv specific: promovarea ofertei turistice a județului. Măsuri propuse:

- creșterea capacității administrației publice în management turistic;
- dezvoltarea și popularizarea de mijloace de informare privind oferta de servicii turistice a județului.

2.3.4. Volumul IV – POPULAȚIA ȘI REȚEAUA DE LOCALITĂȚI

Volumul cuprinde atât **parte scrisă**, cât și **parte desenată**.

Partea desenată cuprinde:

Planșa IV.01	Situația existentă: Suprafața locuibilă
Planșa IV.02.A	Situația existentă: Rețeaua dotărilor de învățământ
Planșa IV.02.B	Populația școlară pe niveluri de educație
Planșa IV.03	Situația existentă: Rețeaua dotărilor de sănătate
Planșa IV.04	Rețeaua de localități: Analiza critică, disfuncționalități
Planșa IV.05	Rețeaua de localități: Diagnostic prospectiv, propuneri, acțiuni, măsuri
Planșa IV.06	Evoluția demografică pe localități

Volumul IV cuprinde următoarele capitole:

Capitolul 1 – Introducere

Capitolul 2 – Considerații generale privind Volumul IV – Populația și rețeaua de localități

Capitolul 3 – Evoluția organizării teritorial-administrative a județului Dâmbovița

Capitolul 4 – Populația – elemente demografice și sociale

Capitolul 5 – Proiecții demografice

Capitolul 6 – Asigurarea cu facilități urbane pentru populație

Capitolul 7 – Strategia de dezvoltare spațială

Cele 7 capitole sunt urmate de 14 anexe:

- Anexa nr. 1 – Lista localităților atestate între 1520 – 1740;
- Anexa nr. 2 – Așezările ce alcătuiau județul Dâmbovița, conform Catagrafiei de la 1810;
- Anexa nr. 3 - Așezările ce alcătuiau județul Dâmbovița (Dicționarul Geografic 1890);
- Anexa nr. 4 – Localitățile și populația județului Dâmbovița la anul 1925;
- Anexa nr. 5 – Localitățile din județul Dâmbovița la 1 iulie 1936;
- Anexa nr. 6 – Legea nr. 2/1968, republicată în 1981 – Anexa 1 – județul Dâmbovița;
- Anexa nr. 7 – Principalele situații administrative din trecutul României;
- Anexa nr. 8 – Principalele situații administrative actuale din țările europene;
- Anexa nr. 9 – Diagrama clasificărilor localităților urbane și rurale;
- Anexa nr. 10 – Diagrama clasificărilor localităților după densitatea populației;
- Anexa nr. 11 – Diagrama clasificării localităților după numărul de locuitori;
- Anexa nr. 12 – Diagrama clasificării localităților după clasele de bonitate a terenurilor;
- Anexa nr. 13 – Diagrama clasificării localităților după rata de activitate;
- Anexa nr. 14 – Diagrama clasificării localităților după sustenabilitatea grupei C;

CAPITOLUL 1 – Introducere cuprinde datele de recunoaștere și obiectul lucrării și prezintă sursele de documentare din domeniul amenajării teritoriului și urbanismului și din domenii complementare, care au fost utilizate pe parcursul elaborării documentației. Totodată, sunt menționate documentele organismelor mondiale și europene aferente domeniului, care au fost luate în considerare la întocmirea lucrării.

CAPITOLUL 2 prezintă *considerații generale privind volumul IV – Populația și rețeaua de localități.*

Documentațiile de amenajare a teritoriului cuprind propuneri cu caracter director care stabilesc strategiile și direcțiile principale de evoluție a unui teritoriu la diferite niveluri de complexitate și care sunt ulterior detaliate prin reglementări specifice în limitele teritoriilor administrative ale orașelor și comunelor.

2.1 Obiectivele volumului IV – Populația și rețeaua de localități

Ca expresie spațială a politicii economice, sociale, culturale și ecologice a colectivităților teritoriului considerat, amenajarea teritoriului județean are ca obiective prioritare atât crearea unui cadru favorabil prosperității vieții individuale, familiale, economice și sociale, încurajând dezvoltarea armonioasă a județului, orașelor și comunelor, cu respectarea specificității geografice, economice, tradiționale și culturale locale, în context regional, cât și asigurarea dezvoltării durabile a întregului teritoriu, prin propuneri concrete privind măsuri de deconcentrare, apelându-se la promovarea unei evoluții echilibrate a structurii urbane și la definirea unei ierarhizări a rolului și funcției fiecărei localități.

Pentru transformarea concluziilor critice ale studiului de fundamentare în propuneri și oportunități de dezvoltare armonizate și durabile, a fost necesară existența unei baze de referință privind evoluția și mai ales, perspectivele de evoluție a populației și maniera de dezvoltare a rețelei de localități.

CAPITOLUL 3 – Evoluția organizării teritorial-administrative a județului Dâmbovița

Județul Dâmbovița este una din cele mai vechi unități administrative ale țării, cu o istorie multimilenară continuă, demonstrată prin descoperiri arheologice prestigioase și printr-o multitudine de documente. Monumentele istorice, în care județul este deosebit de bogat, constituie cea mai bună „carte de vizită” și demonstrează cel mai clar atât vechimea, cât și continuitatea și bogăția existenței sale.

Capitolul referitor la evoluția organizării teritorial-administrative a județului cuprinde patru secțiuni, structurate după cum urmează:

3.1 Scurtă cronologie istorică a Dâmboviței

- 3.1.1 *Epoca daco-romană;*
- 3.1.2 *Perioada medievală;*
- 3.1.3 *Perioada modernă;*

3.2 Evoluția istorică a organizării administrative a județului Dâmbovița, cu următoarea structură:

- 3.2.1 *Începuturile;*
- 3.2.2 *Marile reforme administrative ale secolului XIX;*
- 3.2.3 *Evoluția organizării administrative în etapa actuală;*
- 3.2.4 *Concluzii la evoluția istorică a organizării administrative;*

Pentru regiunea căreia îi aparține județul Dâmbovița (Regiunea 3 Sud Muntenia), alăturarea unor județe bine dezvoltate industrial situate într-o zonă geografică de deal și munte, având problemele specific acesteia, unui grup de județe cu profil predominant agricol și situate în zona luncii Dunării, în cadrul unui conglomerat

amorf cu centrul administrativ într-o extremitate, la cca 300 km de cealaltă extremitate, constituie un mare dezavantaj. O altă caracteristică aparte, cu multiple implicații de ordin socio-economic (multe cu caracter negativ), o reprezintă faptul că este singura regiune din țară ce conține o regiune enclavă în partea mediană, anume regiunea București-Ilfov.

Singurul aspect favorabil îl reprezintă prezența, în partea de sud a regiunii, a fluviului Dunărea, fapt ce oferă posibilitatea de a avea conexiuni cu cele opt țări riverane, iar prin intermediul canalului Dunăre - Marea Neagră de a avea ieșire la Marea Neagră.

3.3 Număr, structură, categorii de mărime, repartiție în teritoriu a rețelei de localități

3.3.1 Date generale; indicatori minimali de definire pe categorii de localități;

3.3.2 Număr, categorii de mărime, repartiție în teritoriu a unităților administrative;

3.3.3 Tipologia funcțională a localităților

3.4 Disfuncționalități ale rețelei de localități:

- Gradul scăzut de urbanizare, fenomen prezent la nivelul întregului teritoriu;
- Lipsa așezărilor cu statut urban în zona sud-estică, dar și în zona nord-vestică a județului;
- Procesul accentuat de îmbătrânire a populației unor sate/comune și chiar a unor întregi areale;
- Lipsa de colaborare între centrele urbane și comunele din aria de polarizare în realizarea unor investiții de importanță zonală (cu unele timide excepții);
- În zona de nord a județului, localitățile sunt înșiruite în lungul drumurilor naționale DN71 și DN72A, ceea ce determină deplasări rutiere cu viteză scăzută și cu multe puncte de conflict;
- Zona de sud a județului, situată în interiorul izocronei de 30 de minute față de centrul Bucureștiului, suferă efectul vidului de forță de muncă activă, cea calificată preferând naveta;
- Orașele din partea de sud a județului (Răcari, Titu, Găești) sunt concurate în domeniul investițiilor de București și orașele vecine din județul Ilfov (Buftea și Chitila), iar Moreni este concurat de Platforma industrială Vest a Ploieștiului.

CAPITOLUL 4 – Populația – elemente demografice și sociale

Pentru o mai bună înțelegere a problemelor sociale cu care se confruntă județul Dâmbovița, trebuie relevate câteva aspecte, evidențiate în următoarele secțiuni:

4.1 Evoluția populației

Recensământ (anul)	România (locuitori)	Sud-Muntenia (locuitori)	Județul Dâmbovița (locuitori)
1930	14.280.729	2.343.223	nu există date
1948	15.872.624	2.749.671	409.272
1956	17.489.450	2.975.304	438.985
1966	19.103.163	3.149.107	453.241
1977	21.559.910	3.457.915	527.620
1992	22.811.392	3.560.034	562.086
2002	21.833.483	3.383.573	542.414
2012	21.355.849	3.239.247	528.922
Înregistrări 2014	21.258.833	3.1987.536	524.989

Se poate observa atât la nivelul țării, cât și al județului, tendința de creștere a populației din 1948 până în 1992, an în care această linie directoare se schimbă brusc și se înregistrează în evoluția populației o descreștere constantă, ce are tendința de a continua.

4.2 Numărul, densitatea și structura pe medii rezidențiale a populației județului Dâmbovița

Din punct de vedere al densității, județul are o poziție între primele 6 județe din țară, poziție remarcată și la cele mai recente recensăminte ale populației.

Pe medii de rezidență, la nivel județean, preponderentă este populația rurală (69,2%), fiind printre cele mai ridicate ponderi la nivel de regiune. Aceste ponderi ridicate ale populației rurale se corelează cu ponderea ridicată a ocupării în sectorul agricol de subsistență și implicit cu performanțele economice scăzute ale județului.

Prin urmare județul Dâmbovița este, după județele Ilfov și Giurgiu, cel mai slab județ din perspectiva urbanizării din regiune. Acest aspect negativ este amplificat și de faptul că județul Dâmbovița se numără printre cele 17 județe a căror rețea de localități urbane este în totalitate formată din municipii și orașe de mici dimensiuni (inclusiv reședința de județ având o populație sub 100.000 de locuitori).

Deși rata natalității este mai ridicată în mediul rural față de cel urban, sporul natural este mult mai scăzut datorită ratei mortalității.

Rata căsătoriilor este de asemenea mai scăzută în mediul rural față de mediul urban, iar rata divorțurilor este mică, cel mai probabil datorită menținerii valorilor tradiționale.

Îngrijorător pentru mediul rural este faptul că numărul de născuți morți la 1.000 de născuți și numărul de decese până la vârsta de 1 an la 1.000 de născuți vii sunt mult mai ridicate față de mediul urban.

4.3 Structura populației pe sexe și vârste

Structura pe sexe la nivelul tuturor localităților județului se caracterizează printr-o ușoară preponderență numerică a populației feminine.

Structura pe categorii de vârstă a populației județului Dâmbovița (statistică 2014) poartă amprenta caracteristică unui proces de îmbătrânire demografică, datorat în principal scăderii natalității, care a determinat reducerea absolută și relativă a populației tinere și creșterea numărului și, implicit, a ponderii populației vârstnice (de 65 de ani și peste).

4.4 Dinamica populației

Gruparea unităților administrative teritoriale după dinamica demografică se prezintă astfel:

GRUPAREA UNITĂȚILOR ADMINISTRATIV-TERITORIALE DUPĂ DINAMICA DEMOGRAFICĂ		
	NR. MUNICIPII ȘI ORAȘE	NR. COMUNE
POPULAȚIE ÎN CREȘTERE	-	23
POPULAȚIE ÎN STAGNARE	1	8
POPULAȚIE ÎN SCĂDERE	7	50

4.5 Mișcarea naturală a populației

În ceea ce privește mișcarea naturală a populației, în anul 2013, regiunea Sud Muntenia se afla pe locul 2 în țară în privința numărului de nou născuți vii (27.064 persoane), dar, în același timp și pe primul loc în privința deceselor (41.916 persoane).

Din analiza evoluției mișcării naturale a populației, în anul 2013 comparativ cu anii 2002 și 2012, se poate observa faptul că aceasta a avut o tendință descendentă generalizată atât la toate nivelurile administrative, cât și la nivelul întregului teritoriu național, județul Dâmbovița înregistrând un minus de 1.769 persoane.

În privința sporului natural a populației, în anul 2013, regiunea Sud Muntenia, se afla pe ultimul loc (-14.852 persoane) la nivelul țării, pe locul 4 privind numărul de căsătorii încheiate (13.760) și pe locul 5 în privința numărului de divorțuri înregistrate (4.227).

În județul Dâmbovița se înregistrează astfel un spor natural negativ, mai sever decât cel la nivel național, dar mai mic decât cel la nivelul regiunii de dezvoltare. E interesant că rata sporului natural în mediul urban a fost pozitivă până în 2002, iar actualmente este negativă, dar la valori foarte mici, spre deosebire de cea din mediul rural, în descreștere accentuată pe întreaga perioadă analizată.

Rata de nupțialitate la nivelul județului s-a aflat în permanent trend descendent, fiind aproape înjumătățită, în timp ce rata de divorțialitate a avut un curs ușor ascendent.

4.6 Speranța medie de viață

La nivelul județului Dâmbovița, în anul 2013, durata medie a vieții a fost de 75,2 ani (peste media națională care este de 74,74 ani), fiind mai mare la femei decât la bărbați și mai ridicată în mediul urban decât în mediul rural.

4.7 Mișcarea migratorie

Un factor important și, pe alocuri, determinant, al scăderii populației județului și al Regiunii Sud Muntenia este migrația, atât cea internă, cât și cea externă.

Mutațiile din structura socio-economică a României au determinat o intensă mobilitate teritorială a populației, cu consecințe în modificarea numărului și structurii socio-demografice a populației în profil teritorial.

În cadrul migrației interne, fluxul rural-urban merită o mențiune deosebită, fiind cel care deține cea mai mare pondere în cadrul acesteia. Referitor la segmentul de populație care este mai dispus la modificarea domiciliului se constată o migrare a populației tinere către oraș, mai întâi la școală, iar mai apoi prin integrarea pe piața muncii, dar în ultima perioadă este mai relevantă reîntoarcerea la domiciliul rural, în primul rând pentru traiul în natura mai puțin alterată și facilitățile alimentare (zarzavaturi, animale mici, fructe, etc. din gospodăria proprie), costurile mai reduse ale serviciilor și faptul că echiparea tehnico-edilitară a unor comune este superioară orașelor.

Soldul schimbărilor de domiciliu pe medii, regiuni de dezvoltare și județe ilustrează pe deplin aceste aspect, în județul Dâmbovița trendul fiind de a se pleca de la oraș către mediul rural, dar într-un ritm mai puțin alert decât la nivelul țării sau al regiunii de dezvoltare, ceea ce ne conferă o poziție privilegiată.

Există, însă, și o altă tendință, la nivel național și, evident, și la nivelul județului, anume aceea de stabilire a reședinței în general în mediul urban, într-un municipiu sau oraș cât mai mare, din motive lesne de înțeles, legat de arondarea la serviciile de învățământ, sănătate, asistență socială, găsirea unui loc de muncă unde reședința în localitate este o condiție, etc.

De aceea, trendul schimbărilor de reședință este clar în antiteză cu cel al schimbărilor de domiciliu, mediul urban (și mai ales orașele mari) fiind preferat pentru alegerea sa ca reședință.

Alături de migrația internă, un factor deosebit de important pentru structura populației este și migrația externă. Imediat după 1990, când oamenii au putut circula liberi, s-a constatat la nivelul județului un flux migratoriu extern mai important, inițial plecând persoane care aveau rude sau prieteni plecați.

Schimbările din sistemul politico-social românesc au făcut ca populația din județ să se poată îndrepta atât spre țările membre ale Uniunii Europene, cât și spre SUA, Canada și Marea Britanie.

Mai ales după anul 1995, județul Dâmbovița cunoaște o emigrare a populației (în special a celei tinere, în general fără o meserie sau fără ocupație) către Italia, Spania, Germania și alte țări europene.

În timp ce, pentru județul Dâmbovița, emigranții reprezintă o pierdere netă, atestând capacitatea încă redusă a economiei și societății de a genera oportunități de muncă și remunerare corespunzătoare, pentru țările și regiunile primitoare constituie o forță de muncă capabilă încă multă vreme de performanțe înalte, o forță de muncă competitivă, din care vârful au acumulat cunoștințele și educația și cu contribuția celor rămași acasă.

4.8 Forța de muncă

Regiunea Sud Muntenia a urmat tendințele de creștere a resurselor de muncă la nivel național, clasându-se pe locul 2 între cele opt regiuni de dezvoltare în ceea ce privește volumul resurselor de muncă, județul Dâmbovița ocupând locul 3 în regiune (după Prahova și Argeș).

Referitor la repartizarea pe sexe a forței de muncă, județul a urmat tendințele naționale și regionale, conform cărora, în anul 2013, resursele de muncă de sex masculin erau ușor mai ridicate decât cele de sex feminin.

În ceea ce privește rata de ocupare a resurselor de muncă, în regiunea Sud Muntenia s-a păstrat aceeași evoluție descrescătoare înregistrată atât la nivel național, cât și la nivel european.

În funcție de sectorul de activitate, se constată că, similar cu tendința înregistrată la nivel național, ponderea cea mai ridicată a populației ocupate civile a lucrat în agricultură, silvicultură și pescuit, aceste domenii fiind urmate de industrie și de comerț. La polul opus s-au aflat tranzacțiile imobiliare, intermedierea financiară și asigurările.

În ceea ce privește rata de ocupare a resurselor de muncă, în regiunea Sud Muntenia s-a păstrat aceeași evoluție descrescătoare înregistrată atât la nivel național, cât și la nivel european. Din punct de vedere al repartizării pe medii de rezidență, se constată faptul că trendul a fost de creștere a ratei de ocupare a resurselor de muncă în mediul urban și de ușoară descreștere în mediul rural. De asemenea, rata de ocupare a resurselor de muncă de sex masculin a fost mai ridicată decât rata de ocupare a resurselor de muncă de sex feminin.

Numărul mediu al salariaților pe forme de proprietate, în evoluție, diferențiat pe regiuni de dezvoltare și județe, ne arată că mai mult de jumătate din angajații din județ sunt cei din domeniul exclusiv privat, angajații la unități publice reprezentând doar 33,0% din total.

Transformările socio-economice și criza economică au influențat puternic fenomenul șomajului, atât la nivel național, cât și la nivel regional, județean și local.

Astfel, din analiza indicatorilor statistici, se poate observa faptul că rata șomajului, după 1989, a avut un trend descendent în perioada 2005-2008, apoi, pe fondul efectelor crizei economice, a înregistrat o creștere continuă până în zilele noastre.

De asemenea, se poate observa că rata șomajului este ușor mai ridicată în rândul femeilor decât în rândul bărbaților și se observă o rată scăzută a șomajului în rândul populației cu vârsta cuprinsă între 55-64 de ani, precum și o rată crescută a acesteia în rândul populației tinere (15-24 de ani).

4.9 Pensionarii

Numărul mediu trimestrial al pensionarilor, pe tipuri de asigurări sociale, la nivel național, al regiunii de dezvoltare și județului Dâmbovița s-a prezentat astfel:

Tipuri de asigurări sociale	România, regiuni de dezvoltare și județ	Trim. IV 2002	Trim. IV 2007	Trim. IV 2012	Trim. IV 2013	Trim. III 2014
		(persoane)	(persoane)	(persoane)	(persoane)	(persoane)
Asigurări sociale de stat	România	4.553.523	4.647.365	4.692.569	4.684.457	4.682.254
	Regiunea Sud-Muntenia	740.625	749.950	737.013	733.337	729.563
	Dâmbovița	122.826	121.446	115.155	113.787	112.501
Agricultori	România	1.637.965	908.001	597.415	545.191	506.258
	Regiunea Sud-Muntenia	316.311	174.617	115.290	105.166	97.367
	Dâmbovița	40.305	21.825	14.159	12.788	11.797

Sursa : prelucrare după INS, Baza de date „Tempo On-Line”, 2015

4.10 Nivelul de trai

Sunt analizați cei mai relevanți indicatori reprezentați statistic la nivelul regiunii (Sud Muntenia) care relevă și nivelul de trai din județul Dâmbovița:

- Câștigul salarial nominal;
- Veniturile totale medii lunare;
- Cheltuielile totale;
- Consumul mediu lunar de produse alimentare;

4.11 Gradul de sărăcie

În conformitate cu datele furnizate de Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale (în documentul „Indicatori de incluziune socială calculați de Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale”, 2003-2012), aproximativ 14% din populația aflată în prag de sărăcie severă de la nivel național era concentrată, în anul 2012, în regiunea Sud Muntenia, ocupând astfel locul 4 în rândul celor opt regiuni de dezvoltare (nu există bază statistică de analiză pe județe).

La nivelul celor șapte județe componente, se poate observa că sărăcia severă este mai accentuată în județele mai puțin dezvoltate din sudul regiunii Sud Muntenia: Călărași, Giurgiu, Ialomița și Teleorman, în timp ce în județele din nord (Argeș, Dâmbovița și Prahova), mai dezvoltate economic, procentul este mult mai redus.

4.12 Zone cu accentuat grad de sărăcie

Singurul studiu de amploare care cuantifică și analizează la nivel de unități administrativ-teritoriale fenomenul sărăciei din România este cel realizat în anul 2003 și reactualizat în 2008 de către Universitatea din București și Institutul Național de Statistică.

În conformitate cu acest studiu, rata sărăciei din Regiunea Sud-Muntenia este printre cele mai ridicate din România, cu o rată de 0,37 în mediul rural (locul IV la nivel național, după Regiunile Nord-Est, Sud-Est și Sud-Vest) și 0,24 în mediul urban (locul II la nivel național, după Regiunea Sud-Vest și la egalitate cu Regiunea Sud-Est). După cum se poate observa, mediul rural este cel mai afectat de fenomenul sărăciei, iar acest studiu arată o corelație directă între nivelul de dezvoltare socio-economică și proximitatea față de polii metropolitanii.

Pentru județul Dâmbovița, singura comună menționată de studiu în nominalizările celor mai sărace comune este Cojasca, cu un indice de sărăcie de 0,58.

4.13 Participarea socială

Participarea la diferite tipuri de organizații voluntare este mult mai redusă în România decât în majoritatea țărilor din Europa. În medie, 26% din europeni participă la activități de voluntariat și caritabile (activități pe lângă munca remunerată), fie periodic, fie ocazional, în timp ce doar 15% din români prestează muncă voluntară (numai patru alte țări au mai puțin voluntari – Grecia, Bulgaria, Portugalia și Polonia).

4.14 Concluzii

Din analiza evoluției fenomenelor demografice care au avut loc în perioada 2004-2012 (2013) la nivelul județului Dâmbovița și a regiunii Sud Muntenia se pot formula următoarele concluzii:

- În județul Dâmbovița s-a păstrat tendința, manifestată la nivel național și în regiunea Sud Muntenia, de scădere constantă a populației ca urmare a scăderii natalității și migrării populației. Declinul populației a fost mai accentuat în comunele din sudul județului, respectiv orașele mai mici.

- În perioada analizată atât județul, cât și regiunea Sud Muntenia, s-au confruntat cu fenomenul de îmbătrânire demografică, ca urmare a scăderii natalității și creșterii populației adulte. Fenomenul de îmbătrânire demografică a fost mai accentuat în localitățile mai îndepărtate de centrele economice importante ale județului, unde este concentrată peste 26% din populația adultă.

- Din punct de vedere al etniilor, populația județului este relativ omogenă, iar în perioada analizată aceasta a fost caracterizată de o scădere a numărului românilor și o creștere semnificativă a populației de etnie romă. Răspândirea teritorială a etniilor este neuniformă, în unele comune (Cojasca, Mătăsaru, Vulcana Pandele, Moroeni, Costești Vale) fiind concentrată cea mai mare parte a populației de etnie romă.

- În perioada analizată evoluția mișcării naturale a populației arată că în județul Dâmbovița se înregistrează un spor natural negativ mai sever decât cel la nivel național, dar mai mic decât cel la nivelul regiunii.

- E interesant că rata sporului natural în mediul urban a fost pozitivă până în 2002, iar actualmente este negativă, dar la valori foarte mici, spre deosebire de cea din mediul rural, în descreștere accentuată pe întreaga perioadă analizată.

- Mortalitatea infantilă a avut o evoluție descrescătoare în perioada analizată, atât în județ, cât și în întreaga regiune Sud Muntenia, fiind mai ridicată în mediul rural și mai scăzută în mediul urban. Valorile cele mai scăzute din regiune s-au înregistrat în județul Dâmbovița.

- Soldul migratoriu a avut o evoluție oscilantă în perioada analizată. Acesta a fost negativ încă din anul 2004, a revenit în perioada 2007-2008 când a devenit pozitiv, apoi a scăzut continuu până în anul 2013, având tendință de ușoară creștere în anul 2014.

- Partea de nord a regiunii Sud Muntenia este o zonă extrem de densă în comparație cu alte zone din țară (densitatea este ridicată în special județele Prahova și Dâmbovița). În ceea ce privește situația județelor din jurul Capitalei, acestea prezintă zone mai dense în apropierea Bucureștiului și în jurul zonelor urbane metropolitane.

- În anul 2012, în regiunea Sud Muntenia, serviciile medicale au fost asigurate de un număr mai mic de medici (cu 101 cadre medicale în minus), comparativ cu anul 2011. Peste 55% din cadrele medicale din regiune își desfășurau activitatea în județele cele mai dezvoltate, respectiv Argeș, Dâmbovița și Prahova, în județele din sudul regiunii serviciile medicale fiind asigurate de un număr insuficient de cadre medicale.

- Județul Dâmbovița se caracterizează printr-un nivel mediu de instruire și calificare al populației și nivel de abandon școlar în creștere. Populația școlară este în continuă scădere, aproape la toate nivelurile de instruire. Cea mai importantă scădere s-a înregistrat în rândul populației universitare.

- Nivelul de instruire este mai ridicat în localitățile din nordul județului, unde sunt concentrate majoritatea Unităților de învățământ de rang superior (licee, colegii și universitatea).

- Județul Dâmbovița, la fel ca toate județele din regiunea Sud Muntenia, se caracterizează printr-o reducere a efectivului forței de muncă, pe fondul unei migrații internaționale, în special în statele U.E.

- În ceea ce privește rata de ocupare medie, comparativ cu situația națională, la nivelul județului se constată existența unui număr ridicat de șomeri, mai mare decât nivelul național.

- Ca ramuri economice, se remarcă pe de o parte agricultura în sud și serviciile, respectiv industria, concentrate în jumătatea de nord.

- Jumătatea de nord a județului concentrează aproape jumătate din resursele de muncă, în timp ce localitățile din sud înregistrează un proces accentuat de îmbătrânire a populației.

- Veniturile reale și puterea de cumpărare sunt în creștere, cu o atenuare provocată de criză în perioada 2008-2010, revenirea fiind însă lentă.

- La nivel agregat, mediul urban prezintă o evoluție mai bună decât mediul rural.

- La nivelul localităților componente, situația este similară cu cea la nivel național. În mediul urban se înregistrează cea mai mare valoare a veniturilor medii, în timp ce localitățile cu specific rural se poziționează la coada clasamentului.

- În perioada analizată, rata sărăciei a avut o dinamică descrescătoare, această tendință manifestându-se până în anul 2009 (când s-a atins de departe cea mai scăzută valoare din perioada 2004-2010), după care, sub efectul crizei economice, din 2010, ratele de sărăcie relativă și absolută au început să crească.

- În funcție de etnie, populația de etnie romă este cea mai afectată de sărăcie.

- În funcție de nivelul de educație, populația cu educație primară sau gimnazială este cea mai afectată de sărăcie, în timp ce printre persoanele cu educație universitară sau post-liceală și de maiștri se găseau cei mai puțini dintre săraci.

CAPITOLUL 5 – Proiecții demografice

5.1 Proiectarea populației județului Dâmbovița, până în anul 2025

Evoluția demografică recentă a constituit baza scenariilor de proiectare prin care s-a efectuat o anticipare a nivelului fertilității, speranței de viață la naștere și sporului migratoriu la nivelul județului până în anul 2025.

Numărul populației județului Dâmbovița este anticipat să scadă până în anul 2025 cu aproximativ 72,3 mii persoane față de anul 2003. Scăderea populației va fi moderată până în anul 2015 (cu o medie anuală de -0,5%) și mai accentuată spre sfârșitul orizontului de proiectare (-0,8%), principalii factori ai acestei evoluții fiind scăderea naturală, dar și migrația internă către orașele mari și, mai ales, emigrația.

Diferența pe sexe se va menține aproximativ la același nivel, dar numeric va fi în continuă scădere până în 2025, când populația feminină va reprezenta 51,2% din populația județului față de 51,1% în 2003.

Datorită menținerii fertilității sub nivelul de înlocuire a generațiilor, populația tânără (0-14 ani) va cunoaște o scădere semnificativă în perioada 2003-2025, de la 95,0 mii persoane la 59,8 mii persoane (-37,1%). Ponderea tinerilor în totalul populației se va diminua la rândul său de la 17,6% la 12,8%.

Populația adultă din județul Dâmbovița va fi de 326,8 mii persoane în 2025 (cu 39,4 mii persoane mai puțin decât în 2003, dar în ușoară creștere față de înregistrările statistice 2014).

Pe fondul scăderii numărului de tineri, ponderea populației adulte în total populație va înregistra în prima parte a orizontului de timp proiectat o creștere ușoară (de la 67,9% în anul 2003 la 70,6% în 2015) după care va începe o ușoară scădere ajungând în anul 2025 la 70,0%.

În viitor, procesul de îmbătrânire demografică va continua, însă cu intensități diferite. Populația de 65 ani și peste va scădea numeric până în anul 2015 cu 2,6 mii persoane față de anul 2003, în timp ce ponderea acesteia în total va crește de la 14,5% la 14,9%. După 2015 populația vârstnică va crește atât numeric, cât și ca pondere în total (+2,9% și respectiv +2,3%).

5.2 Principalele concluzii din analiza demografică

- Scăderea numărului populației s-a conturat ca o tendință de lungă durată, iar continuarea acestei tendințe pe termen lung este de natură să genereze mari probleme economico-sociale.
- Densitatea va rămâne superioară mediei pe țară.
- Va continua trendul de scădere a populației urbane, pe fondul dominării populației rurale.
- Sporul natural va fi, în continuare, negativ.
- Dominanța etnică va rămâne cea a populației de naționalitate română.
- Profunzimea deteriorării structurii pe vârste a populației, în contextul declinului natalității și fertilității și implicațiilor acestei deteriorări din perspectiva eventualelor redresări a stării demografice a țării va continua.

o Tendința de îmbătrânire a populației are următoarele efecte negative:

- reducerea numărului populației active;
- deteriorarea raportului de dependență economică;
- reducerea populației de vârstă școlară, cu efecte negative asupra întregului sistem educațional și asupra întregii vieți economice și sociale

o Creșterea populației pensionate presupune:

▪ dezvoltarea și extinderea la nivel național a serviciilor adecvate nevoilor specifice ale populației vârstnice (asistența medicală comunitară, îngrijiri la domiciliu, terapia durerii, centre medicale de zi, centre comunitare de psihiatrie, unități medico-sociale);

▪ dezvoltarea ofertei serviciilor turistice pentru vârsta a treia (cantitativ și calitativ prin asigurarea de agenți de turism - ghizi cu experiență în a avea grijă de pensionari), dezvoltarea serviciilor de estetică, întreținere fizică și înfrumusețare.

▪ se recomandă creșterea școlarizării pentru domeniile de calificare: turism și alimentație, estetica și igiena corpului omenesc.

5.3 Prezumarea populației de perspectivă

Prezumarea populației de perspectivă s-a făcut prin următoarele metode:

5.3.1. *Prezumarea populației de perspectivă prin metoda tendențială* prin proiectarea pentru perioada următoare a sporului mediu pentru o perioadă de 20 ani, luându-se ca bază anul 2012, respectiv populația stabilă totală a județului de 528.922 locuitori.

Considerând rata medie de creștere anuală de 0,002, se aplică formula :

$$P_p = P_o (1 + r \times n) \Rightarrow P_p = 528.922 (1 + 0,002 \times 20) = 528.922 \times 1,04 = \mathbf{550.078,9 \text{ locuitori}}$$
, unde:

P_p = populație prezumată

P_o = populație existentă

r = rata de creștere anuală

n = numărul de ani pentru prognoză

Rezultă că estimarea evoluției pentru o etapă de 20 de ani conduce la concluzia că în anul **2032, județul va avea o populație prezumată totală de 550.079 locuitori.**

5.3.2 *Prezumarea populației de perspectivă prin metoda de creștere biologică* (la care se adaugă populația migratoare) bazată pe creșterea naturală, la care se adaugă populația migratoare. Sporul natural al populației în ultimii 10 ani este negativ.

Presupunând că populația va crește după ce populația migratoare se întoarce, se poate lua ca bază de calcul valoarea reală a acesteia în 2012 (populația stabilă + 29.282 locuitori), ajungându-se la un efectiv de 558.204 locuitori.

Formula aplicabilă este : $P_p = P_r 2012 + (P_o 2012 - P_o 2002) \times n$, unde :

P_p = populația prezumată

$P_o 2002$ = populația existentă recensământ 2002

$P_o 2012$ = populația existentă recensământ 2012

$P_r 2012$ = populația reală existentă 2012

n = numărul de perioade de 10 ani (perioada dintre recensăminte) pentru care se face calculul

Calculul populației prezumate pentru anul 2032: populația reală 2012 + (populația recensământ 2012 – populația recensământ 2002) $\times 2 = 558.204 + (528.922 - 542.414) \times 2 = \mathbf{531.220 \text{ locuitori.}}$

Rezultă că estimarea evoluției pentru o etapă de 20 de ani conduce la concluzia că în anul **2032, județul Dâmbovița va avea o populație prezumată totală de 531.220 locuitori.**

Această tendință de evoluție a volumului populației trebuie susținută de orientarea politicilor locale spre populația tânără prin măsuri care să sprijine creșterea natalității.

CAPITOLUL 6 – Asigurarea cu facilități urbane pentru populație

6.1 Locuirea

Evoluția fondului de locuințe s-a determinat pe baza datelor obținute la recensământul populației și locuințelor, ținând seama de modificările intervenite în cursul fiecărui an ulterior, respectiv construirea de locuințe noi, inclusiv cele rezultate prin schimbarea unor spații cu altă destinație în locuințe, precum și demolările, respectiv schimbarea din locuințe în spații cu altă destinație.

Pe ansamblu, fondul de locuințe al județului a crescut cu 8,53% (16.801 locuințe) la sfârșitul anului 2013 față de sfârșitul anului 2002, în vreme ce din numărul total al locuințelor, mai mult de jumătate (69,26%) se aflau în mediul rural (147.950 locuințe), confirmând astfel tipologia predominant rurală a regiunii.

6.2 Educația

6.2.1 Nivelul de instruire a populației

În anul 2013 regiunea Sud Muntenia a ocupat ultimul loc în ceea ce privește ponderea persoanelor cu nivel superior de educație (10,1%), situându-se mult sub media națională (13,8%), pe locul 4 în ceea ce privește ponderea persoanelor cu nivel mediu de educație (60,5%) și pe locul 3 în ceea ce privește ponderea populației cu nivel scăzut de educație (29,4%), situându-se peste media înregistrată la nivel național de 25,7%.

6.2.2 Derularea procesului de învățământ

În perioada analizată 1997-2013, județul Dâmbovița, (ca de altfel întreaga regiune Sud Muntenia) s-a încadrat în tendința de scădere a populației școlare înregistrată la nivel național.

Cea mai semnificativă scădere a populației școlare s-a înregistrat în mediul rural, în special în partea de sud a județului, deși aceasta nu este cea mai dens populată zonă a județului.

6.2.3 Infrastructura de învățământ

La nivelul județului Dâmbovița și al regiunii Sud Muntenia, infrastructura de învățământ este bine dezvoltată, în Dâmbovița 42,50% din unitățile de învățământ fiind localizate în mediul urban și 57,50% în rural.

În perioada 2002-2013, datorită comasării și/sau închiderii unor unități școlare, în special școli primare și generale din mediul rural, numărul unităților școlare din județ a scăzut cu 553, sporindu-se dotarea cu mijloace auto care să asigure transportul elevilor la și de la noile obiective.

6.3 Sănătatea

6.3.1 Asistența medicală

Asistența medicală primară s-a realizat în anul 2013 prin intermediul a 1.077 unități de asistență sanitară, din care 62 % în mediul urban și 38 % în mediul rural, organizate în diverse forme.

Asistența ambulatorie de specialitate aparținând domeniului public se realizează, în principal, prin 4 spitale, având 4 ambulatorii integrate spitalului și 2 ambulatorii de specialitate, un centru medical public și 17 private, 17 cabinete de medicină generală private, 5 dispensare medicale publice și 242 cabinete de medicină de familie.

Asistența de urgență prespitalicească se realizează printr-un serviciu județean de Ambulanță și 7 puncte de lucru (substații), la care se adaugă Serviciul Mobil de Urgență, Reanimare și Descarcerare (SMURD) Dâmbovița, care funcționează în cadrul I.S.U. „Basarab I” Dâmbovița, colaborând în desfășurarea acțiunilor de intervenție cu Unitatea de Primiri Urgențe (U.P.U.) din cadrul Spitalului Județean de Urgență Târgoviște și Serviciul de Ambulanță Județean Dâmbovița.

Asistența stomatologică se realizează prin 218 cabinete stomatologice, comodate și private, doar un cabinet rămânând în proprietate publică, din care peste 75% sunt amplasate în mediul urban. Dotarea cu echipamente și materiale este în general mai bună în cabinetele private.

6.3.2 Infrastructura de sănătate

De-a lungul intervalului 2002 - 2013 se constată o creștere a numărului unităților sanitare din țară și din regiunea Sud Muntenia (cu excepția cabinetelor medicale de medicină și a policlinicilor), situație manifestă și la nivelul județului Dâmbovița.

În județul Dâmbovița, la fel ca și în celelalte județe ale regiunii se regăsesc localități cu acces dificil la asistența medicală primară (precum comunele Perșinari, Răscăeți, Râu Alb, Vlădeni și Vulcana-Pandele din județul Dâmbovița), dar situarea spitalelor din București și împrejurimi exact în centrul de greutate al regiunii constituie un mare avantaj, care compensează cumva acest aspect.

6.3.3 Personal medical

În anul 2013, la nivelul județului Dâmbovița, serviciile medicale erau asigurate de un număr de 618 medici (din care 343 erau în sectorul public și 275 în mediul privat), iar dintre aceștia 238 erau medici de familie (2 activau în sectorul public și 236 în sectorul privat). De asemenea, activau 199 de medici stomatologi (16 în sectorul public și 183 în sectorul privat), 179 de farmaciști (7 în sectorul public și 172 în mediul privat) și 2.636 de cadre sanitare medii (1.619 în sectorul public și 1.017 în cel privat).

6.4 Asistența socială

6.4.1 Protecția copilului în dificultate

Conform datelor din raportul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița, la finalul anului 2014, în centrele din județ beneficiau de protecție specială un număr total de 1.299 copii, mai scăzut comparativ cu finele anului 2013, scăderea numărului de copii aflați în plasament familial datorându-se accentului pus pe responsabilizarea familiei biologice de a-și crește proprii copii și pe implicarea familiei extinse în sprijinirea acestora.

6.4.2 Protecția copilului abuzat, neglijat, exploatat

Centrul de Consiliere pentru copilul abuzat, neglijat, exploatat - Telefonul copilului a efectuat în 2014 un număr de 457 deplasări în localitățile județului Dâmbovița, ca urmare a sesizărilor scrise sau telefonice, referitoare la situații de abuz, neglijare, exploatare a copiilor.

6.4.3 Copii reintegrați în familie

În anul 2014 numărul reintegrărilor în familia naturală a crescut față de anul 2013, de la 91 la 109 copii reintegrați în familia naturală.

6.4.4 Protecția persoanelor cu dizabilități

Regiunea Sud Muntenia este cea care, la nivel național, deține cel mai mare număr de persoane cu handicap. Numărul persoanelor neinstituționalizate cu dizabilități a crescut în județul Dâmbovița față de anul 2013 de la 14.126 persoane la 15.668 persoane (97,49% din totalul persoanelor cu handicap – restul de 2,51% fiind instituționalizate).

6.4.5 Infrastructura socială

În județul Dâmbovița funcționează 4 cămine pentru persoane vârstnice, trei centre rezidențiale pentru adulți cu handicap, un centru de recuperare și reabilitare a persoanelor cu handicap, mai multe cămine de bătrâni de capacitate mică, o cantină de ajutor social.

6.4.5 Situația proiectelor depuse din domeniul asistenței sociale

6.5 Cultura

6.5.1 Biblioteci

Rețeaua de biblioteci a județului era formată în 2013 din 361 de instituții, cu 18 mai mult decât în 2012, creștere determinată în principal de revitalizarea unor biblioteci școlare, cu ceva vreme în urmă abandonate.

Datele statistice pentru perioada 1997 – 2013 arată că numărul cititorilor este în permanentă scădere, locul cărților fiind luat (mai ales în opinia tinerilor) de internet și televizor.

6.5.2 Cinematografe

Din păcate, județul Dâmbovița nu mai are nici un cinematograful funcțional.

6.5.3 Instituții de spectacol

În județul Dâmbovița, singurele săli de spectacole sunt în municipiul reședință de județ.

Analiza nivelului de acces al populației la serviciile culturale oferite de instituțiile de spectacole și concerte relevă faptul că, în ansamblu, numărul de spectatori/vizitatori ai instituțiilor de cultură din județul Dâmbovița (teatru, filarmonică) a scăzut față de un nivel maxim înregistrat în anul 2009, tendința fiind influențată în principal de o reducere drastică a numărului de participanți la spectacolele oferite de către filarmonică (de la 130.000 la 12.000), dar și fluctuațiile de personal, apropierea de câteva centre de cultură extrem de atractive și de ofertante, precum București, Brașov, Ploiești, Pitești creând probleme de repertoriu și de atractivitate.

6.5.4 Muzeu și colecții

Într-o evoluție în timp, muzeele și colecțiile dâmbovițene au evoluat mult mai activ decât cele la nivel național. De asemenea, acestea au cunoscut, în anii 2012-2013 un aflor de vizitatori cu 50% mai mare decât în 2008 și dublu față de 2002.

6.6 Siguranța cetățeanului

La nivelul județului Dâmbovița, rata criminalității, după numărul persoanelor cercetate pentru comiterea de infracțiuni în perioada anului 2014 la 100.000 de locuitori a fost de 1.402, ceea ce situează județul în prima parte a clasamentului întocmit pe țară (locul 17).

Infracțiunile sesizate înregistrează un trend ascendent față de anul 2013.

Trebuie evidențiat că în ultimii 2 ani a scăzut semnificativ numărul infracțiunilor grave, de mare violență, iar infracționalitatea contra patrimoniului a înregistrat un trend descendent, fiind sesizate 7.119 infracțiuni contra patrimoniului (cu 452 infracțiuni mai puțin față de anul 2013), din care numai furturi 4.488 (în scădere cu 586).

Un aspect important este faptul că infracționalitatea juvenilă devine o problemă, pe primul loc la infracționalități în județ fiind furturile, majoritatea înregistrându-se la tineri, factorul favorizant fiind alcoolul.

CAPITOLUL 7 – Strategia de dezvoltare spațială

Cuprinde următoarele secțiuni:

7.1 Dezvoltarea organizării teritorial-administrative a județului

Puncte tari:

- Poziție geografică și condiții naturale favorabile dezvoltării economico-sociale;
- Tradiție în domenii economice ce pot susține dezvoltarea sustenabilă a județului;
- Potențial agricol și zootehnic deosebit;
- Potențial piscicol;
- Potențial de dezvoltare a turismului;
- Patrimoniu cultural, folcloric și istoric aparte;
- Numeroase resurse turistice naturale și culturale care pot genera diferite tipuri de turism;
- Tradiție și potențial în turismul balnear;
- Sistem urban de susținere distribuit relativ uniform în cadrul județului și ușor perfectibil;
- Accesibilitate intra-județeană bună către marea majoritate a localităților;
- Conectivitate bună către centrele urbane din apropiere;
- Resurse locale diverse și valoroase (patrimoniu istoric și cultural, de peisaj, de exploatare, etc);
- Lipsa unor dezechilibre majore de dezvoltare în cadrul județului;
- Interes rezidențial crescut (în special în sudul județului, precum și în localitățile de deal și munte) ce ar putea aplana declinul demografic și îmbătrânirea populației;
- Organizații politice ale minorităților puternice (romă și bulgară) și cu influență la nivel național.

Puncte slabe:

- Grad scăzut de urbanizare, cu o pondere foarte mare a populației rurale;
- Infrastructura turistică insuficient dezvoltată;
- Insuficiența punctelor de informare turistică în comparație cu numărul obiectivelor turistice;
- Dimensiunea mică a centrelor urbane de polarizare;
- Echiparea edilitară scăzută a multor localități, inclusiv a celor urbane;
- Mediul urban construit degradat;
- Necorelarea în profil spațial a proiectelor strategice;
- Județul nu este traversat (prin zona sa centrală mai dezvoltată) de nici o axă de tranzit importantă (rutieră sau feroviară).

Obiective de urmărit:

- Susținerea dezvoltării de infrastructură necesară dezvoltării mediului de afaceri;
- Creșterea inter-conectivității cu ariile funcționale adiacente și în cadrul județului;
- Asigurarea sprijinului administrativ pentru agenții economici și grupuri de acțiune locală (GAL) și crearea unor incubatoare de afaceri în fiecare reședință de plasă;
- Realizarea unor parcuri industriale ofensive în imediata vecinătate a orașelor Târgoviște, Găești, dar și în zona de sud (Bilciurești-Crevedia), singura plasă cu un spor demografic pozitiv;
- Situarea județului Dâmbovița pe ultimul loc din țară ca procent de populație urbană ne arată că polarizarea localităților din sudul județului către capitală a împiedicat dezvoltarea orașelor din aria de polarizare a Bucureștiului (izocrona de o oră), respectiv Răcari, Titu, Găești;
- Ca măsură de contracarare a acestui fenomen, se propune creșterea gradului de urbanizare, pe de o parte prin dezvoltarea orașelor mici actuale și, pe de altă parte, prin crearea de noi centre urbane – viitoarele reședințe de plase;
- Pentru Districtul Târgoviște se propune o politică de alipire a unor localități din fostele comune suburbane care funcționează în simbioză cu orașul, pentru atingerea cifrei de populație de 100.000 (cât avea în 1992). Acest lucru va fi studiat și legiferat după întocmirea unui „Plan de mobilitate urbană” (Legea 190 /2013). Aceste sate vizate sunt Viforâta (2474 loc), Valea Voievozilor (3023 loc.), Teiș (2489 loc.), Ulmi (1239 loc.), adică un total 9225 locuitori;

- Comunele care vor constitui prin urbanizare viitoarele reședințe de plasă adună împreună 32.196 locuitori, aceasta însemnând că populația urbană crește cu 41.421 locuitori. La o populație totală stagnantă procentual, populația urbană ar crește de la 29% la 37%. Pentru a se depăși indicele mediu de urbanizare al regiunii Muntenia Sud (44,1%) ar mai trebui să treacă de la populația rurală la cea urbană încă 37.302 locuitori din județul Dâmbovița;

- De asemenea prin comasarea unor localități aflate în imediată apropiere a orașelor, cu o populație ocupată majoritar cu activități neagricole, va crește populația urbană, prin modificarea unor limite administrative ca urmare a unor referendumuri locale (Ulmi, Valea Voievozilor);

- Valorificarea capitalului uman prin educație, prin stimularea antreprenoriatului și printr-o strategie de apropiere a deciziei administrative și politice de cetățean;

- Crearea unor sisteme de localități, ale căror principii de bază să favorizeze fluxurile de relații funcționale între sate furnizând premisele apariției unor viitori poli de dezvoltare cu caracter urban;

- Propunerile privind posibilitățile de dezvoltare a localităților în perspectivă urmăresc îmbunătățirea treptată a repartiției populației în teritoriu, prin realizarea pe etape a unei rețele de centri polarizatori, care să optimizeze atât relațiile de muncă, cât și relațiile de servicii pentru populație, atât pentru cea urbană, cât și rurală.

- Fiecare liceu sau grup școlar va trebui să fie un pilon pentru dezvoltarea economică;

- Fiecare plasă va trebui să-și creeze instituții de susținere pe orizontală a unui mediu antreprenorial dinamic (incubator de afaceri, cameră agricolă, cameră comercială, bancă pentru credite agricole și imobiliare);

- Extinderea accesului la serviciile publice de bază și la servicii de internet în mediul rural;

- Sporirea accesului la servicii publice pentru grupurile vulnerabile și a celor situate în zone critice.

- Depopularea satelor poate fi contracarată dacă va crește performanța sectorului agroalimentar, pentru plasarea ca principal furnizor de produse perisabile pentru regiunea Sud-Muntenia. Pentru aceasta sunt mai multe obiective specifice de atins;

- Întărirea lanțurilor valorice pentru domeniile de productivitate mare;

- Plasa Voinești va trebui să aibă ca obiectiv comun promovarea brand-ului mărilor de Voinești și trebuie să atragă investiții străine prin facilitate investiționale pentru cei interesați (Germania, China).

- Pentru zona de nord a județului - mare producător de fructe - ar trebui realizat un depozit de importanță regională la Târgoviște, care, pe o centrală termică în sistem de trigenerare, să folosească energia termică atât pentru încălzirea unor sere cât și pentru păstrarea unei temperaturi scăzute în timpul verii pentru depozitul susmenționat. Producerea în același timp a energiei electrice reprezintă plusvaloarea rezultată din investiție. Motoarele de la sistemul de termoficare al municipiului Târgoviște își găsesc astfel o valorificare locală. Consiliul Județean trebuie să încurajeze dezvoltarea infrastructurii de sprijinire a sectorului agro-alimentar.

Se propune o structurare a județului în 9 subdiviziuni (plase), la care se adaugă districtul urban Târgoviște, pornind atât de la dotările de importanță teritorială existente, de la arondările judecătorești, cât și de la cele rutiere existente, care permit legături facile între reședințele de plasă și localitățile din aria lor de polarizare.

Prezentăm în continuare structura celor 9 plase și a districtului urban Târgoviște, cu situația comunelor componente și cu populația aferentă la cele două recensăminte (2002 și 2011). Se evidențiază sporul total între cele două recensăminte, atât în cifre absolute, cât și în procente:

Districul urban Târgoviște:

Nr.crt.	Districul urban Târgoviște	Recensământ 2002	Recensământ 2012
1.	Târgoviște	89.930	79.610
2.	Aninoasa	5.982	6.344
3.	Șotânga	7.015	7.143
4.	Doicești	4.788	4.584
5.	Răzvad	8.521	8.409
6.	Mănești	4.669	5.127
7.	Ulmi	3.944	4.359
8.	Lucieni	3.095	3.131
9.	Raciu	3.297	3.464
10.	Văcărești	5.007	5.246
11.	Perșinari	2.877	2.750
12.	Comișani	5.448	5.400
13.	Dragomirești	8.273	8.867
Total locuitori		147.966	-2.420 locuitori (-1,63%) = 145.546

Plasa Valea Dâmboviței - reședința de plasă Voinești (viitor oraș):

Nr.crt.	Plasa Valea Dâmboviței	Recensământ 2002	Recensământ 2012
1.	Voinești	6.246	6.203
2.	Malu cu Flori	2.719	2.484
3.	Pucheni	2.222	1.861
4.	Văleni Dâmbovița	2.960	2.754
5.	Pietrari	2.658	2.533
6.	Bărbulețu	2.442	2.361
7.	Râu Alb	1.748	1.564
8.	Cândești	3.148	2.886
9.	Tătărani	5.478	4.586
Total locuitori		29.621	-1.761 locuitori (-5,94%) = 27.860

Plasa Valea Ialomiței – reședința de plasă Pucioasa (oraș):

Nr.crt.	Plasa Valea Ialomiței	Recensământ 2002	Recensământ 2012
1.	Pucioasa	15.263	11.4254
2.	Fieni	7.701	7.587
3.	Moțăieni	2.246	2.069
4.	Glodeni	4.435	4.226
5.	Brănești	4.286	4.097
6.	Vulcana Băi	3.008	3.008
7.	Vulcana Pandele	4.959	5.134
8.	Bezdead	5.123	4.595
9.	Buciumeni	4.652	4.586
Total locuitori		64.731	-2.407 locuitori (-3,71 %) = 62.324

Plasa Valea Cricovului – reședința de plasă Moreni (municipiu) :

Nr.crt.	Plasa Valea Cricovului	Recensământ 2002	Recensământ 2012
1.	Moreni	20.941	18.687
2.	Iedera	3.967	4.052
3.	Valea Lungă	5.174	4.770
4.	Vișinești	2.403	1.974
5.	Vârfuri	2.107	1.842
6.	Vișinești	2.403	1.974
7.	Gura Ocnitei	7.965	7.319
8.	Ocnita	4.412	4.325
9.	I.L.Caragiale	9.093	7.697
10.	Dărmănești	5.048	4.810
11.	Vlădeni	2.960	2.807
Total locuitori		64.070	-5.787 locuitori (-9,03%) = 58.283

Plasa Găești – reședința de plasă Găești (oraș):

Nr.crt.	Plasa Găești	Recensământ 2002	Recensământ 2012
1.	Găești	15.585	13.317
2.	Petrești	6.087	5.791
3.	Morteni	3.117	3.042
4.	Mogoșani	4.611	4.444
5.	Mătășaru	5.751	5.462
6.	Dragodana	6.972	6.775
7.	Gura Foi	2.372	2.140
8.	Cobia	3.467	3.180
9.	Crângurile	3.451	3.394
10.	Valea Mare	2.565	2.400
11.	Hulubești	3.465	3.111
12.	Ludești	5.078	5.137
Total locuitori		62.541	-4.358 locuitori (-6,96%) = 58.183

Plasa Nucet-Băleni – reședința de plasă Băleni (viitor oraș):

Nr.crt.	Plasa Nucet – Băleni	Recensământ 2002	Recensământ 2012
1.	Băleni	8324	8368
2.	Nucet	4404	4057
3.	Bucșani	6882	6864
4.	Gura Șuții	5400	5462
5.	Sălcioara	4178	4081
6.	Cornățel	1767	1675
7.	Dobra	3853	3657
Total locuitori		34.808	-644 locuitori (-1,85%) = 34.164

Plasa Titu – reședința de plasă Titu (oraș):

Nr.crt.	Plasa Titu	Recensământ 2002	Recensământ 2012
1.	Titu	10.183	9.658
2.	Produlești	3.576	3.427
3.	Costești Vale	3.454	3.485
4.	Odobesti	5.273	5.183
5.	Potlogi	8.388	8.981
6.	Lungulețu	5.782	5.586
7.	Braniștea	4.476	4.398
Total locuitori		41.132	-414 locuitori (-1,00%) = 40.718

Plasa Răcari – reședința de plasă Răcari (oraș):

Nr.crt.	Plasa Răcari	Recensământ 2002	Recensământ 2012
1.	Răcari	8.892	8.930
2.	Conțești	5.563	5.123
3.	Slobozia Moară	2.366	2.165
4.	Brezoaie	4.146	4.012
5.	Tărtășești	5.121	5.874
6.	Ciocănești	5.419	5.571
7.	Poiana	3.060	3.739
Total locuitori		35.467	-53 locuitori (-0,01%) = 35.414

Plasa Bilciurești-Crevedia – reședința de plasă Crevedia (viitor oraș):

Nr.crt.	Plasa Cojasca - Bilciurești	Recensământ 2002	Recensământ 2012
1.	Crevedia	6.749	7.750
2.	Bilciurești	1.842	1.889
3.	Finta	4.668	4.225
4.	Cornești	7.710	7.142
5.	Butimanu	2.359	2.435
6.	Niculești	4.547	4.964
7.	Cojasca	7.288	8.276
Total locuitori		35.163	+818 locuitori (+2,32%) = 35.981

Plasa Vișina - reședința de plasă la Vișina (viitor oraș) :

Nr.crt.	Plasa Vișina	Recensământ 2002	Recensământ 2012
1.	Vișina	4.334	4.103
2.	Șelaru	3.952	3.494
3.	Răscăeți	2.367	2.241
4.	Uliești	4522	4.407
5.	Corbii Mari	8.358	8.316
Total locuitori		25.533	-972 locuitori (-3,80%) = 22.561

7.2 Structura sistemului de așezări în regiunea Sud-Muntenia și județul Dâmbovița

Analizând evoluția sistemului de așezări în perioada 1999-2014, s-a constatat că numărul de localități cu statut urban din județul Dâmbovița a crescut de la 6, la nivelul anului 1999, la 7 în 2014, pe fondul unui proces amplu de reurbanizare care a avut loc la începutul anilor 2000, la nivel național.

Astfel, un număr de 5 comune din regiune, printre care și Râcari, au primit statut urban în perioada 2003-2004, crescând de asemenea și numărul de municipii de la 1 la 2, prin trecerea în categoria municipiilor și a fostului oraș Moreni (jud. Dâmbovița).

În pofida creșterii numărului de localități cu statut urban, populația urbană a Regiunii Sud-Muntenia și, implicit, a județului Dâmbovița, a înregistrat o scădere care continuă și astăzi.

7.3 Întărirea rolului de polarizare al localităților urbane

Prin prezenta documentație se promovează o viziune strategică pentru perioada 1920 – 1930, nominalizându-se centrii de dezvoltare a rețelei de localități și ariile lor de polarizare.

7.4 Rolul strategic al orașelor

Componenta strategică a Cadrelui Național Strategic de Referință 2007-2013 (CNSR), document de referință al României pentru programarea fondurilor structurale și de coeziune, a avut ca principal scop susținerea priorității strategice dedicate promovării dezvoltării teritoriale echilibrate.

În cadrul acestei priorități, orașele sunt considerate elemente cheie pentru atingerea obiectivului privind asigurarea coeziunii sociale, economice și teritoriale la nivel național, regional sau județean, menționându-se că zonele urbane „acționează ca motoare ale dezvoltării economice pentru regiuni și sub-regiuni și, cu precădere, pentru zonele rurale din vecinătate”.

7.5 Recomandări privind rolul centrelor urbane în dezvoltarea județeană și intraregională

Problemele specifice ale orașelor nu pot fi rezolvate în afara sistemului unitar de așezări, evoluția lor fiind strâns legată de cea a sistemelor urbane naționale și regionale din care fac parte.

Locul pe care fiecare centru urban îl deține în cadrul rețelei de așezări este deosebit de important prin prisma evidențierii funcțiilor pe care acesta le îndeplinește pentru județ. În funcție de poziția deținută în cadrul structurii de așezări, se poate stabili strategia de dezvoltare la nivel județean pentru fiecare oraș.

Se impune, cel puțin pentru elaborarea politicilor teritoriale, o metodă de definire și delimitare a orașelor, inclusiv a orașelor mici.

În elaborarea unor politici eficiente la nivel macroteritorial este foarte important pentru a clarifica și a pune de acord orașul ca entitate administrativă, cu orașul ca expresie a funcțiilor sale socio-economice, a cărei influență se extinde dincolo de granițele administrative.

Succesul dezvoltării centrelor urbane din județ poate fi asigurat numai printr-o tratare într-o manieră integrată și prin cooperarea politicilor publice, atât sectoriale, cât și teritoriale.

7.6 Aria metropolitană Târgoviște

7.6.1 Context teritorial privind structura relațiilor funcționale

Datorită faptului că, din punct de vedere geografic, regiunea Sud Muntenia înconjoară întreaga regiune București-Ilfov, structura relațiilor funcționale în teritoriul celor două regiuni trebuie analizată în ansamblu.

O privire asupra hărții care include axele majore de circulație, poziționarea capitalei, precum și a orașelor principale, confirmă faptul că și Piteștiul și Ploieștiul pot fi considerate centre de propagare a dezvoltării economice, fiind amplasate chiar pe o axă majoră de circulație.

Pentru Dâmbovița, apare în plus vecinătatea cu Brașov (cca. 120 km) care adaugă și aportul său la gradul mare de polarizare al celorlalți poli din jurul său (București, Ploiești, Pitești).

Zona Metropolitană București, din care ar urma să facă parte 25 de orașe și comune din Regiunea Sud-Muntenia (printre care se numără și 5 comune din județul Dâmbovița: Crevedia, Butimanu, Niculești, Slobozia Moară, Tărtășești), deși a făcut obiectul unui proiect de lege, nu este încă funcțională sub o formă juridică.

Zona Metropolitană Ploiești a fost înființată în 2008, sub forma unei Asociații de Dezvoltare Intercomunitară (A.D.I. „Polul de creștere Ploiești-Prahova”), prin asocierea voluntară a 15 unități administrativ-teritoriale din proximitatea municipiului Ploiești (U.A.T. de rang I, conform P.A.T.N.), fiind în prezent singura zona metropolitană funcțională din regiunea Sud-Muntenia.

În regiunea Sud Muntenia a mai fost inițiat un singur proiect de dezvoltare a Zonei Metropolitane Pitești (de către Primăria Municipiului Pitești).

7.6.2 Premisele dezvoltării metropolitane a municipiului Târgoviște

Politica de dezvoltare ar putea fi considerată un succes în momentul în care s-ar reuși organizarea și consolidarea mai multor teritorii administrative într-o zonă metropolitană, după ce se va face un studiu bine

fundamentat, când se va putea începe a se discuta de un pol de dezvoltare urbană cu o populație care s-ar putea duce spre 150.000 - 200.000 de locuitori, care ar putea atrage investitori serioși să vină în municipiu cu investiții.

7.7 Dezvoltarea rurală

Deși regenerarea rurală intră mai degrabă în jurisdicția Consiliilor locale, o politică de creștere a atractivității județului aparține și Consiliului Județean, care poate interveni pentru a sprijini eforturile locale și poate contribui la dezvoltarea zonelor rurale în acord cu abordarea strategică județeană.

Astfel, autoritățile județene își pot oferi concursul pentru cofinanțarea proiectelor autorităților comunale pentru modernizarea căilor și spațiilor publice, pentru extinderea spațiilor verzi, pentru extinderea accesului la servicii de bază (în special educație și sănătate) și pentru reabilitarea zonelor agricole, precum și a fostelor unități de producție industrială bazată pe materie primă agricolă, care pot fi integrate activ într-un nou peisaj rural, inclusiv prin conversie către structuri cu alte funcții.

7.8 Formele asociative și rolul lor polarizator

7.8.1 Asociații de Dezvoltare Intercomunitară (A.D.I.)

În județul Dâmbovița există 13 Asociații de Dezvoltare Intercomunitară (A.D.I.), cea mai cuprinzătoare fiind prima asociație înființată (09.01.2001), beneficiară a proiectului ISPA „Reabilitarea colectării, transportului, depozitării, prelucrării deșeurilor solide în județul Dâmbovița” (90 de membri, adică întregul județ).

Nr. crt.	Denumirea Asociației de Dezvoltare Intercomunitare	Data constituirii	Sediul social	U.A.T. – uri membre		
				Total	Orașe	Comune
1.	A.D.I. „Reabilitarea colectării, transportului, depozitării, prelucrării deșeurilor solide în județul Dâmbovița”	09.01.2001	Târgoviște	89 + 1*	7 + 1*	82
2.	A.D.I. „Lavitas” Titu	12.06.2008	Titu	14 + 1*	1 + 1*	13
3.	A.D.I. „Găești”	19.02.2013	Găești	17	1	16
4.	A.D.I. „Valea Dâmboviței”	12.06.2008	Voinești	10	-	10
5.	A.D.I. „Microregiunea Nord Dâmbovița”	07.10.2008	Pucioasa	12 + 1*	2 + 1*	10
6.	A.D.I. „Cricovul Dulce”	07.10.2008	Moreni	11 + 1*	1 + 1*	10
7.	A.D.I. „Dâmbovița Sud Răcari”	29.09.2008	Răcari	13 + 1*	1 + 1*	12
8.	A.D.I. „Civitas” Târgoviște	01.04.2004	Târgoviște	9 + 1*	1 + 1*	8
9.	A.D.I. „Izvorul lin”	29.09.2008	Pietrari	4	-	4
10.	A.D.I. „Apa Dâmbovița”	31.10.2012	Târgoviște	47 + 1*	7 + 1*	40
11.	A.D.I. „Vulcana Băi – Pietrari”	19.05.2009	Pietrari	2	-	2
12.	A.D.I. „Brâncoveanu”	08.10.2008	Potlogi	2	-	2
13.	A.D.I. „Zona montană dâmbovițeană”	04.11.2009	Lunca	2 + 1*	1*	2

7.8.2 Grupuri de Acțiune Locală (G.A.L.)

În județul Dâmbovița există douăsprezece Grupuri de Acțiune Locală, care au următoarele efective de membri recunoscuți (autorități publice și persoane juridice private):

Nr. crt.	Grupuri de Acțiune Locală (GAL)	Număr membri
1.	Asociația „Grupul de Acțiune Locală Urmașii Basarabilor”	16
2.	Asociația „Grupul de Acțiune Locală Cornățelu - Conțești - Sâlcioara”	19
3.	Asociația „Grupul de Acțiune Locală Râscăeți - Vișina - Șelaru”	19
4.	Asociația „Grupul de Acțiune Locală Dărmănești –I.L. Caragiale – Vlădeni”	21
5.	Asociația „Grupul de Acțiune Locală Titu”	23
6.	Asociația „Grupul de Acțiune Locală Dobra-Băleni”	24
7.	Asociația „Grupul de Acțiune Locală Drumul Cricovului”	24
8.	Asociația „Grupul de Acțiune Locală Dealurile Sultanului”	28
9.	Asociația „Grupul de Acțiune Locală Arcul Târgoviștei”	32
10.	Asociația „Grupul de Acțiune Locală Microregiunea Dâmbovița Sud-Vest”	42
11.	Asociația „Grupul de Acțiune Locală Bucegi - Leaota”	44
12.	Asociația „Grupul de Acțiune Locală Valea Ialomiței”	48

7.9 Zone defavorizate

7.9.1 Zonele montane

Zonele montane sunt caracterizate printr-o limitare semnificativă a posibilităților de utilizare a terenurilor și printr-o creștere apreciabilă a costurilor de exploatare a terenurilor agricole, ca urmare a unor constrângeri (condiții climatice dificile și existența unor pante abrupte, care conduc, împreună, la reducerea sezonului de cultivare, la necesitatea folosirii unor echipamente agricole costisitoare, etc.).

La nivelul Regiunii Sud-Muntenia, acestea ocupă o suprafață relativ redusă (sub 10% din suprafața totală a regiunii), respectiv nordul județelor Argeș, Dâmbovița și Prahova.

* Județul Dâmbovița prin Consiliul Județean Dâmbovița

7.9.2 Zone defavorizate de condițiile naturale specifice

Aceste zone prezintă vaste suprafețe nisipoase, conducând rapid la apariția secetei edafice și afectând astfel recoltele. Ariditatea edafică se manifestă prin uscarea excesiv de prelungită a profilului de sol, prăfuirea și distrugerea structurii stratului arat. Aceste zone semiaride pot susține dezvoltarea culturilor agricole, însă cu un nivel mai scăzut al producțiilor agricole. De aceea, în aceste zone activitatea agricolă ar trebui sprijinită și continuată, prin conservarea mediului înconjurător. În județul Dâmbovița sunt nominalizate patru teritorii administrative afectate de această problemă: Aninoasa, Doicești, Glodeni și Ocnîța.

7.9.3 Zone monoindustriale

Zonele monoindustriale au fost specifice perioadei comuniste, când unele dintre localitățile din Regiunea Sud Muntenia erau dependente de un singur agent economic. După 1989, pe fondul restrângerii activității sau chiar închiderii acestor agenți economici, aceste localități au fost cele mai afectate de procesul de restructurare economică, unele fiind chiar declarate zone defavorizate. În prezent, cele mai multe dintre aceste localități și-au diversificat economia locală, existând totuși o serie de centre vulnerabile, în care un singur angajator asigură peste jumătate din locurile de muncă din localitate, printre acestea numărându-se (în județul Dâmbovița) orașele Găești și Răcari. La aceste localități se adaugă cele în care există sonde de extracție a petrolului și gazelor naturale, unde principalul angajator este OMV Petrom: Aninoasa, Vișina, Hulubești, Corbii Mari, Cobia, Bilciurești, Aninoasa.

2.3.5. Volumul V – CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT

Volumul cuprinde atât **parte scrisă**, cât și **parte desenată**.

Partea desenată cuprinde:

- Planșa V.01 Rețeaua de drumuri în regiunea de dezvoltare Sud-Muntenia;
- Planșa V.02 Conectivitate TEN-T în regiunea de dezvoltare Sud-Muntenia;
- Planșa V.03 Rețeaua de drumuri în județul Dâmbovița;
- Planșa V.04 Situația existentă, probleme, disfuncționalități;
- Planșa V.05 Disfuncționalități majore privind rețeaua drumurilor clasificate din județul Dâmbovița;
- Planșa V.06 IT1 - Dezvoltarea infrastructurii de transport județean cu modernizarea DJ 720, DJ 720B, DJ 711 și DJ 101B;
- Planșa V.07 IT2 - Modernizare DJ 503 și DJ 611;
- Planșa V.08 IT3 - Modernizare DJ 401A;
- Planșa V.09 IT4 - Modernizare DJ 712A, DJ 702B și DJ 702;
- Planșa V.10 IT5 - Modernizare DJ 724, DJ 702B și DJ 702E;
- Planșa V.11 IT6 - Modernizare DJ715 și DJ710 Buciumeni-Bezdead-Costișata;
- Planșa V.12 IT7 - Modernizare DJ503, DJ702F, DJ702G și DJ703B;
- Planșa V.13 IT8 - Drum regional expres pe relația A3-A1 – Segmentul dâmbovițean;
- Planșa V.14 IT9 - Drum județean expres Titu (zona Renault Industries) – racordare la A1;
- Planșa V.15 IT10 - Transcarpatica;
- Planșa V.16 IT11 - Proiectul Subcarpatica;
- Planșa V.17 IT12 - Reclasificare traseu DJ 714 (pentru ocolirea satului Glod);
- Planșa V.18 IT13 - Creșterea capacității de circulație prin lărgirea la 4 benzi pe DN 71;
- Planșa V.19 IT14 - Creșterea capacității de circulație prin lărgirea la 4 benzi pe DN7 – sector Bâldana – Titu – DN 71 (Moara Nouă);
- Planșa V.20 IT15 - Mărirea capacității de circulație (2 benzi lărgit) pentru DJ 702B;
- Planșa V.21 IT16 - Mărirea capacității de circulație (2 benzi lărgit) pentru DJ 702A;
- Planșa V.22 IT17 - Mărirea capacității de circulație (2 benzi lărgit) pentru DJ 721;
- Planșa V.23 IT18 - Drum rapid DN 7 – Periş – limita județ Ilfov;
- Planșa V.24 IT19 - Drum nou de clasa IV (2 benzi lărgit) pe relația DJ 720A – DN 7 Tărtășești;
- Planșa V.25 IT20 - Reabilitare și modernizare DJ 712 și DC 136 pe traseul Târgoviște (DN 72) – Șotânga – Vulcana Pandele – Brănești – Pucioasa – Moțâieni;
- Planșa V.26 - IT21 - Reabilitare și modernizare DJ 712B pe traseul DN71 – V. Pandele – V. Băi – Moțâeni;
- Planșa V.27 IT22 - Reabilitare și modernizare DJ 711E, DJ 711, DJ 711A, și DJ 711D pe traseele Cornești (DN1A) – Răcari (DN71) și Lungulețu (DN7) – Corbii Mari (A1);
- Planșa V.28 IT23 - Reabilitare și modernizare DJ 714A Moroeni (DN71) – Pucheni – Valea Brăteului;
- Planșa V.29 IT24 - Reabilitare DC 143 (cu construire pod nou peste lalomița) Doicești – Tătărani;

- Planșa V.30 IT25 - Reabilitare și modernizare DC 42 pe traseul Bilciurești – Titu;
 Planșa V.31 IT26 - Reabilitare DJ 701 și pod nou peste Argeș pe traseul Odobești – lim. jud. Teleorman;
 Planșa V.32 IT32 - Pod nou peste Dâmbovița și drum de legătură Lucieni – Văcărești – DN71;
 Planșa V.33 IT28 - Pod nou peste Ialomița și drum de legătură între Valea Ialomiței și Valea Dâmboviței pe relația Doicești – DN72A (Gheboieni);
 Planșa V.34 IT29 - Pod nou peste Argeș pe DJ701 la Ungureni;
 Planșa V.35 IT30 - Pod nou peste Ialomița și drum de legătură Bilciurești (DJ 711) – Cornești (DN 1A);
 Planșa V.36 IT33 - Realizarea arterelor ocolitoare pe un nou traseu al drumurilor naționale a orașelor Târgoviște, Titu, Găești, Pucioasa, Fieni;
 Planșa V.37 IT34 - Centura Moreni – Drum nou categoria IV (2 benzi lărgit);
 Planșa V.38 IT37 - Cale ferată nouă pe relația Pietroșița-Sinaia cu finalizarea străpungerii muntelui Păduchiosu (fostul tunel Izvor);
 Planșa V.39 IT37 - Refacere totală a infrastructurii CF I.L.Caragiale – Moreni;
 Planșa V.40 IT40 - Pod nou peste Ialomița pe relația stația Doicești – Mărgineanca – terminus mocănița;
 Planșa V.41 IT41 - S-bahn urban și periurban Târgoviște;
 Planșa V.42 Plan coordonator proiecte prioritare, regionale și județene privind rețeaua de transport a județului;
 Planșa V.43 Trecheri la nivel cu calea ferată a drumurilor județene și naționale ce necesită modernizare;

Volumul V cuprinde următoarele capitole:

Capitolul I – Introducere

Capitolul II – Baza documentară și bibliografia

Capitolul III – Rețeaua de căi de comunicație și transport

Capitolul IV – Analiza situației existente cu evidențierea problemelor și disfuncționalităților în vederea identificării elementelor care condiționează dezvoltarea

Capitolul V – Diagnostic prospectiv și general

Capitolul VI – Politici-programe-proiecte

Capitolul VII – Comunicare a comisiei către Parlamentul European privind mobilitatea urbană

Cele 6 capitole sunt urmate de 2 anexe:

Hotărâre CpDR nr. 2015 – Prioritatea nr. 1 și Prioritatea nr. 2

Hotărâre CpDR nr. 2015 – Conectivitate TEN-T în regiunea Sud Muntenia – Prioritatea 1

CAPITOLUL V.I. – Introducere cuprinde informații despre proiect și prezintă următoarea structură:

V.I.1 Tema-program

V.I.2 Scopul și necesitatea elaborării documentației

Studiul are ca obiectiv identificarea stadiului actual și de perspectivă privind dezvoltarea economico-socială a teritoriului în vederea optimizării utilizării căilor de comunicații existente și de perspectivă, a modului de repartizare a populației în scopul asigurării unui echilibru permanent între modul de valorificare a acestora și condițiile de protecție a mediului natural, în condițiile dezvoltării și asigurării unei mobilități durabile în teritoriu și localitățile componente.

V.I.3. Programul elaborării lucrării

Conform temei program aprobată de beneficiar, studiul s-a elaborat pe parcursul anului 2015, astfel:

- Faza I: Analiza situației existente și identificarea elementelor care condiționează dezvoltarea, cu evidențierea problemelor și disfuncționalităților,
- Faza a II-a: Diagnostic prospectiv și general,
- Faza a III-a: Strategia de amenajare a teritoriului.

V.I.4. Stadiul implementării pentru județul Dâmbovița

Există anumite date de bază (chiar dacă în măsură insuficientă), planuri și elemente care pot fi considerate elemente de pornire în studiu: date socio-economice din cadrul recensământului populației, măsurători de trafic, date, funcțiuni și prevederi ale PUG-urilor și alte date specifice.

Din punct de vedere al transportului public de persoane, există la această dată inițiate acțiuni de asigurare a unui program optimizat în cadrul ADI „Civitas” din care fac parte municipiul Târgoviște și comunele riverane, dar fără a dispune de o infrastructură adecvată.

Totodată, faptul că la nivel național nu există o legislație care să dispună o abordare unitară a modului de administrare al drumurilor publice (naționale, județene și locale) și o strategie pe termen mediu și lung, contribuie ca la nivel local și județean programele de dezvoltare din acest domeniu să nu fie armonizate din punct de vedere al cerințelor, nevoilor și stării de fapt a infrastructurii.

V.I.5 Relațiile cu alte planuri de amenajare a teritoriului și strategii de dezvoltare

Planul de Amenajare a Teritoriului Județean a fost întocmit pentru teritoriul administrativ al județului Dâmbovița și are rol coordonator și de armonizare a dezvoltării teritoriului județean cu unitățile administrative componente. Totodată PATJ cuprinde implicațiile asupra teritoriului județean rezultate din prevederile celor cinci secțiuni ale Planului de Amenajare a Teritoriului Național – PATN și ale altor documentații de amenajarea teritoriului (PATZ), programe de guvernare, programe sectoriale, alte programe. Studiul are la bază și completează Strategia de dezvoltare a județului Dâmbovița pentru perioada 2014 - 2020.

V.I.6 Agenda consultării publicului

S-a realizat informarea și consultarea tuturor factorilor interesați, a colectivității, privind realizarea Studiului privind căile de comunicații și transporturi în contextul importanțelor valori de patrimoniu arhitectural, urbanistic și peisagistic existente în județ, astfel:

1.În Etapa I de elaborare PATJ (faza documentare și studii de fundamentare) au fost consultați reprezentanții administrațiilor publice și au fost integrate rezultatele din planurile de ordin superior (PATN).

2.Informarea populației, autorităților locale competente în domeniu, în legătură cu inițiativa de actualizare a PATJ Dâmbovița s-a realizat prin prezentarea etapelor de desfășurare și programarea datelor de consultare.

3.Concluziile prezentului studiu au fost aduse la cunoștința publicului prin organizarea unei întâlniri la nivel județean, cu invitarea tuturor părților interesate. O expoziție cu planurile de bază ale studiului a fost expusă la sediul C. J. Dâmbovița, pentru o bună vizibilitate a demersului și documentația s-a publicat pe pagina de internet.

V.I.8 Notificarea autorității de mediu competente pentru protecția mediului asupra intenției de elaborare a documentației PATJ;

Notificarea s-a făcut în conformitate cu prevederile legislației în vigoare la data avizării.

CAPITOLUL II – Baza documentară și bibliografia face referire la toate sursele documentare utilizate, cadrul legal și documentele UE de care s-a ținut cont în elaborarea documentației și metodologiei de lucru.

CAPITOLUL III – Rețeaua de căi de comunicație și transport prezintă elementele care compun rețeaua de căi de comunicație și transport și cuprinde următoarele secțiuni:

V.III.1 Transportul rutier

În județul Dâmbovița transportul rutier reprezintă principalul mod de deplasare a persoanelor și mărfurilor.

Cel mai important nod de circulație, din punct de vedere al transportului rutier, este municipiul Târgoviște, situat la întretăierea unor drumuri principale către zone de interes: DN 72 (Ploiești-Găești-Pitești), DN 71 (București-Târgoviște-Sinaia prin Bâldana), DN 72A (Câmpulung Muscel-Târgoviște) și în mai mică măsură Moreni-Târgoviște (DJ 720) și Bujoreanca (com. Cornești)-Târgoviște (DJ 711). Aceste artere sunt și cele mai mari colectoare ale transportului la nivel județean de persoane, mărfuri și servicii către capitala județului.

Extrasul din hărțile reprezentând volumul de transport persoane, respectiv mărfuri, din Master Planul General de Transport pentru România relevă fluxurile cele mai importante pe arterele rutiere dâmbovițene. Cea mai importantă arteră de circulație la nivel teritorial ce traversează județul Dâmbovița este DN 72 Ploiești-Târgoviște-Găești, care scurtcircuitează relația București cu Brașov, respectiv Pitești. Valori actuale importante sunt remarcate pe relațiile locale Târgoviște-Pucioasa și în mai mică măsură Târgoviște-Moreni. Intensități mari ale traficului rutier se evidențiază în ultima perioadă pe relația DN 71 Sinaia-Târgoviște-Bâldana, mai ales în perioadele sfârșitului de săptămână, când ambuteiajele și capacitățile limitate de transport existente pe DN 1 Ploiești-Brașov generează dificultăți în circulație determinând utilizatorii să folosească această variantă.

V.III.2 Transportul feroviar

Deși teoretic rețeaua de căi ferate din județul Dâmbovița asigură relațiile cu marile magistrale București-Pitești și București-Brașov, iar prin acestea cu întreaga rețea națională, aceasta nu este folosită la potențialul său, fiind într-o continuă și avansată stare de uzură, atât din punct de vedere al infrastructurii, cât și al spațiilor aferente.

Tronsonul de cale ferată dublă electrificată București-Titu-Găești-Pitești intră în județ în zona comunei Ciocănești și iese spre Pitești în zona satului Voia, comuna Crângurile. O primă ramificație o constituie calea ferată neelectrificată Titu-Târgoviște-Pietroșița, dublă pe tronsonul Titu-Târgoviște (Teiș) și cu un singur fir de circulație pe tronsonul Teiș-Pietroșița. O altă ramificație importantă este la Teiș, de unde se desprinde linia Târgoviște-Mija-Ploiești. O ultimă ramificație se desprinde de aceasta din urmă la Mija și face legătura cu municipiul Moreni, aceasta fiind la ora actuală inutilizabilă. Traficul de călători se desfășoară pe trasele București-Titu-limita județului Argeș și București-Titu-Târgoviște; pe traseul de pe valea Ialomiței și Târgoviște-Ploiești, o perioadă nu au mai circulat decât garnituri de marfă; ulterior, începând cu toamna anului 2015, s-a reluat și traficul de călători, la un nivel redus.

V.III.3 Deplasarea pe jos și cu vehicule pe două roți

Având în vedere că acest tip de deplasare a căpătat în ultima vreme valențe nebănuite, administrațiile locale trebuie să ia măsuri pentru eliminarea sau limitarea circulației autovehiculelor pe raze cât mai mari față de nucleul central al localităților. Prin crearea de parcaje pe arterele de rocadă, cuplate cu parcuri de biciclete, stații de transport public cu mijloace puțin poluante sau pur și simplu prin amenajarea unor trasee pietonale se înlesnește accesul fiecăruia la locația dorită. Bicicletele (precum și vehiculele pe două roți cu capacități cilindrice mici sau electrice) pot fi personale, ceea ce implică o supraveghere a parcajelor pentru eliminarea furturilor, sau publice, acest mod necesitând crearea unei rețele de stații de biciclete în zonele de interes și neîndoișor o rețea de piste speciale pentru biciclete, astfel încât acestea să nu se stânjenească reciproc sau cu pietonii și cu inerenta circulație auto, care nu va putea fi eliminată în totalitate (aprovizionare, urgențe, reprezentare, etc).

V.III.4 Transport aerian

Opinia elaboratorilor PATJ este că Bucureștiul are nevoie imperioasă de un aeroport regional, situat la o distanță rezonabilă de oraș, legat prin autostradă sau printr-un drum expres de capitală. Este o serioasă opțiune în județul Dâmbovița, pentru amplasarea unui astfel de aeroport, care ar servi curselor low cost, avioanelor particulare și de mici dimensiuni, aviației utilitare, și nu în ultimul rând, Centrului tehnic Renault de lângă orașul Titu. Există terenuri propice pe teritoriul comunei Tărtășești, care ar întruni condițiile de distanță echilibrată atât față de București (25-30km), cât și față de Titu (18-22km).

În județul Dâmbovița, există deja o inițiativă privată pe teritoriul comunei Băleni, pentru un mic aerodrom utilitar funcțional, cu trei aeronave utilitare folosite preponderent în agricultură. Terenul și pista de zbor sunt situate între DJ 711B, DJ 711C și DN 71 și deja s-au realizat și primele clădiri: hangar, magazii, administrație.

Și în preajma Municipiului Târgoviște s-a studiat prin variantele PUG amplasarea unui aerodrom pentru aeronave de mici dimensiuni, avioane utilitare și elicoptere, pe terenul situat la nord de DN 72 A, între Târgoviște, cartierul Priseaca și tancodromul Teiș.

V.III.5 Elemente de plan de mobilitate durabilă pentru persoane, mărfuri și servicii la nivelul județului

Un Plan Urban de Mobilitate Durabilă ce poate fi ulterior extins la nivelul întregului județ este un plan strategic, conceput pentru a satisface nevoile de mobilitate ale persoanelor și afacerilor din orașe și din împrejurimile lor, pentru o calitate mai bună a vieții. Acest plan se bazează pe practici de planificare existente și ia în considerare principiile de integrare, participare și evaluare în vederea îmbunătățirii calității vieții, având caracteristici de bază:

- o viziune pe termen mediu și lung și un plan de implementare clar;
- o abordare participativă din partea tuturor factorilor implicați;
- dezvoltarea echilibrată și integrată a tuturor modurilor de transport;
- integrarea pe orizontală și verticală;
- evaluarea performanțelor actuale și viitoare ale sistemului de transport;
- monitorizare, revizuire și raportare periodică a îndeplinirii unor indicatori de calitate;
- luarea în considerare a costurilor externe pentru toate modurile de transport, inclusiv a cheltuielilor necesare cu mentenanța acestora.

V.III.6 Cerințe pentru realizarea unui plan de mobilitate optimizat

- Eforturi pentru realizarea la un nivel de calitate ridicat, după o analiză și expertizare corespunzătoare, cu aplicarea unde este cazul a experiențelor în domeniu;
- Cursuri de instruire pentru reprezentanții Municipiilor Târgoviște și Moreni, ai orașelor și ai zonelor adiacente acestora (metropolitane) în ceea ce privește structura Planului de mobilitate și cerințele pe care acesta trebuie să le îndeplinească pentru a asigura o dezvoltare durabilă;
- Implicarea unei echipe complexe de specialiști în mobilitate urbană durabilă la nivelul județului pentru realizarea la un nivel de calitate ridicat al acestuia, care să asigure valabilitatea pe o perioadă de timp rezonabilă;
- Actualizarea și dezvoltarea continuă a PMUD pentru ca acesta să devină un instrument de lucru pentru autoritățile publice și totodată îmbunătățirea permanentă a sistemelor de întreținere și mentenanță a realizărilor din domeniul infrastructurii rutiere și transportului public de persoane și mărfuri aferent.

CAPITOLUL IV – Analiza situației existente cu evidențierea problemelor și disfuncționalităților în vederea identificării elementelor care condiționează dezvoltarea prezintă o analiză a situației existente cu evidențierea problemelor și disfuncționalităților, în vederea optimizării utilizării căilor de comunicații existente și de perspectivă, a evidențierii elementelor de protecție a mediului natural, în condițiile dezvoltării și asigurării unei mobilități durabile în teritoriu și în localitățile componente, capitolul cuprinzând următoarele subcapitole:

V.IV.1 Structura teritoriului

V.IV.1.1 Situația existentă în anul 2014

Județul Dâmbovița face parte din Regiunea de Dezvoltare Sud Muntenia, regiune care beneficiază de o poziție favorabilă, dispunând de o rețea de drumuri publice bine reprezentată, conferind o deschidere în principal ca rută comercială INTERAXE.

Principalele căi rutiere internaționale care străbat Regiunea Sud Muntenia pe teritoriul județului Dâmbovița și care facilitează accesul din și înspre aceasta la nivel național și internațional sunt:

- *E 81*: Frontiera Giurgiu – București – A1 Ionești (Petrești) – Pitești – Sibiu – Cluj Napoca – Satu Mare – Frontiera Halmeu;

- *Coridorul IV Pan-European* – Frontiera Nădlac – Arad – Deva – Sebeș – Sibiu – Pitești – A1 Ionești (Petrești) – București;

- *DN 61* – Legătura cu Bulgaria, care se face prin intermediul a trei puncte de trecere a frontierei, cel mai important fiind cel de la Giurgiu – Ruse, datorită podului rutier-feroviar existent, prin acest punct realizându-se una din legăturile principale ale Vestului Europei cu Orientul Apropiat.

V.IV.1.2 Avantajele comparative în cadrul regiunii

- Grad de acoperire ridicat cu rețele de transport rutier și feroviar;

- Acces facil la principala poartă aeriană a țării – aeroportul Henri Coandă din București, precum și la transportul naval;

- Existența unor segmente ale coridoarelor europene de transport IV și IX, precum și existența segmentului de autostradă A1 (București-Pitești) și A2 (București-Constanța), rețele de drumuri naționale și europene modernizate.

V.IV.1.3 Căi rutiere

Rețeaua rutieră a județului Dâmbovița însumează la nivelul anului 2014 o lungime totală de 1.858,806 km, structurată astfel:

- drumuri naționale 336,766 km;
- drumuri județene 845,827 km;
- drumuri comunale 676,213 km.

În afara drumurilor clasificate, există o întreagă rețea de drumuri locale, de exploatare, vicinale, care nu sunt cuprinse în nici o statistică, dar sunt înregistrate în patrimoniul domeniului public al fiecărui UAT: drumuri locale și străzi, însumând peste 2.000 km lungime.

Privind densitatea în teritoriul județului, rețeaua rutieră se înscrie cu un indice de 45,83 km/100 km², indice sensibil mai mare decât cel mediu pe țară de 30,70 km/100 km².

A. *Drumurile naționale și autostrăzile* reprezintă 18,11% din lungimea totală a rețelei rutiere a județului Dâmbovița și 1,95% din totalul rețelei de drumuri naționale și autostrăzi a României.

Total poduri pe drumuri naționale: 86.

Din totalul de 336,766 km cât reprezintă rețeaua de drumuri naționale și autostrăzi a județului Dâmbovița, 100% sunt drumuri modernizate.

Rețeaua de drumuri naționale care traversează teritoriul administrativ al județului Dâmbovița asigură legături de interes republican, prin drumurile naționale deschise traficului internațional (A1) și legături de interes zonal și interaxe cu Coridorul IV și Coridorul IX (în Muntenia - DN 1A, DN 7, DN 71, DN 72, DN 61, DN 72A).

În general, drumurile naționale, cu mici excepții, nu permit o bună circulație, edificatoare în acest sens fiind strangulările și circulația bară la bară la orele de vârf pe DN 71 (sector Bâldana – Târgoviște), pe DN 7 (sector Bâldana-Titu), pe DN 72 (pe întreaga lungime) și la traversarea orașelor care nu dispun de artere ocolitoare, precum și în zonele unde nu s-a reușit să se rezolve integral problema legată de elementele geometrice necorespunzătoare.

B. *Drumurile județene* sunt în număr de 54, cu o lungime totală de 845,827 km, ceea ce reprezintă 45,50% din lungimea totală a rețelei rutiere a județului și 2,38% din totalul drumurilor județene din România.

Total poduri pe drumurile județene: 177.

Majoritatea drumurilor județene sunt dispuse în teritoriu radial, rețeaua fiind mai densă în partea centrală a județului, respectiv în zona municipiului de reședință Târgoviște. Pentru majoritatea reședințelor de comună, drumurile județene constituie principalele legături rutiere cu drumurile naționale, reședința de județ și municipiul Moreni, care nu se află amplasat pe rețeaua de drumuri naționale.

Datorită stării tehnice în care se află, drumurile județene permit circulația în condiții destul de bune, cu consumuri normale de carburanți și neafectând în mare măsură starea tehnică a autovehiculelor.

La circa jumătate din rețeaua de drumuri județene se poate remarca o stare tehnică necorespunzătoare a îmbrăcămintii, elemente geometrice neconforme cu normativele tehnice în vigoare, lipsa acostamentelor, a șanțurilor, a lucrărilor de artă aferente (poduri, podețe, ziduri de sprijin) și care să corespundă din punct de vedere al clasei tehnice. Întreținerea curentă a drumurilor județene nu poate fi realizată la nivelul dorit datorită rigorilor bugetare, condiție care impune o ierarhizare severă a efortului financiar, după o analiză și expertizare a stării tehnice

În același sens, o serie de poduri existente au o stare de degradare avansată, necesitând expertizare a stării tehnice și reabilitare.

De asemenea, unele sectoare de drumuri județene necesită declasificare într-o categorie inferioară.

C. Drumurile comunale

Județul Dâmbovița dispune de 143 de drumuri comunale, cu o lungime totală de 676,213 km, reprezentând 36,38% din rețeaua de drumuri comunale a județului și 2,07% din rețeaua de drumuri comunale a României.

Total poduri pe drumurile comunale: 87.

Drumurile comunale asigură în general legătura dintre reședințele de comună și localitățile aparținătoare, precum și dintre unele reședințe de comună și drumurile naționale și județene.

Drumurile comunale, în proporție de aproape 50%, sunt modernizate sau în curs de modernizare și oferă condiții de circulație în mare măsură dificile, cu consumuri mari de carburanți, în special pe timp nefavorabil, iar cele din pământ sunt impracticabile. Cauzele sunt legate de lipsa îmbrăcămintilor rutiere moderne, a elementelor geometrice necorespunzătoare, lipsa acostamentelor, a șanțurilor, a lucrărilor de artă (ziduri de sprijin, poduri, podețe), precum și lipsa întreținerii curente a celor existente.

Odată cu aprobarea și lansarea programelor de finanțare cu fonduri nerambursabile din partea UE, majoritatea Consiliilor Locale au accesat sau au în curs de implementare proiecte de reabilitare și modernizare a drumurilor comunale și locale, acestea contribuind într-o perspectivă apropiată la îmbunătățirea calității circulației.

V.IV.1.4 Căi ferate

Județul Dâmbovița dispune de circa 97,3 km linii de cale ferată, astfel:

Tronsoane principale:

1. Limita județului Dâmbovița (jud. Ilfov) – Titu: 25,67 km	– cale dublă electrificată;
2. Titu – Târgoviște: 32,17 km	– cale dublă neelectrificată;
3. Titu – limita județului Dâmbovița (jud. Argeș): 30,65 km	– cale dublă electrificată;
4. Târgoviște – Pietroșița: 34,92 km	– cale simplă neelectrificată;
5. Târgoviște – limita județului Dâmbovița (jud. Prahova): 32,68 km	– cale simplă neelectrificată;

Tronsoane secundare:

1. I.L. Caragiale – Moreni. 14,92 km (parțial dezafectată);

Căi ferate uzinale:

1. Mechel (COS) Târgoviște;
2. Otelinox Târgoviște;
3. UPET Târgoviște;
4. ELSID Titu;
5. Arctic Găești;
6. Parc Industrial Priboiu;

Tronsoane de cale ferată cu ecartament îngust (mocănițe) parțial dezafectate – parțial operaționale:

1. Doicești – Mina Șotânga (total dezafectată);
2. Fieni – Moroeni (activă).

După cum este dispusă în teritoriu, rețeaua feroviară a județului Dâmbovița asigură legături cu întreaga rețea feroviară a țării, prin nodul feroviar Titu.

V.IV.1.5 Căi aeriene

Județul Dâmbovița nu este o destinație internațională și națională prin linii aeriene. În consecință, nu are o infrastructură specifică, dar beneficiază de infrastructură de transport aerian în județele învecinate. Considerând o viteză medie de 70 km/h pe DN71, reședința de județ Târgoviște se află la 1oră și 30 minute de aeroportul internațional Henri Coandă. Singura dotare în domeniul transportului aerian din județ este constituită din terenul de aterizare cu dotări specifice minime de la Băleni, care are în serviciu 3 avioane utilitare, utilizate cu precădere în agricultură.

Pentru transportul aerian cu elicoptere, în afara zonelor cu suprafețe de teren disponibile pentru

aterizări din județul Dâmbovița, se află amenajată o suprafață de teren ca heliport la Baza Salvamont și Telecabina din Munții Bucegi, la Spitalul județean de urgență Târgoviște și la Clubul Copiilor Pucioasa, acesta din urmă având mai mult caracter de reprezentare decât utilitar. De regulă, aterizările de urgență pentru elicoptere în restul localităților se efectuează pe stadioane, aceasta constituind o disfuncționalitate, cel puțin pentru Spitalele zonale Moreni, Găești, Pucioasa și Titu.

V.IV.1.6 Transporturi

Pe teritoriul județului Dâmbovița activitatea de transporturi auto de mărfuri și călători se desfășoară de către societățile comerciale desprinse din vechile Întreprinderi de Transporturi Auto, precum și de unități private care au o pondere destul de mare în special la transportul de mărfuri. Parcul de autovehicule existent este în stare relativ bună, transportul rutier de călători fiind principalul tip de transport județean. În afara transportului rutier de persoane în regim județean gestionat de către Consiliul Județean Dâmbovița, pe raza județului funcționează și transportul public interjudețean, acesta fiind gestionat de către Autoritatea Rutieră Română.

În ambele situații de transport rutier de persoane, situația parcului auto existent și lipsa amenajărilor din teritoriu a stațiilor de îmbarcare-debarcare, precum și a spațiilor necorespunzătoare ale autogărilor, nu satisfac cerințele utilizatorilor, existând în multe cazuri nemulțumiri ale cetățenilor și autorităților publice locale.

Pentru transportul rutier de mărfuri, unitățile private dispun de mijloace auto de mare capacitate, beneficiarii transporturilor apelând la societățile private, ale căror servicii sunt de mai bună calitate.

În transportul de mărfuri și călători pe calea ferată nu se observă o îmbunătățire, datorită parcului de material rulant, aflat în stare necorespunzătoare (în cea mai mare parte) și restructurărilor din domeniu, care au condus la un declin permanent pe ramură.

S-a acordat o atenție deosebită în ultima perioadă introducerii în circulație a trenurilor pentru persoane, care dispun de un confort sporit și circulă cu viteză acceptabilă, infrastructura feroviară nefiind însă reabilitată, odată cu evoluția materialului rulant, iar închiderea unor importanți agenți economici din municipiul Târgoviște și orașul Pucioasa a determinat scăderea aproape de zero a cererii de transport feroviar.

La nivelul județului Dâmbovița, transportul de călători pe calea ferată este satisfăcut, într-o mică măsură, întrucât rețeaua feroviară existentă asigură accesul direct la un număr relativ mic de localități, traseele devenind, în acest moment, nerentabile.

La transportul de mărfuri, tendința este în favoarea transportului pe CF, corelat cu transport auto, iar la transportul de călători rămâne în continuare preferat transportul auto, mult mai mobil, adaptat la nevoile oamenilor

CONCLUZIE: Rețeaua de transport auto și feroviară existentă NU asigură desfășurarea în condiții satisfăcătoare a activității economice și comerciale, transportul călătorilor și mobilitatea forței de muncă, acestea necesitând reabilitare și modernizare odată cu relansarea economiei județului.

V.IV.2 Trasee/sectoare critice

Rețeaua de bază a transportului rutier în Județul Dâmbovița constituită din sectoarele de drumuri naționale și drumurile județene, necesită o întreținere permanentă. Cel puțin egal este și ritmul degradărilor, întrucât o mare parte din aceste drumuri nu au o infrastructură și elemente geometrice corespunzătoare. Pentru eliminarea celor mai pregnante disfuncționalități s-au identificat:

V.IV.2.1 Trasee/sectoare critice de căi rutiere – drumuri naționale;

V.IV.2.2 Trasee/sectoare critice de căi rutiere – drumuri județene;

V.IV.2.3 Trasee/sectoare critice de căi rutiere – drumuri comunale;

V.IV.2.4 Trasee/sectoare critice de căi ferate;

V.IV.3 Sistemul intermodal de transport – Târgoviște și localități periurbane – concept S-Bahn

Adaptarea conceptului S-Bahn la situația actuală a transportului public de călători în municipiul Târgoviște are în vedere ca și elemente:

V.IV.3.1 Infrastructuri existente

V.IV.3.2 Investiții necesare

V.IV.3.3 Configurație propusă

CAPITOLUL V – Diagnostic prospectiv și general cuprinde:

V.V.1 Analiza SWOT – Accesibilitate și mobilitate

Puncte tari:

- Localizare în partea centrală a Munteniei la relativ egală distanță de mari aglomerări: București, Ploiești, Pitești, Brașov sau orașe istorice – Câmpulung, Curtea de Argeș;

- Existența unei rețele de CF și rutiere naționale, poziționarea la zona interaxe A1-A3 cu existența pe raza județului a unui sector de 30,9 km din A1;

- Existența DN 72 care este programat a deveni prin reabilitare și modernizare drum expres;
- Localizarea județului în apropierea celui mai mare aeroport din țară (Otopeni);
- Localizarea geografică benefică din punct de vedere al condițiilor de mediu;

Puncte slabe:

- Accesibilitatea neuniformă la scara teritoriului;
- Legătura dintre zonele urbane majore și cele rurale slab dezvoltată;
- Poluarea din trafic în zonele urbane;
- Impactul transportului de marfă în zonele de tranzit și intravilanul localităților;
- Lipsa conectării la coridoarele trans-europene TEN-T;
- Existența unor cursuri importante de apă (Argeș, Ialomița, Dâmbovița, Cricov) care determină, la precipitații abundente, distrugerea unor elemente de infrastructură;
- Restructurarea economiei, diminuarea activității și închiderea unor importanți agenți economici, cu reducerea din aceste motive a forței de muncă ocupate și a navetismului;

Oportunități:

- Imediata vecinătate a coridoarelor trans-europene și a unor importanți poli de creștere economică (București, Ploiești, Pitești, Brașov);
- O infrastructură industrială existentă;
- Potențial turistic și economic nevalorificat;
- Parcuri industriale în curs de dezvoltare;

Pericole:

- Costul creșterii traficului de marfă și de persoane (impact negativ asupra mediului);
- Mărirea traficului de persoane, fără investiții în mărirea capacității de circulație;
- Mărirea traficului de mărfuri, fără investiții în mărirea capacității de circulație;

V.V.2 Obiective sectoriale

Strategia de dezvoltare a căilor de comunicații se susține pe o rețea integrată urban-rural de obiective sectoriale care răspund aspectelor de management identificate anterior și care vor fi continuate prin:

- Programul județean de politici - programe – proiecte;
- Programul Operațional Regional și Programele Operaționale Sectoriale 2014-2020.

CAPITOLUL VI – Politici-programe-proiecte prezintă următoarele direcții de dezvoltare:

V.VI.1 Conectarea la coridoarele de transport european și național

Proiecte cu caracter prioritar care vizează creșterea accesibilității teritoriului județean către coridoarele de transport europene și naționale, având ca efect secundar creșterea mobilității între unitățile administrativ-teritoriale componente:

- **IT1. Proiect prioritar în cadrul POR 2014-2020:** Dezvoltarea infrastructurii de transport județean prin modernizarea DJ 720, DJ 720B, DJ 711 și DJ 101B pe traseul lim. jud. Prahova – Moreni – Gura Ocniței – Râzvad – Ulmi – Târgoviște – Comișani – Bucșani – Băleni – Dobra – Finta – Bilciurești – Cojasca – Cornești – Butimanu – Niculești – lim. jud. Ilfov. Lungimea: 62,3 km;

- **IT2. Proiect prioritar în cadrul POR 2014-2020:** Modernizarea DJ 503 pe traseul lim. jud. Teleorman – Șelaru – Fierbinți, km 87+070 – km 95+532 (8,462) și DJ 611, pe traseul Fierbinți – Vișina – Petrești, km 22+000 – km 41+694 (19,694 km). Lungimea = 28,156 km;

- **IT3. Proiect prioritar în cadrul POR 2014-2020:** Modernizarea infrastructurii de transport interjudețean pe traseul DJ 401A: lim. jud. Giurgiu – Potlogi – Zidurile – Crovu – Odobești – Costești Vale – Mătăsaru – Mogoșani – Găești (DN7). Lungimea = 35,13 km (jud Dâmbovița), Lungime totală = 38 km (jud Dâmbovița și Giurgiu) – Asociere cu județul Giurgiu;

- **IT4. Proiect prioritar în cadrul POR 2014-2020:** Modernizarea DJ 712A – DJ 702B și DJ 702 pe traseul Fieni (DN 71) Runcu – Râul Alb – Gura Bărbulețului – Pietrari – Voinești – DN 72A – Gemenea – Căndești – lim. jud. Argeș – Boțești – Dobrești – Topoloveni (DN7) Lungime = 37,716 km (jud Dâmbovița), Lungime totală = 65,716 km (jud Dâmbovița și Argeș) – Asociere cu județul Argeș;

- **IT5. Proiect prioritar în cadrul POR 2014-2020:** Modernizarea DJ 724 – DJ 702B – DJ 702 E pe traseul Pucheni – Malu cu Flori – DN 72A – Gemenea – Căndești – Tătărani – Mănești – Dragomirești – Ungureni – Frasin Vale – Cobia – Gura Foi – Găești (DN7) Lungime = 61,6 km;

- **IT6. Proiect prioritar în cadrul POR 2014-2020:** Modernizarea DJ 715 și DJ 710 pe traseul Buciumeni (DN 71) – Bezdead – Costișata – lim. jud. Prahova spre Breaza. Lungime = 14,4 km (jud Dâmbovița), Lungime totală = 25,3 km (jud Dâmbovița și Prahova) – Asociere cu județul Prahova;

- **IT7. Proiect prioritar în cadrul POR 2014-2020:** Modernizare DJ 503, DJ 702 F, DJ 702 G și DJ 703B pe traseul Giurgiu – Teleorman – Șelaru – Fierbinți – lim. jud Argeș – Slobozia – lim. jud. Dâmbovița – Râscăeți – Puntea de Greci – Autostrada A1 – Ionești – Pătroaia – lim. jud. Argeș – Căteasca – Autostrada A1. Lungime = 36,37 km (jud Dâmbovița), Lungime totală = 121,735 km (jud Dâmbovița și Argeș) – Asociere cu județul Argeș

- **IT8. Drum regional expres A3 – Centura Inel 2 Târgoviște – A1 – Turnu Măgurele – Frontieră Bulgaria;**

- **IT9. Drum județean expres Titu (Zona Renault Industries) – la sud de Odobești – la sud de Crovu – Pod nou peste Argeș la sud de podul metalic de la Ungureni pe DJ701 – Calibrare pe DJ701 în vecinătatea pasajului peste A1 – racordare la A1.**

V.VI.2 Creșterea mobilității în interiorul județului

Proiecte care urmăresc creșterea mobilității între unitățile teritorial-administrative ale județului, precum și a accesibilității în zone cu potențial turistic:

- **IT10. Transcarpatica** în lungime de cca 60 km se va desfășura pe traseul: Moroeni – Zănoaga – Bolboci – Padina – Dudele – Moeciu de Sus – Moeciu de Jos (cu variante de traversare a zonei montane prin tunel sau traseu suprateran) și are ca obiective principale punerea în valoare a potențialului turistic și închiderea unui circuit turistic major (Platoul Bucegi – Bran – Brașov – Valea Prahovei – Platoul Bucegi);

- **IT11. Proiectul „Subcarpatica”:** Costișata (Prahova) – Bezdead – Buciumeni – Fieni – Runcu – Râu Alb – Gura Bărbulețului – Pietrari – Voinești – Cândești – Boțești (Argeș) în lungime de cca. 60 Km;

- **IT12. Reclasificare DJ 714 (pentru ocolirea satului Glod);**

V.VI.3 Sporirea capacității de transport

Proiecte ce urmăresc sporirea capacității de transport și a vitezei medii de deplasare între diferitele puncte ale teritoriului administrativ:

- **IT13. Creșterea capacității de circulație prin lărgirea la patru benzi pe DN 71 sector Bâldana – Târgoviște și Târgoviște – Pucioasa;**

- **IT14. Creșterea capacității de circulație prin lărgirea la patru benzi pe DN 7 sector Bâldana – Titu, centura ocolitoare zona Renault – Drumul Sudului (DJ 701) la nord de comuna Braniștea – DN 71 (Moara Nouă);**

- **IT15. Mărirea capacității de circulație (2 benzi lărgit) pentru DJ 702B Gemenea (DN 72A) – Cândești – Aninoșani – Priboiu – Tătărani – Căprioru – Mănești – Drăgăești – Decideni – Râncăciuv – Ungureni – (DN 72);**

- **IT16. Mărirea capacității de circulație (2 benzi lărgit) pentru DJ 720A Gura Ocniței (DJ 720C) – Adâncă – Bucșani – Mărcești – Gheboia – Finta Mare – Finta Veche – Bechinești – Frasinu – Postârnacu (DN 1A);**

- **IT17. Mărirea capacității de circulație (2 benzi lărgit) pentru DJ721: DN 72 (Târgoviște) – Colanu – Văcărești – Perșinari – Gura Șutii – Cătunu – Broșteni – Produlești – Costești Deal (DN 7);**

V.VI.4 Dezvoltarea strategică a căilor de comunicație locale

Proiecte privind dezvoltarea strategică a căilor de comunicație rutiere locale prin reabilitarea unor trasee existente și crearea de noi căi de circulație:

- **IT18. Drum rapid DN 7 – Lungulețu – Răcari – DN71 – Ghimpați – Sterianu – Butimanu – DN 1A – racordare la DJ 101B Lucianca – Periș – lim. jud. Ilfov;**

- **IT19. Drum nou de clasa IV (2 benzi lărgit) pe relația DJ 720A – sud Băleni – Cornățelu – Slobozia – Mereni – Săbiești – Vizurești – Ciocănești – DN7 la Tărtășești;**

- **IT20. Reabilitarea și modernizarea DJ 712 și DC 136 pe traseul Târgoviște (DN 72) – Șotânga – Vulcana Pandle – Brănești – Pucioasa – Moțăieni, L = 22,3 km;**

- **IT21. Reabilitarea, modernizarea și reclasificarea DJ 712B pe traseul DN 71 Vulcana Pandle – Vulcana Băi – Moțăieni (DN71), L=29,3 km;**

- **IT22. Reabilitarea și modernizarea DJ 711E, DJ 711, DJ 711A și DJ 711D pe traseul Cornești (DN 1A) – Ibrișanu – Bilciurești – Săbiești – Colacu – Mavrodin – Răcari (DN 71) – Lungulețu (DN7) – Poiana – Românești – Potlogi – Corbii Mari (A1), L = 53,6 km;**

- **IT23. Reabilitarea și modernizarea DJ 714A Moroeni (DN 71) – Pucheni – Valea Brăteului, L = 11, 8 km**

- **IT24. Reabilitare DC 143 (cu construire pod nou peste Ialomița) Doicești – Șotânga – Mărgineanca – Tătărani (corelat cu IT 28);**

- **IT25. Reabilitare modernizare DC 42 (Bilciurești – Alunișu – Călugăreni – Conțești – Boteni – Titu);**

- **IT26. Reabilitare DJ 701 și pod nou peste Argeș pe traseul Odobești – Ungureni – Corbii Mari – lim. jud. Teleorman (corelat cu IT 29);**

V.VI.5 Lucrări de artă – infrastructură și asigurarea siguranței circulației

Proiecte care urmăresc dezvoltarea infrastructurii – lucrări de artă, modernizări de intersecții necesare realizării fluentei și siguranței circulației:

- **IT27.** Pod nou peste Dâmbovița și drum de legătură Lucieni – Văcărești – DN 71;
- **IT28.** Pod nou peste Ialomița și drum de legătură între Valea Ialomiței și Valea Dâmboviței pe relația Doicești – Șotânga – Mina de cărbune Mărgineanca – cap terminus mocăniță (zona de loisir) – DN 72A (Gheboieni);
- **IT29.** Pod nou peste Argeș pe DJ 701 la Ungureni (pod centenar);
- **IT30.** Pod nou peste Ialomița la Ibrănu și drum de legătură (modernizare DJ 711E) Bilciurești (DJ 711) – Cornești (DN1A);
- **IT31.** Amenajare intersecției și sensuri giratorii;
- **IT32.** Semnalizare rutieră orizontală și verticală conform standardelor europene;
- **IT33.** Realizarea arterelor ocolitoare pe un nou traseu al drumurilor naționale a orașelor Târgoviște (4 benzi), Titu, Găești, Pucioasa, Fieni;
- **IT34.** Centura Moreni – drum nou de clasa IV (2 benzi lărgit);
- **IT35.** Construcția unui terminal (buffer) de mărfuri în zona viitoarei centuri a orașului Moreni care să deservească noul parc industrial.

V.VI.6 Proiecte generatoare de noi activități economice

Proiecte generatoare de noi activități economice prin investiții în sisteme intermodale (inclusiv căi ferate și armonizarea acestora cu celelalte căi de comunicație):

- **IT36.** Realizarea unui plan de mobilitate intermodal județean;
- **IT37.** Cale ferată nouă pe relația Pietroșița – Sinaia cu finalizarea străpungerii prin tunel a muntelui Păduchiosu;
- **IT38.** I.L. Caragiale – Moreni 14,92 km: refacere totală a infrastructurii CF;
- **IT39.** Odată cu înviorearea activității economice în zona Moreni, generatoare de trafic feroviar – traversare prin pasaj subteran a DN 72 la I.L. Caragiale;
- **IT40.** Centru intermodal de bypass penetrare în municipiul Târgoviște – zona centrală, cu 2 componente:
 - o arteră de penetrare rapidă mixtă auto și CF în zona fostei UPET;
 - o S-Bahn periurban cu originea în noul centru intermodal de transport UPET;
- **IT41.** Traseu turistic Mocăniță – pod nou peste Ialomița pe relația Doicești – Șotânga – Mina de cărbune Mărgineanca – cap terminus mocăniță (zonă de loisir).

CAPITOLUL VII – Comunicare a comisiei către Parlamentul European privind mobilitatea urbană citează câteva principii și aspecte relevante privind modul de abordare a mobilității urbane în scopul asigurării că zonele urbane ale Europei se dezvoltă pe o traiectorie mai sustenabilă și că obiectivele pentru un sistem european de transport competitiv și eficient din punct de vedere al resurselor sunt îndeplinite:

V.VII.1 Măsurile luate la nivel UE privind mobilitatea urbană și care implică statele membre;

V.VII.2 Mai multe măsuri privind logistica urbană;

V.VII.3 Reglementări inteligente privind accesul în zonele urbane și perceperea taxelor de drum;

V.VII.4 Implementarea coordonată a sistemelor inteligente de transport urban;

V.VII.5 Siguranța rutieră în zonele urbane;

2.3.6. Volumul VI – GOSPODĂRIREA COMPLEXĂ A APELOR ȘI ECHIPAREA TEHNICO-EDILITARĂ

Volumul cuprinde atât parte scrisă, cât și parte desenată.

Partea desenată cuprinde:

- Plansa VI.01 Situația existentă, probleme, disfuncționalități energie electrică;
- Plansa VI.02 Situația existentă alimentare cu gaze naturale;
- Plansa VI.03 Diagnostic, măsuri, situația propusă energie electrică;
- Plansa VI.04 Situația existentă distribuția de gaze naturale pe UAT;
- Plansa VI.05 Rețele gaze naturale, țigeli și telecomunicații;
- Plansa VI.06 Amenajări de îmbunătățiri funciare;
- Plansa VI.07 Aglomerări și clustere pentru apă uzată;
- Plansa VI.08 Zone de alimentare cu apă potabilă;

Volumul VI cuprinde următoarele capitole:

Capitolul I – Analiza situației existente cu evidențierea problemelor și disfuncționalităților în vederea identificării elementelor care condiționează dezvoltarea

Capitolul II – Diagnostic prospectiv și general

CAPITOLUL I – Analiza situației existente cu evidențierea problemelor și disfuncționalităților în vederea identificării elementelor care condiționează dezvoltarea prezintă următoarea structură:

VI.1.1. Date generale ale sistemului de apă

VI.1.1.1. Poziționarea județului Dâmbovița

VI.1.1.1.1. Structură administrativ-teritorială și demografie;

VI.1.1.1.2. Geografie;

VI.1.1.1.3. Elemente climatice;

VI.1.1.1.4. Hidrologia;

VI.1.1.1.5. Geologia;

VI.1.1.1.6. Hidrogeologia;

VI.1.1.1.7. Ecologia;

VI.1.2. Surse de apă în administrarea Companiei Naționale Apele Române

VI.1.2.1. Scurtă prezentare a administrației bazin hidrografic Argeș-Vedea aferent județului Dâmbovița;

VI.1.2.2. Scurtă prezentare a administrației bazinului hidrografic Ialomița-Buzău aferent județului;

VI.1.2.3. Prezentarea principalelor construcții hidrotehnice cu rol de apărare împotriva inundațiilor;

VI.1.2.4. Situația morfologică a râului Ialomița în urma execuției lucrărilor de barare a cursului;

VI.1.2. Situația sistemelor de alimentare cu apă potabilă

VI.1.2.1. Resurse de apă potabilă

VI.1.2.1.1. Generalități

Resursele de apă ale județului Dâmbovița cuprind apele de suprafață și subterane.

Rețeaua hidrografică este alcătuită din bazinele hidrografice ale râurilor Ialomița și Argeș. Din suprafața totală a județului Dâmbovița, 41,59% este cuprinsă în Spațiul hidrografic Buzău – Ialomița, respectiv în Bazinul Hidrografic Ialomița, iar 58,41% din suprafața județului este inclusă în Spațiul hidrografic Argeș – Vedea, respectiv în Bazinul Hidrografic Argeș.

Cele mai importante râuri din punct de vedere al volumului de apă sunt Ialomița, Argeș și Dâmbovița (afluent al râului Argeș). Lungimile acestora pe teritoriul județului sunt de 158km, 54km, respectiv 115 km.

Există și zece lacuri antropice principale în județul Dâmbovița, cu o suprafață totală de 1.285 ha și anume Buftea, Văcărești, Ilfoveni, Pucioasa, Bolboci, Brătești, Adunați, Bungetu I, Bungetu II și Udrești.

Resursele de apă subterană sunt distribuite pe teritoriul județului Dâmbovița și depind de gradul de permeabilitate al solului și grosimea rocilor unde sunt amplasate. Uneori, datorită infiltrațiilor prin diverse tipuri de roci, apa subterană poate deveni mineralizată și apare la suprafață sub formă de izvoare minerale (Vulcana-Băi, Pucioasa, Pietroșița, Bezdead, Ochiuri).

Potrivit legislației în vigoare, monitorizarea calității apelor de suprafață și subterane se realizează de către Administrațiile Bazinale de Apă aflate în subordinea Administrației Naționale „Apele Române”. Supravegherea calității apelor în județul Dâmbovița se realizează de către Laboratorul Administrației Bazinale de Apă Argeș Vedea situat în Pitești, jud. Argeș (pentru bazinul hidrografic Argeș – Vedea) și de către Laboratorul Sistemului de Gospodărire a Apelor Dâmbovița din Târgoviște, din structura Administrației Bazinale de Apă Buzău – Ialomița (pentru bazinul hidrografic Buzău – Ialomița).

VI.1.2.1.2. Apa de suprafață

În anul 2012, prelevările totale de apă brută din sursele de suprafață, la nivelul județului Dâmbovița – B.H. Ialomița și B.H. Argeș – au fost de 19.821,917 mii m³, din care:

- populație - 1.263,710 mii m³
- industrie - 1.944,207 mii m³
- agricultură - 16.614,000 mii m³

În anul 2012, evaluarea stării ecologice/potențialului ecologic s-a realizat pentru un număr total de 29 de corpuri de apă. Repartizarea lor pe categorii de resurse de apă se prezintă astfel:

- 18 corpuri de apă naturale din categoria râuri
- 3 corpuri de apă puternic modificate din categoria râuri
- 3 corpuri de apă artificiale din categoria râuri
- 5 corpuri de apă - lacuri de acumulare

VI.1.2.1.3 Apa subterană

În anul 2012, prelevările totale de apă brută din sursele subterane, la nivelul județului Dâmbovița – B.H. Ialomița și B.H. Argeș, au fost de 18.868,373 mii m³, din care:

- populație - 10.016,745 mii m³

- industrie - 8.082,275 mii m³
- agricultură - 769,353 mii m³

VI.1.2.2. Poluarea apei

Apele uzate sunt principala sursă de poluare a apelor naturale, prin evacuarea acestora în receptori.

VI.1.2.2.1 Impactul descărcării apelor de suprafață

Impactul surselor de poluare asupra receptorilor naturali depinde de debitul apei și de încărcarea cu substanțe poluante.

Industria deversează în apele naturale substanțe chimice, organice și anorganice, resturi vegetale și animale, solvenți, hidrocarburi, etc.;

Agricultura deversează în apele naturale ape cu încărcătură mare de substanțe chimice pesticide, fertilizatori, detergenți;

Transporturile deversează produse petroliere;

Activitățile menajere generează dejecții, deversări accidentale, detergenți, diferite alte substanțe, poluând chimic și biologic apele naturale.

VI.1.2.2.2 Impactul asupra apelor subterane

Riscurile de poluare asupra apei subterane rezultă preponderent din: exfiltrarea din rețelele de canalizare existente, ca urmare a conductelor sparte, îmbinărilor imperfecte și coroziunii căminelor și a altor structuri ale rețele, fose septice și latrine neetanșe, poluări accidentale rezultate din activități industriale, modul de utilizare a terenului.

Prin natura accesibilității reduse, poluarea apelor subterane este dificil de cuantificat. În general, poluarea apelor subterane afectează utilizarea acestora ca surse pentru producerea de apă potabilă.

VI.1.2.3. Consumul curent de apă

Consultantul a investigat situația existentă în privința consumurilor specifice de apă din municipiile și orașele județului Dâmbovița și a determinat valorile de consum actuale au fost determinate de volumele lunare și anuale de apă facturate, raportate la numărul de abonați ai fiecărui sistem de alimentare cu apă.

Cantitățile de apă potabilă distribuite consumatorilor din județul Dâmbovița între anii 2004-2013 sunt prezentate în tabelul următor:

Cantități de apă potabilă distribuite consumatorilor în județul Dâmbovița			
An	Total (mii m ³)	Uz casnic (mii m ³)	Consumatori cu apometre (mii m ³)
2000	35.751	30.592	10.611
2001	29.070	22.300	11.424
2002	22.533	18.436	10.537
2003	14.087	10.691	10.614
2004	13.214	9.782	10.259
2005	12.798	9.547	4.858
2006	13.250	8.864	9.669
2007	14.323	9.217	9.851
2008	12.805	8.149	10.446
2009	12.170	8.185	10.129
2010	11.723	7.979	9.606
2011	11.416	7.830	9.404
2012	11.415	8.139	9.726
2013	11.398	8.092	9.674

Datele prezentate mai sus, referitoare la perioada 2000-2013, relevă o scădere continuă a cantității de apă distribuită consumatorilor din județul Dâmbovița, care este în concordanță cu trendul de scădere a consumurilor de apă atât la nivel național, cât și regional (Regiunea Sud-Muntenia din care face parte județul).

VI.1.2.4. Infrastructura apei potabile prezintă cele cinci mari sisteme de alimentare cu apă, astfel:

VI.1.2.4.1. Sistemul Târgoviște, care se compune din următoarele zone de alimentare cu apă:

- Zona de alimentare cu apă Târgoviște, inclusiv Dragomirești, având un grad de acoperire pe întreaga arie deservită de 99,20%;

- Zona de alimentare cu apă Aninoasa, cu un grad de acoperire pe întreaga arie deservită de 61%;

- Zona de alimentare cu apă Ulmi, cu un grad de acoperire pe întreaga arie deservită de 62%;

- Zona de alimentare cu apă Mănești, cu un grad de acoperire pe întreaga arie deservită de 48%;

- Zona de alimentare cu apă Ocnîța, cu un grad de acoperire pe întreaga arie deservită de 52%;

- Zona de alimentare cu apă Gura Ocnîței, cu un grad de acoperire pe întreaga arie deservită de 59%;

- Zona de alimentare cu apă Cobia, cu un grad de acoperire pe întreaga arie deservită de 47%;
- Zona de alimentare cu apă Râzvad, cu un grad de acoperire pe întreaga arie deservită de 61%.

VI.1.2.4.2. Centrul Nord, compus din:

- Zona de alimentare cu apă Pucioasa, cu un grad de acoperire pe întreaga arie deservită de 92,35%;
- Zona de alimentare cu apă Fieni, cu un grad de acoperire pe întreaga arie deservită de 92,35%;
- Zona de alimentare cu apă Brănești, cu un grad de acoperire pe întreaga arie deservită de 89%;
- Zona de alimentare cu apă Vulcana Pandlele, cu un grad de acoperire pe întreaga arie de 72%;
- Zona de alimentare cu apă Vulcana-Băi, cu un grad de acoperire pe întreaga arie deservită de 76%;
- Zona de alimentare cu apă Doicești, cu un grad de acoperire pe întreaga arie de 13% (zona de nord);
- Zona de alimentare cu apă Glodeni, cu un grad de acoperire pe întreaga arie deservită de 59,5%;
- Zona de alimentare cu apă Bezdead, cu un grad de acoperire pe întreaga arie deservită de 47,4%;
- Zona de alimentare cu apă Moțăieni, cu un grad de acoperire pe întreaga arie deservită de 80,8%;
- Zona de alimentare cu apă Buciumeni, cu un grad de acoperire pe întreaga arie deservită de 63%;
- Zona de alimentare cu apă Pietroșița, cu un grad de acoperire pe întreaga arie deservită de 71%;
- Zona de alimentare cu apă Moroieni, cu un grad de acoperire pe întreaga arie deservită de 73,6%;

VI.1.2.4.3. Sistemul Găești, alcătuit din:

- Zona de alimentare cu apă Găești, cu un grad de acoperire pe întreaga arie deservită de 97,35%;

- Zona de alimentare cu apă Dragodana, împărțită în două sisteme: sistemul 1 deservește satele Dragodana, Burduca și Cuparu, iar sistemul 2 deservește satele Picior de Munte, Pădureni și Boboci; gradul de acoperire pe întreaga arie deservită este de 24,5%;

- Zona de alimentare cu apă Petrești, împărțită în două sisteme: sistemul 1 deservește satele Petrești, Puntea de Greci, Coadă Izvorului, iar sistemul 2 deservește satele Ionești, Greci, Gherghești, Potlogeni Deal; gradul de acoperire a sistemului de alimentare cu apă pe întreaga arie deservită este de 47,8%;

- Zona de alimentare cu apă Crângurile, împărțită în două sisteme: sistemul 1 deservește satele Pătroaia Deal, Pătroaia Vale, Potlogeni Vale, iar sistemul 2 deservește satele Crângurile de Sus, Crângurile de Jos, Bădulești, Rătești; gradul de acoperire a sistemului de alimentare cu apă pe întreaga arie deservită este de 56,9%;

- Zona de alimentare cu apă Ludești, împărțită în două sisteme: sistemul Telești deservește satele Ludești, Telești și Potocelu, iar sistemul Scheiul de Sus deservește satele Scheiul de Sus și Scheiul de Jos; gradul de acoperire a sistemului de alimentare cu apă pe întreaga arie deservită este de 30%;

- Zona de alimentare cu apă Șelaru, cu un grad de acoperire pe întreaga arie deservită de 43%;
- Zona de alimentare cu apă Vișina, cu un grad de acoperire pe întreaga arie deservită de 17,88%;
- Zona de alimentare cu apă Morteni, cu un grad de acoperire pe întreaga arie deservită de 38%;
- Zona de alimentare cu apă Gura Foi;

VI.1.2.4.4. Centrul Titu

- Zona de alimentare cu apă Titu, care poate deservi 17,3% din totalul populației orașului Titu;
- Zona de alimentare cu apă Răcari, care poate deservi 6,9% din totalul populației orașului;
- Zona de alimentare cu apă Lungulețu – în curs de execuție;
- Zona de alimentare cu apă Produlești, care poate deservi 100% din totalul populației;
- Zona de alimentare cu apă Poiana, care poate deservi 100% din totalul populației;

VI.1.2.4.5. Centrul Moreni

- Zona de alimentare cu apă Moreni, care poate deservi 87,8% din totalul populației municipiului;

- Zona de alimentare cu apă Vișinești, care poate deservi 92,9% din totalul populației;

- Zona de alimentare cu apă Iedera, care poate deservi 93,8% din totalul populației;

- Zona de alimentare cu apă Băleni – nu dispune de sistem centralizat de alimentare cu apă;

- Zona de alimentare cu apă Bilciurești;

- Zona de alimentare cu apă Cornățelu – nu dispune de sistem centralizat de alimentare cu apă; în zona de deservire cu apa Cornățelu s-a elaborat un studiu de fezabilitate pentru satul Bolovani, urmând ca într-o etapă următoare să se realizeze extinderea sistemului de alimentare cu apă în întreaga zonă;

- Zona de alimentare cu apă Voinești, care poate deservi 100% din totalul populației;
- Zona de alimentare cu apă Malu cu Flori, cu un grad de acoperire pe întreaga arie deservită de 63,5%;
- Zona de alimentare cu apă Văleni, care poate deservi 76,1% din totalul populației;
- Zona de alimentare cu apă Valea Lungă, care poate deservi 100% din totalul populației;
- Zona de alimentare cu apă Văcărești – nu dispune de sistem centralizat de alimentare cu apă;
- Zona de alimentare cu apă Bucșani, care poate deservi 100% din totalul populației;

- Zona de alimentare cu apă Potlogi – nu dispune de sistem centralizat de alimentare cu apă, însă localitatea Potlogi are în derulare proiectul finanțat prin Programul National pentru Dezvoltare Rurala, măsura 322 „Rețea de alimentare cu apă, rețea de apă menajeră și stații de epurare, centru de zi pentru persoane care necesită ajutor social, extindere rețele publice locale de alimentare cu gaze naturale, modernizare drumuri sătești, păstrarea tradiției culturale în Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Brâncoveanu”; rețeaua de alimentare cu apă în sat Potlogi, comuna Potlogi, cu o lungime de 18,249 km, este realizată în proporție de 95%.

- Zona de alimentare cu apă Răscăieți – nu dispune de sistem centralizat de alimentare cu apă;
- Zona de alimentare cu apă Tărtășești – nu dispune de sistem centralizat de alimentare cu apă;
- Zona de alimentare cu apă Tătărani, care poate deservi 100% din totalul populației;
- Zona de alimentare cu apă Ciocănești – nu dispune de sistem centralizat de alimentare cu apă;
- Zona de alimentare cu apă Mogoșani – nu dispune de sistem centralizat de alimentare cu apă, dar există un studiu de fezabilitate „Alimentarea cu apă în comuna Mogoșani, județul Dâmbovița”;
- Zona de alimentare cu apă Nucet, care poate deservi 100% din totalul populației;
- Zona de alimentare cu apă Runcu – nu dispune de sistem centralizat de alimentare cu apă, însă există investiții în derulare;

- Zona de alimentare cu apă Costeștii din Vale – nu dispune de sistem centralizat de alimentare cu apă, însă există investiții în derulare începute încă din anul 2009;

- Zona de alimentare cu apă Mătășaru – nu dispune de sistem centralizat de alimentare cu apă, însă există investiții în curs de execuție;

- Zona de alimentare cu apă Lucieni, care poate deservi 100% din totalul populației;
- Zona de alimentare cu apă Râu Alb – nu dispune de sistem centralizat de alimentare cu apă;
- Zona de alimentare cu apă Butimanu – nu dispune de sistem centralizat de alimentare cu apă;
- Zona de alimentare cu apă Niculești – nu dispune de sistem centralizat de alimentare cu apă, însă există investiții în curs de derulare;

- Zona de alimentare cu apă Șotânga, care poate deservi 83,1% din totalul populației;
- Zona de alimentare cu apă Comișani, care poate deservi 100% din totalul populației;
- Zona de alimentare Conțești – nu dispune de sistem centralizat de alimentare cu apă, însă există o rețea de distribuție în execuție pentru satele Conțești, Boteni și Crângași;

- Zona de alimentare cu apă Dobra, care poate deservi 43,5% din totalul populației și este împărțită în două sisteme: sistemul de alimentare cu apă Dobra și sistemul de alimentare cu apă Mărcești;

- Zona de alimentare Finta, care poate deservi 100% din totalul populației;
- Zona de alimentare cu apă Cândești, care poate deservi 43,5% din totalul populației;
- Zona de alimentare cu apă Bărbulețu – investiții în derulare;
- Zona de alimentare cu apă Uliești – nu există investiții finalizate;
- Zona de alimentare cu apă Vârfuri – nu există investiții finalizate;
- Zona de alimentare cu apă Braniștea – nu există investiții finalizate; pe viitor sursa de alimentare a comunei Braniștea o va reprezenta sistemul de alimentare cu apă al orașului Titu, frontul de captare fiind amplasat pe teritoriul comunei;

- Zona de alimentare cu apă Brezoale – există un proiect în faza de execuție, denumirea obiectivului de investiție fiind „Sistem de alimentare cu apă și canalizare în comuna Brezoale, județul Dâmbovița”;

- Zona de alimentare cu apă I.L. Caragiale, care poate deservi 100% din totalul populației;
- Zona de alimentare cu apă Cojasca, care poate deservi 98,6% din totalul populației;
- Zona de alimentare cu apă Corbii Mari – proiect în derulare;
- Zona de alimentare cu apă Cornești – proiect de execuție „Alimentare cu apă în comuna Cornești”;
- Zona de alimentare cu apă Dărmănești, care poate deservi 100% din totalul populației;
- Zona de alimentare cu apă Gura Șuții, care poate deservi 100% din totalul populației;
- Zona de alimentare cu apă Hulubești, care poate deservi 36,4% din totalul populației;
- Zona de alimentare cu apă Odobești, care poate deservi 52,3% din totalul populației;
- Zona de alimentare cu apă Perșinari – proiect în execuție;
- Zona de alimentare cu apă Pietrari – nu există investiții în sistemul de alimentare cu apă;
- Zona de alimentare cu apă Raci, care poate deservi 100% din totalul populației;
- Zona de alimentare cu apă Sălcioara – nu există investiții în sistemul de alimentare cu apă;
- Zona de alimentare cu apă Slobozia Moară – nu dispune de un sistem de alimentare cu apă centralizat;
- Zona de alimentare cu apă Valea Mare, care poate deservi 100% din totalul populației;

- Zona de alimentare cu apă Vlădeni – nu există investiții în sisteme de alimentare cu apă finalizate și puse în funcțiune.

VI.1.2.5. Infrastructura apei reziduale se compune din aglomerări sau clustere, după cum urmează:

- Aglomerarea Târgoviște – deservește 94,2% din numărul total de locuitori echivalenți ai aglomerării;
- Aglomerarea Aninoasa – deservește 30,6% din numărul total estimat de locuitori echivalenți;
- Aglomerarea Ulmi – nu dispune de infrastructură de apă uzată;
- Aglomerarea Ocnîța – nu dispune de infrastructură de apă uzată;
- Aglomerarea Gura Ocnîței – deservește 78,5% din numărul total estimat de locuitori echivalenți;
- Aglomerarea Cobia – nu dispune de infrastructură de apă uzată;
- Aglomerarea Răzvad – deservește 17,4% din numărul total estimat de locuitori echivalenți;
- Aglomerarea Vulcana Băi – nu dispune de infrastructură de apă uzată;
- Aglomerarea Pucioasa-Brănești – deservește 78% din numărul total estimat de locuitori echivalenți;
- Aglomerarea Fieni – deservește numai orașul Fieni;
- Aglomerarea Brănești;
- Aglomerarea Vulcana Pandlele;
- Aglomerarea Doicești – deservește 34,8% din numărul total estimat de locuitori echivalenți;
- Aglomerarea Glodeni – nu dispune de sistem de canalizare centralizat;
- Aglomerarea Bezdead – nu dispune de sistem de canalizare centralizat;
- Aglomerarea Moțăieni – nu dispune de sistem de canalizare centralizat;
- Aglomerarea Buciumeni – nu dispune de sistem de canalizare centralizat;
- Aglomerarea Moroieni-Pietroșița – nu dispune de sistem de canalizare centralizat, însă există investiții în curs de derulare în sistemul de canalizare;
- Aglomerarea Găești – deservește 52,6% din numărul total estimat de locuitori echivalenți;
- Aglomerarea Crângurile – deservește 8% din numărul total estimat de locuitori echivalenți; nu există sistem de canalizare centralizat, însă există investiții în curs de derulare;
- Aglomerarea Ludești – nu dispune de sistem de canalizare, există investiții în curs de derulare;
- Aglomerarea Vișina – nu dispune de infrastructură de apă uzată;
- Aglomerarea Gura Foi – nu dispune de infrastructură de apă uzată;
- Aglomerarea Șelaru – nu dispune de infrastructură de apă uzată, există investiții în curs de derulare;
- Aglomerarea Morteni – nu dispune de infrastructură de apă uzată, există investiții în curs de derulare;
- Aglomerarea Dragodana – nu dispune de infrastructură de apă uzată;
- Aglomerarea Titu – deservește 16,2% din numărul total estimat de locuitori echivalenți;
- Aglomerarea Lungulețu – nu există infrastructură de apă uzată;
- Aglomerarea Produlești – nu există infrastructură de apă uzată, însă există investiții în curs de derulare;
- Aglomerarea Poiana – deservește 9,4% din numărul total estimat de locuitori echivalenți;
- Aglomerarea Moreni – deservește 38,3% din numărul total estimat de locuitori echivalenți;
- Aglomerarea Vișinești – nu dispune de infrastructură de apă uzată, există investiții în curs de derulare;
- Aglomerarea Iedera – nu dispune de sistem de canalizare, însă există investiții în curs de derulare;
- Aglomerarea Răcari-Tărtășești;
- Aglomerarea Băleni – nu dispune de sistem centralizat de canalizare;
- Aglomerarea Butimanu – nu dispune de infrastructură de apă uzată;
- Aglomerarea Ciocănești – nu dispune de infrastructură de apă uzată;
- Aglomerarea Potlogi – nu dispune de infrastructură de apă uzată, există investiții în curs de derulare;
- Aglomerarea Răscăieți – nu dispune de infrastructură de apă uzată, însă există investiții în curs de derulare (o rețea de canalizare și o stație de pompare, ambele nepuse în funcțiune);
- Aglomerarea Nucet – nu dispune de un sistem centralizat de canalizare pus în funcțiune;
- Aglomerarea Mogoșani – Mătăsaru – nu dispune de infrastructură de apă uzată;
- Aglomerarea Runcu – nu dispune de infrastructură de apă uzată;
- Aglomerarea Costeștii din Vale – nu dispune de infrastructură de apă uzată;
- Aglomerarea Lucieni – nu dispune de infrastructură de apă uzată;
- Aglomerarea Văcărești – nu dispune de infrastructură de apă uzată;
- Aglomerarea Voinești – nu dispune de infrastructură de apă uzată;
- Aglomerarea Văleni – nu dispune de infrastructură de apă uzată;
- Aglomerarea Malu cu Flori – nu dispune de infrastructură de apă uzată;

- Aglomerarea Mănești-Dragomirești – nu dispune de infrastructură de apă uzată;
- Aglomerarea Pucheni – nu dispune de infrastructură de apă uzată;
- Aglomerarea Tătărani – nu dispune de infrastructură de apă uzată;
- Aglomerarea Râu Alb – nu dispune de infrastructură de apă uzată;
- Aglomerarea Niculești – nu dispune de infrastructură de apă uzată, însă există investiții în curs;
- Aglomerarea Valea Lungă-Vârfuri – nu dispune de infrastructură de apă uzată;
- Aglomerarea Bucșani – nu dispune de infrastructură de apă uzată;
- Aglomerarea Șotânga – deservește 28,2% din totalul populației
- Aglomerarea Comișani – nu dispune de infrastructură de apă uzată, însă există investiții în curs;
- Aglomerarea Conțești – nu dispune de infrastructură de apă uzată;
- Aglomerarea Dobra – nu dispune de infrastructură de apă uzată, însă există investiții în curs;
- Aglomerarea Finta – nu dispune de infrastructură de apă uzată;
- Aglomerarea Cândești – nu dispune de infrastructură de apă uzată, însă există investiții în curs;
- Aglomerarea Bărbulețu-Pietrari – nu dispune de infrastructură de apă uzată;
- Aglomerarea Uliești – nu dispune de infrastructură de apă uzată, însă există investiții în curs;
- Aglomerarea Braniștea – nu dispune de infrastructură de apă uzată;
- Aglomerarea Brezoele – nu dispune de infrastructură de apă uzată, însă există investiții în curs;
- Aglomerarea I.L. Caragiale;
- Aglomerarea Bilciurești-Cojasca – nu dispune de infrastructură de apă uzată, există investiții în curs;
- Aglomerarea Corbii Mari – nu dispune de infrastructură de apă uzată;
- Aglomerarea Petrești – nu dispune de infrastructură de apă uzată, însă există investiții în curs;
- Aglomerarea Dărmănești – deservește 15,2% din numărul total estimat de locuitori echivalenți; totodată, există investiții în curs, în urma cărora procentul de locuitori ce pot fi deserviți va crește la 42,7%;
- Aglomerarea Gura Șuții – nu dispune de infrastructură de apă uzată;
- Aglomerarea Hulubești – nu dispune de infrastructură de apă uzată;
- Aglomerarea Odobești – deservește 36,3% din numărul total estimat de locuitori echivalenți;
- Aglomerarea Perșinari – nu dispune de infrastructură de apă uzată;
- Aglomerarea Răciu – nu dispune de infrastructură de apă uzată, însă există în derulare un proiect în urma căruia procentul locuitorilor echivalenți ce pot fi deserviți va fi de 29,6%;
- Aglomerarea Sălcișoara – nu dispune de infrastructură de apă uzată;
- Aglomerarea Slobozia Moară – nu dispune de infrastructură de apă uzată;
- Aglomerarea Valea Mare – deservește 10,1% din numărul total estimat de locuitori echivalenți;
- Aglomerarea Vlădeni – nu dispune de infrastructură de apă uzată.

VI.1.3. Gaze naturale și fluide comestibile

Județul Dâmbovița deține rețele magistrale de gaze ce aparțin SNTGN TRANSGAZ S.A. Mediaș și SNGN – ROMGAZ SA Mediaș.

VI.1.3.1. Alimentarea cu gaze naturale în județul Dâmbovița

Asigurarea debitului de gaze naturale necesar pentru încălzire, preparare hrană și consumul tehnologic pentru județul Dâmbovița face obiectul de activitate al S.C. „Distrigaz Sud” S.A. – Sucursala Distribuție Gaze Naturale Târgoviște.

Din cele 89 de unități administrativ-teritoriale de pe teritoriul județului Dâmbovița, Distrigaz Sud Rețele deține licență de distribuție a gazelor naturale în 43.

VI.1.3.2. Alimentarea cu gaze a municipiului Târgoviște

Municipiul Târgoviște este alimentat de o conductă de medie presiune cu diametrul de 500 mm – 150 mm ($\varnothing 20'' - \varnothing 6''$) care traversează municipiul din partea de sud – est până în partea de nord – vest.

Din această conductă magistrală sunt racorduri de medie presiune care alimentează Stațiile de Reglare Măsurare (SRM).

VI.1.3.3. Rețele de transport țitei, gazolină, condensat și etan

Transportul prin conducte și cazane CF al țiteiului intern și din import, precum și al derivatelor sale (gazolină, condensat și etan lichid) către rafinăriile din România sau alți clienți este asigurat de către S.C. „Conpet” S.A. – Sistemul Național de Transport prin Conducte, acesta cuprinzând și stații de pompare, rampe de încărcare-descărcare, cazane CF și parcuri de rezervoare.

Județul Dâmbovița este străbătut de 10 rețele magistrale naționale și 10 rețele locale ce aparțin toate aceleiași S.C. „Conpet” S.A. – Sistemul Național de Transport prin Conducte.

VI.1.4. Rețele de telecomunicații

Telefonia fixă, mobilă, comunicațiile prin internet și serviciile conexe acestora au înregistrat în ultimii ani un progres considerabil, atât în județul Dâmbovița cât și la nivel național.

Din punct de vedere al recepției serviciilor audio-vizuale, televiziunea prin cablu este vast extinsă. Bine dezvoltată, rețeaua de cablu este împărțită între cei trei mari operatori: RCS-RDS, UPC România și NextGen Communications. Emisia prin satelit este de asemenea dezvoltată, principali operatori fiind: DigiTV (RCS-RDS), FocusSat (UPC), Max TV (DCS), Boom TV (DTH Television Group) și Dolce (Telecom).

În județul Dâmbovița, numărul abonamentelor de televiziune în anul 2007 (ultimul an cu raportări statistice disponibile) era de 136.337.

În toate localitățile urbane și în reședințele de comună din județ sunt instalate, de către principalul operator de telefonie fixă (TELEKOM), centrale telefonice digitale (nu mai există centrale telefonice manuale). În județul Dâmbovița, capacitatea instalată în centrale digitale este de aproximativ 57.681 de linii.

În ceea ce privește accesul la internet prin conexiuni în bandă largă, județul Dâmbovița se încadrează în categoria județelor în care procentul de populație fără acces la conexiuni în bandă largă este între 40 și 50%.

Din punct de vedere al infrastructurii de comunicații, Transelectrica deține cea mai întinsă rețea națională de fibră optică (aproximativ 5.000 Km) având și o capacitate de transport foarte mare (momentan maxim STM-16).

În România SNR – Societatea Națională de Radiocomunicații a dezvoltat o structură impresionantă de transport și servicii de acces pe întreg teritoriul național. În județul Dâmbovița, Societatea Națională de Radiocomunicații S.A. deține Stația de Radiodifuziune Voinești (Str. Principală nr. 1, Voinești) și Stația Radioreleu Târgoviște (Clădirea Romtelecom).

VI.1.5. Producția și transportul energiei electrice

Având în vedere rolul energiei pentru societate, precum și pentru toate ramurile economice, dezvoltarea acestui sector se realizează sub supravegherea statului, prin elaborarea și transpunerea în practică a unei strategii sectoriale, iar pe termen scurt, prin implementarea politicii corelate cu documentele strategice în vigoare.

Pe plan instituțional, în România funcționează Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei electrice și termice produse în cogenerare, a gazelor naturale și conservării energiei (ANRE), operatorii de transport și operatorii de distribuție în domeniul energiei electrice și gazului natural, operatorul pieței de energie electrică Opcom. Domeniul energiei termice este reglementat de Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice (ANRSC).

România a optat pentru modelul de piață descentralizată de energie electrică și gaze naturale, în care participanții sunt liberi să încheie tranzacții de vânzare-cumpărare a energiei electrice.

VI.1.5.1. Surse de producere a energiei electrice

Infrastructura de producere a energiei electrice din județul Dâmbovița este alcătuită din unitățile:

a) unități hidroelectrice de producere a energiei, administrate de S.C. „Hidroelectrica” S.A. – Dobrești, Moroeni, Scropoasa (pe râul Ialomița) și Văcărești (pe râul Dâmbovița). De-a lungul râului Ialomița s-a realizat un sistem hidroenergetic complex, format din acumulări (Bolboci, Scropoasa, Dobrești), captări secundare (de ex.: Zănoaga, Oboare, Brătei, Rătei) și aducțiuni (de ex.: de la barajul de la Bolboci la CHE Scropoasa, între CHE Dobrești și lacul Dobrești etc.);

b) centrale termoelectrice pe bază de lignit (Doicești – aflată în administrarea Termoelectrica, momentan în conservare);

c) centrale termoelectrice pe bază de gaze naturale și/sau produse petroliere: centrala Dragomirești, centrala Șotânga și centrala Bucșani;

d) centrale de cogenerare pe bază de gaze (operate de Soceram Doicești, Carpatcement Holding Fieni și OMV Petrom – Parc 1 Fierbinți);

e) centrale fotovoltaice; în județul Dâmbovița funcționează 27 de centrale fotovoltaice, la care se adaugă un număr de centrale fotovoltaice în diferite stadii de execuție;

f) centrale eoliene; în județul Dâmbovița există o singură centrală eoliană, racordată la sistemul național de energie, care funcționează la Corbii Mari.

VI.1.5.2. Consumul de energie electrică

Consumuri de energie electrică înregistrate la S.C. Electrica S.A. – Sucursala Târgoviște (MWh)										
Anul	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
MWh	2574624	1082763	1112476	1244169	1238518	1260581	1259682	1273784	1330268	1432671

Sursa: Raport privind starea mediului în județul Dâmbovița în anul 2009

Deși din datele statistice prezentate rezultă o tendință puternică de eficientizare a consumului de energie, atât la agenții economici producători cât și la cei consumatori, se estimează că producția de energie electrică va avea o tendință ușoară de creștere, atât ca rezultat al creșterii numărului de aparate electrice în domeniul casnic și al serviciilor, cât și ca rezultat al utilizării mai frecvente a proceselor de producție industriale bazate pe energie electrică, în timp ce producția de energie termică va păstra cursul descendent din ultimii ani, datorită trecerii de la sistemul centralizat la cel individual de încălzire.

Pentru următorii ani, principalul obiectiv strategic în ceea ce privește energia este promovarea producerii energiei pe bază de resurse regenerabile.

VI.I.5.3. Rețeaua de transport al energiei electrice

Teritoriul județului Dâmbovița este străbătut de linii de înaltă tensiune, 400 kV și 220 kV, care fac parte din Sistemul Energetic Național (SEN) și sunt exploatate de C.N. „Transelectrica” S.A.

VI.I.5.4. Rețeaua electrică de distribuție a energiei electrice

În județul Dâmbovița distribuția energiei electrice este asigurată de Electrica Distribuție Muntenia Nord S.A., Sucursala de Distribuție Târgoviște, care are ca obiect principal de activitate distribuția energiei electrice precum și exploatarea, dezvoltarea sistemelor de distribuție, PRAM, telecomunicații și tehnologia informației.

VI.I.5.5. Potențialul de energie din surse regenerabile

Județul Dâmbovița dispune de resurse însemnate de producere a energiei electrice din surse regenerabile, cu precădere hidro, solare și de biomasă agricolă și forestieră.

Potențialul solar din sudul județului este unul dintre cele mai ridicate din România. Acesta se află în zona II de radiație solară, cu o intensitate de 1300-1350 kWh/m²/an.

Potențialul eolian al județului Dâmbovița este unul mediu în context național, cu excepția părții de nord;

Potențialul de biomasă al județului Dâmbovița este de aproximativ 478-600 terajouli (Tj), dintre care peste 92% este reprezentat de biomasa agricolă. În județul Dâmbovița nu există producători de energie electrică pe bază de biomasă. În acest moment există un aviz emis de Electrica Muntenia nord pentru înființarea unei centrale electrice pe bază de biogaz la Nucet, ce aparține S.C. „Best Team Consulting” s.r.l.

Potențialul microhidroenergetic al județului este unul relativ ridicat, mai ales în zona de nord. Râurile cu potențial pentru construcția de noi centrale electrice sunt Dâmbovița, Ialomița, Argeș.

CAPITOLUL II – Diagnostic prospectiv și general este structurat după cum urmează:

VI.II.1. Introducere

Etapă de diagnostic prezintă problematica, ierarhizarea și prioritățile domeniilor analizate la nivel județean și regional. S-a urmărit evidențierea celor mai semnificative aspecte (probleme grave sau oportunități deosebite).

VI.II.2. Analiza SWOT

Reprezintă analiza mediului intern (puncte tari, puncte slabe) și a mediului extern (oportunități, amenințări) pe principalele subdomenii ale domeniului-țintă gospodărirea complexă a apelor și echiparea tehnico-edilitară: alimentarea cu apă, sisteme de apă și canalizare, operarea sistemelor de apă și canalizare, producția și transportul energiei electrice, surse regenerabile de energie, gaze naturale și fluide combustibile, rețele de telecomunicații.

VI.II.3. Obiective majore ale amenajării teritoriului județean pe principalele domenii-țintă

Cunoașterea obiectivelor majore ale dezvoltării teritoriale ale județului încă din etapa elaborării diagnosticului este necesară pentru fixarea reperelor ce trebuie atinse pe domeniile principale de analiză și pentru determinarea decalajului dintre situația constatată în teritoriu și cea care se dorește a fi realizată.

Obiectivul comun tuturor planurilor de amenajare a teritoriului este realizarea unei dezvoltări echitabile și durabile a teritoriului de referință prin adoptarea de comun acord de către administrațiile publice locale a unui set de politici (direcții de dezvoltare) pentru principalele domenii cu relevanță teritorială.

VI.II.4. Diagnostic prospectiv

VI.II.4.1. Gospodărirea apelor

Rețeaua hidrografică a județului este alcătuită din bazinele hidrografice ale râurilor Ialomița și Argeș. Din suprafața totală a județului Dâmbovița, 41,59% este cuprinsă în Spațiul Hidrografic Buzău – Ialomița, respectiv în Bazinul Hidrografic Ialomița, iar 58,41% din suprafața județului este inclusă în Spațiul Hidrografic Argeș – Vedea, respectiv în Bazinul Hidrografic Argeș.

Lucrările de amenajare hidrotehnică din cele două bazine hidrografice (Buzău – Ialomița și Argeș – Vedea) au ca principală destinație apărarea împotriva inundațiilor.

Sunt în funcțiune cca 50 km de îndiguiri, regularizări și consolidări de mal.

VI.II.4.1.2. Alimentarea cu apă și canalizarea apelor uzate

În județul Dâmbovița, dintr-un total de 89 de localități cu o populație de 510.995 de locuitori, beneficiază de servicii de alimentare cu apă în sistem centralizat numai 64,5 %, iar de sisteme de canalizare și epurare a apelor uzate menajere numai 24,25.

Aceste sisteme de apă și canalizare sunt operate de S.C. „Compania de apă Târgoviște Dâmbovița”, de Serviciul Județean de Apă Dâmbovița și de unele Consiliile locale comunale.

Județul Dâmbovița prezintă o rată scăzută de acces la o infrastructură acceptabilă pe apă și canalizare, comparativ cu media înregistrată la nivel național.

În privința acestor servicii sunt evidente lacune, în special în localitățile mijlocii (între 2000 – 10000 locuitori). Atât serviciile de apă, cât și cele de salubritate necesită o semnificativă îmbunătățire în acest sector.

Din situația sintetică pe localități/clustere se poate constata că, până la finele anului 2015, se conformează la condiționalitățile de apă și canalizare localitățile Târgoviște, Moreni, Titu, Găești, Pucioasa, Fieni, Aninoasa, Șotânga și Doicești. Pentru restul de localități se propune un program de investiții utilizând finanțări din programele de finanțare ale UE, din bugetul național și al autorităților locale.

VI.II.4.2. Amenajări hidroameliorative pentru agricultură – lucrări de îmbunătățiri funciare

După ce câțiva ani buni s-a constatat o depreciere a sistemelor hidroameliorative, Guvernul a dezvoltat o nouă strategie în domeniul irigațiilor, care să încurajeze irigațiile economice și utilizarea optimă a resurselor disponibile. În termeni concreți, această strategie urmărește să maximizeze suprafețele unde irigațiile sunt economic viabile, date fiind cuantumulurile actuale ale subvențiilor. Pentru realizarea acestor obiective, strategia cuprinde următoarele domenii de intervenție: reforma subvențiilor și prețurilor înființarea de Asociații de Utilizatori de Apă de Irigație, restructurarea Societății Naționale Îmbunătățiri Funciare – S.A (SNIF), reabilitarea componentelor de infrastructură deteriorate și furnizarea de echipament de udare în câmp.

Conform Strategiei de dezvoltare a județului Dâmbovița privitoare la revigorarea spațiului rural și promovarea unei agriculturi performante, aceste obiective nu se pot realiza decât prin exploatarea solului în conformitate cu tendințele actuale, intensiv și extensiv, și dezvoltarea ramurilor agroindustriale.

VI.II.4.1.2. *Disfuncționalități în situația lucrărilor de îmbunătățiri funciare semnalate în legislația în domeniu (Legea 71/2010, OUG 82/2011, Legea 199/2012, OUG 22/2013, OUG 79/2013);*

VI.II.4.3. Producția și transportul energiei electrice

Consumul de energie electrică crește mai repede decât energia primară, centralele termoelectrice au o eficiență scăzută, iar pe ansamblu, peste 82% din echipamentul de generare a fost pus în funcțiune înainte de 1989. Cerințele de mediu din ce în ce mai costisitoare vor crește prețul mediu al energiei generate.

Data fiind creșterea constantă a consumului și a prețurilor, mica producție de electricitate pe bază de energie solară sau eoliană, imediat ce accesul micilor producători se va deschide complet, va fi nu doar una dintre afacerile profitabile ale următoarelor decenii, ci și o oportunitate substanțială pentru România de a-și rezolva dependența economică și o parte din problema rurală, folosindu-se tocmai de numărul mare de gospodării din țară.

VI.II.4.4. Producția și transportul gazelor naturale

Performanțele celui mai mare producător intern de gaze naturale, Romgaz, companie controlată de stat, au fost afectate, în ultimii ani, de cererea de gaze naturale și energie electrică în scădere.

Data fiind importanța companiei, atât ca motor al activităților din economia națională, cât și ca vector de creștere economică a țării, prin rolul său în dezvoltarea sectorului energetic și transformarea României într-o putere energetică a Europei, administratorii companiei se află astăzi în pragul demarării unuia dintre cele mai mari și importante programe de dezvoltare a infrastructurii de transport gaze naturale din România în ultimii 20 de ani, cu proiecte de investiții estimate la 1,5 miliarde euro.

VI.II.5. Diagnostic general

VI.II.5.1. Strategia de dezvoltare spațială

Analiza domeniilor tratate în capitolele anterioare semnalează disfuncționalități ale sistemelor, care necesită o tratare individuală, astfel încât să se poată stabili prioritățile, într-o gândire strategică.

În acest mod se pot stabili măsurile necesare pentru dezvoltarea teritorială pe termen lung, în vederea reducerii decalajelor dintre diferite zone, pentru o echilibrare echitabilă a dezvoltării județului în domeniul infrastructurii edilitare.

VI.II.5.1.1. Gospodărirea apelor

Apa este mediul de bază prin care schimbările climatice vor avea un impact asupra oamenilor, ecosistemelor și economiilor. Ar trebui să se acorde o atenție neîntârziată adaptării la schimbările climatice.

Realizarea și susținerea securității apelor, definită în general ca valorificarea potențialului productiv al apelor și limitarea potențialul lor distructiv, prevede o elaborare a strategiilor de adaptare și un cadru de acțiune. Accentul pe securitatea apelor este o strategie corespunzătoare de adaptare timpurie; furnizarea beneficiilor imediate pentru populațiile vulnerabile și nedeservite este o chestiune de timp. O lume cu deplină siguranță a apei va avea nevoie de investiții orientate spre:

- o informare mai bună și accesibilă;
- instituții mai puternice și adaptabile;
- infrastructură naturală și făcută pentru om pentru stocarea, transportul și tratarea apei.

VI.II.5.1.2. Obiective propuse pentru transportul și distribuția energiei electrice

Atingerea obiectivelor prioritare ale dezvoltării sectorului energetic și dezvoltarea economică și socială pe termen lung stabilite printr-o strategie națională necesită o politică energetică echilibrată, cu obiective:

- stabilitatea economică și securitatea aprovizionării;
- protecția mediului;
- buna funcționare a piețelor interne de energie electrică și gaze naturale;
- dezvoltarea și producția de noi tehnologii de producere și consum a electricității cu protecția mediului
- tehnologii informatice și de comunicație cu rol important în ceea ce privește îmbunătățirea eficienței pe

întreg lanțul producție – transport – consum al energiei.

VI.II.5.1.3. Obiective propuse pentru transportul și distribuția gazelor naturale

Planul de Dezvoltare a Sistemului Național de Transport (SNT) gaze naturale în perioada 2014 – 2023 elaborat în conformitate cu prevederile art. 125 alineatul (6) din Legea nr. 123/2012 a energiei electrice și a gazelor naturale, cu obiectivele stabilite în Strategia Energetică a României pe perioada 2011-2035 și Pactul pentru Energie din mai 2013 răspunde cerințelor politicii energetice europene privind:

- asigurarea siguranței în aprovizionarea cu gaze naturale;
- creșterea gradului de interconectare a rețelei naționale transport gaze naturale la rețeaua europeană;
- creșterea flexibilității rețelei naționale de transport gaze naturale;
- liberalizarea pieței gazelor naturale;
- crearea pieței de gaze naturale integrate la nivelul Uniunii Europene.

Prin Planul de dezvoltare al sistemului național de transport gaze naturale pe următorii 10 ani, Transgaz propune proiecte majore de investiții pentru dezvoltarea strategică și durabilă a infrastructurii de transport gaze naturale din România și conformitatea acesteia cu cerințele reglementărilor europene în domeniu.

VI.II.5.1.4. Obiective propuse pentru transportul fluidelor combustibile

Pe termen scurt și mediu, rezervele sigure de țiței se pot majora prin implementarea unor noi tehnologii care să conducă la creșterea gradului de recuperare în zăcămintele existente, iar pe termen mediu și lung, prin implementarea proiectelor pentru explorarea zonelor de adâncime (sub 3.000 m), activități deja implementate, a zonelor cu geologie complicată în domeniul onshore și a zonelor offshore din Marea Neagră, îndeosebi a zonei de apă adâncă.

2.3.7. Volumul VII – STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR și ORGANIZAREA TERITORIULUI

Volumul cuprinde **parte scrisă și parte desenată**.

Partea desenată cuprinde:

- Planșa VII.01 - Distribuția UAT-urilor din punct de vedere al numărului de firme la 1000 de locuitori existente în teritoriul administrativ;
- Planșa VII.02 - Distribuția UAT-urilor din punct de vedere al cifrei de afaceri la 1000 de locuitori a firmelor existente în teritoriul administrativ;
- Planșa VII.03 - Distribuția UAT-urilor din punct de vedere al ponderii proprietății private în totalul suprafețelor administrative;
- Planșa VII.04 - Distribuția UAT-urilor din punct de vedere al ponderii proprietății private din totalul suprafețelor agricole;
- Planșa VII.05 - Distribuția UAT-urilor din punct de vedere al numărului de puncte de bonitate a terenurilor agricole din teritoriul administrativ;
- Planșa VII.06 - Distribuția UAT-urilor din punct de vedere al ponderii suprafețelor agricole din totalul suprafeței administrative;
- Planșa VII.07 - Distribuția UAT-urilor din punct de vedere al ponderii suprafețelor arabile din totalul suprafeței administrative;

- Planșa VII.08 - Distribuția UAT-urilor din punct de vedere al ponderii suprafeței terenurilor ocupate cu pășuni și fânețe din totalul suprafeței administrative;
- Planșa VII.09 - Distribuția UAT-urilor din punct de vedere al ponderii suprafeței terenurilor ocupate cu vii și livezi raportat la totalul suprafeței administrative;
- Planșa VII.10 - Distribuția UAT-urilor din punct de vedere al ponderii pădurii în total suprafață administrativă;
- Planșa VII.11 - Distribuția UAT-urilor din punct de vedere al ponderii după tipul de vegetație forestiera în total suprafață de pădure;
- Planșa VII.12 - Distribuția UAT-urilor din punct de vedere al ponderii suprafețelor semănate cu porumb boabe în total suprafață arabilă;
- Planșa VII.13 - Distribuția UAT-urilor din punct de vedere al ponderii suprafețelor semănate cu grâu și secară în total arabil;
- Planșa VII.14 - Distribuția UAT-urilor din punct de vedere al ponderii suprafețelor semănate cu floarea soarelui în total suprafață arabilă;
- Planșa VII.15 - Distribuția UAT-urilor din punct de vedere al ponderii suprafețelor semănate cu legume în total suprafață arabilă;
- Planșa VII.16 - Distribuția UAT-urilor din punct de vedere al producțiilor medii la hectar pe suprafețele semănate cu porumb boabe;
- Planșa VII.17 - Distribuția UAT-urilor din punct de vedere al producțiilor medii la hectar pe suprafețele semănate cu grâu și secară;
- Planșa VII.18 - Distribuția UAT-urilor din punct de vedere al producțiilor medii la hectar pe suprafețele semănate cu floarea soarelui;
- Planșa VII.19 - Distribuția UAT-urilor din punct de vedere al producțiilor medii la hectar pe suprafețele semănate cu legume;
- Planșa VII.20 - Distribuția UAT-urilor după număr pomi și producții medii de fructe în gospodăriile populației;
- Planșa VII.21 - Distribuția UAT-urilor după efectivele de bovine, pe localități la sfârșitul anului;
- Planșa VII.22 - Distribuția UAT-urilor după efectivele de ovine, pe localități la sfârșitul anului;
- Planșa VII.23 - Distribuția UAT-urilor după efectivele de porcine, pe localități la sfârșitul anului;
- Planșa VII.24 - Distribuția UAT-urilor după efectivele de păsări, pe localități la sfârșitul anului;
- Planșa VII.25 - Distribuția UAT-urilor după producția totală de carne (greutatea în viu a animalelor destinate sacrificării pentru consum) la nivelul localităților;
- Planșa VII.26 - Distribuția UAT-urilor după producția totală de lapte de vacă și bivoliță (inclusiv consumul vițelilor) la nivelul localităților;
- Planșa VII.27 - Distribuția UAT-urilor după producția totală de lână la nivelul localităților;
- Planșa VII.28 - Distribuția UAT-urilor după producția totală de ouă la nivelul localităților;
- Planșa VII.29 - Distribuția în teritoriu a resurselor minerale utile la nivelul localităților;
- Planșa VII.30 - Distribuția în teritoriu a resurselor economice naturale – resurse de apă potabilă – la nivelul localităților;
- Planșa VII.31 - Distribuția în teritoriul județului a unităților industriale din ramura energetică și extractivă;
- Planșa VII.32 - Distribuția în teritoriu a unităților industriale din ramura industriei prelucrătoare;
- Planșa VII.33 - Distribuția UAT-urilor după ponderea cifrei de afaceri a unităților industriale locale în raport cu totalul la nivelul județului Dâmbovița;
- Planșa VII.34 - Distribuția UAT-urilor după ponderea numărului de angajați din unitățile industriale raportat la totalul populației rezidente a localităților;
- Planșa VII.35 - Distribuția U.A.T-urilor după ponderea numărului total mediu de angajați din totalul populației rezidente pe teritoriul localităților;
- Planșa VII.36 - Distribuția UAT-urilor după ponderea numărului de salariați în agricultură din totalul numărului de salariați;
- Planșa VII.37 - Distribuția UAT-urilor din punct de vedere al numărului de salariați în industrie din numărul total de salariați din localitate;
- Planșa VII.38 - Distribuția UAT-urilor din punct de vedere al ponderii numărului de salariați în servicii din totalul numărului de salariați din localitate;
- Planșa VII.39 - Distribuția UAT-urilor din punct de vedere al ponderii numărului total de șomeri din totalul populației rezidente;
- Planșa VII.40 - Distribuția UAT-urilor după situația șomerilor în plată în luna august 2014 – pe sexe;

Volumul VII cuprinde următoarele capitole:

Capitolul 1 – Introducere

Capitolul 2 – Considerații la Volumul VII – Structura activităților și organizarea teritoriului

Capitolul 3 – Date generale privind structura activităților economice

Capitolul 4 – Structura activităților. Situația existentă

Capitolul 5 – Potențialul demo-economic

Capitolul 6 – Diagnostic prospectiv și general

Capitolul 7 – Strategia spațială în domeniu

Capitolul 1 – Introducere cuprinde datele de recunoaștere și obiectul lucrării și prezintă sursele de documentare din domeniul amenajării teritoriului și urbanismului și din domenii complementare, care au fost utilizate pe parcursul elaborării documentației.

Totodată, sunt menționate documentele organismelor mondiale și europene aferente domeniului, care au fost luate în considerare la întocmirea lucrării.

Capitolul 2 - Considerații la Volumul VII – Structura activităților și organizarea teritoriului prezintă câteva considerații generale cu referire la obiectivul privind volumul VII.

Documentațiile de amenajare a teritoriului cuprind propuneri cu caracter director care stabilesc strategiile și direcțiile principale de evoluție a unui teritoriu la diferite niveluri de complexitate și care sunt ulterior detaliate prin reglementări specifice în limitele teritoriilor administrative ale orașelor și comunelor.

VII.2.1 Obiectivele volumului IV – Structura activităților și organizarea teritoriului

Obiectivul de bază al volumului VII „Structura activităților și organizarea teritoriului” îl reprezintă analiza situației economice existente cu evidențierea problemelor și disfuncționalităților, în vederea identificării elementelor care condiționează dezvoltarea, determinate pe componentele cantitative și calitative ale caracteristicilor economico-sociale, grupate pe domenii-țintă, având la bază un set de indicatori de analiză și evaluare, precum și asigurarea dezvoltării durabile a întregului teritoriu intrajudețean, prin propuneri concrete privind măsuri de deconcentrare, apelându-se la promovarea unei evoluții echilibrate a structurii sale și la definirea unei ierarhizări a rolului și funcției fiecărei localități.

Capitolul 3 – Date generale privind structura activităților economice

VII.3.1. Evoluția istorică privind dezvoltarea economică a județului Dâmbovița

VII.3.1.1. Evoluția generală

Meleagurile dâmbovițene au avut din vremuri străvechi o vocație meșteșugărească și industrială.

Așezată la răspântia marilor drumuri comerciale, Târgoviștea, împreună cu satele din județul Dâmbovița, a cunoscut, încă din secolul al XV-lea, o viață economică prosperă, remarcându-se prin producerea de unelte, postavuri, încălțăminte, sticlă și alte obiecte.

În jurul târgului s-au organizat ateliere meșteșugărești și prăvălii durabile, care au asigurat permanența activității negustorești. La sfârșitul secolului al XIV-lea, Târgoviștea era cel mai dezvoltat oraș al Țării Românești din punct de vedere economic și demografic.

Odată cu mutarea definitivă a capitalei la București (1660) pentru temeuri economice și politice, Târgoviștea începe să cunoască o perioadă de regres. Decăderea fostei capitale a Țării Românești a avut efecte negative pentru dezvoltarea sa economică, influențând și celelalte localități ale județului.

VII.3.1.2. Evoluția dezvoltării industriale

Începuturile activității industriale în zonă încep să se înfiripe odată cu înființarea fonderiei de tunuri, hotărâtă prin decretul domnitorului Alexandru Ioan Cuza din 1864.

La sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului următor, industria județului se caracteriza prin dezvoltarea ramurilor extracției de țigăi, gaze de sondă, cărbune și a exploatării lemnului, în timp ce industria prelucrătoare era mult rămasă în urmă.

Anii de după cel de-al doilea război mondial au însemnat pentru Dâmbovița o modificare în structura activităților industriale a județului. Astfel, în anul 1979 structura industrială a județului era caracterizată prin preponderența ramurilor industriei grele prelucrătoare, ponderile cele mai mari revenind construcțiilor de mașini și prelucrării metalelor, metalurgiei feroase, combustibilului, urmate de ramurile materialelor de construcții (6,1%) și industriei textile (7,0%).

VII.3.1.3. Evoluția dezvoltării agriculturii

Vechile ocupații ale locuitorilor au fost – ca și în celelalte județe – agricultura, mai ales în partea de câmpie din Sudul județului, și creșterea animalelor și pomicultura în partea de Nord, în regiunea de dealuri. Acestea au constituit vreme îndelungată principalele ocupații ale locuitorilor județului.

VII.3.2 Contextul european și național al dezvoltării

Cele 3 priorități ale strategiei Europa 2020 care definesc viziunea UE asupra economiei sociale de piață pentru secolul XXI vizează:

- a) creșterea inteligentă, prin dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare;
- b) creșterea durabilă, prin promovarea unei economii mai eficiente, mai ecologice și mai competitive;
- c) creșterea favorabilă incluziunii prin promovarea unei economii cu un grad înalt de ocupare a forței de muncă care să asigure coeziunea socială și teritorială.

VII.3.2.1. Inițiativele emblematice ale strategiei Europa 2020

- A. O agendă digitală pentru Europa: valorificarea potențialului TIC într-o Europă slăbită de criză;
- B. Tineret în mișcare;
- C. O Uniune a inovării;
- D. O politică industrială integrată pentru era globalizării;
- E. O agendă pentru noi competențe și locuri de muncă; contribuția europeană la ocuparea totală;
- F. Platforma europeană împotriva sărăciei și excluziunii sociale, cadru pentru coeziune socială și teritorială;

- G. O Europă eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor;

VII.3.2.2. Orientările integrate privind politicile economice și piața muncii

Comisia Europeană a publicat un set de recomandări constând în 10 orientări integrate pentru Strategia Europa 2020, din care 6 orientări integrate pentru politica economică, respectiv 4 privind ocuparea forței de muncă. Orientările integrate reflectă concluziile Consiliului European și ghidează statele membre în vederea elaborării viitoarelor Programe Naționale de Reformă.

VII.3.2.3. Programul național de reformă 2014 în îndeplinirea obiectivelor naționale Europa 2020

Pornind de la concluziile Consiliului European, România a declanșat procesul de stabilire a țintelor naționale Europa 2020 sub coordonarea Departamentului pentru Afaceri Europene al Guvernului României, iar prin Acordul de Parteneriat pentru perioada 2014 – 2020, Guvernul României a stabilit prioritățile de finanțare pentru utilizarea fondurilor europene structurale și de investiții, având ca obiectiv global reducerea disparităților de dezvoltare economică și socială între România și statele membre ale UE.

Corelarea obiectivelor naționale 2020 cu prioritățile de finanțare este analizată pentru fiecare dintre următoarele domenii prioritare:

1. Ocuparea forței de muncă;
2. Cercetare, dezvoltare, inovare;
3. Energie și schimbări climatice;
4. Educație;
5. Incluziunea socială / reducerea sărăciei

VII.3.2.4. Contribuția programelor operaționale și a celor cu finanțare externă la diminuarea efectelor crizei economice și susținerea stabilității financiare

Cadrul Strategic Național de Referință 2007 – 2013, susținut exclusiv din Fondurile Structurale și de Coeziune și cofinanțarea națională aferentă, a fost elaborat în anul 2006, constituind strategia globală de utilizare a Fondurilor Structurale și de Coeziune în România. Cadrul Strategic Național de Referință s-a implementat prin programele operaționale din cadrul Obiectivelor „Convergență” și „Cooperare Teritorială Europeană”.

Prin Cadrul Strategic Național de Referință s-a stabilit orientarea instrumentelor structurale alocate României, în proporție de cca. 60%, spre dezvoltarea infrastructurii de bază la standarde europene, 15% pentru promovarea competitivității economiei pe termen lung și 20% pentru investiții în dezvoltarea și utilizarea mai eficientă a capitalului uman din România, acoperind astfel sfera domeniilor de investiții prin promovarea cărora politica de coeziune contribuie la combaterea crizei.

VII.3.3. Situația existentă la nivelul dezvoltării economice a județului

Dacă în perioada 2009-2012 produsul intern brut al României a cunoscut o evoluție oscilantă, aceeași curbă urmând-o și economia județului Dâmbovița, în anul 2013 produsul intern brut a crescut cu 3,5%, fiind al treilea an de creștere (2,3% în 2011 și 0,6% în 2012), ceea ce consolidează tendința de revenire din criza economică și financiară care a afectat și România în anii 2009 și 2010. La nivelul aceluiași an, rata de ocupare a populației în vârstă de 20-64 ani a fost de 63,9%, ușor îmbunătățită comparativ cu 2012. La sfârșitul anului 2013, rata anuală a inflației a ajuns la minimul istoric de după 1990, atingând un nivel de 1,55%, cu 3,4 puncte procentuale sub cel atins la sfârșitul anului 2012. Ca medie anuală, inflația s-a situat cu 0,65 puncte procentuale peste media anului anterior, ajungând la 3,98%.

Comparativ cu evoluția la nivel regional și național, dinamica indicatorului PIB la nivelul județului Dâmbovița a fost mai lentă, semn că ritmul de dezvoltare al județului a fost mai puțin accentuat decât al regiunii sau al țării, în intervalul analizat creșterea relativă a PIB fiind mai mică decât cea înregistrată la nivel regional sau la nivel național.

În anii din urmă (2013 și 2014) și județul Dâmbovița s-a înscris în tendința națională, unde s-a înregistrat o creștere a producției industriale cu 11,7%.

Dintre ramurile din cadrul industriei prelucrătoare, față de 2013, în 2014 cele mai mari creșteri s-au înregistrat în industria metalurgică, fabricarea echipamentelor electrice, industria construcțiilor metalice, concomitent cu unele scăderi care s-au înregistrat în industria alimentară, fabricarea de mașini, utilaje și echipamente, fabricarea autovehiculelor de transport rutier.

În ceea ce privește comerțul internațional de bunuri, situația statistică realizată în primele opt luni din 2014 arată că acest indicator a crescut atât pe partea de exporturi, cât și pe cea de importuri, dar în intensități diferite. Concret, exporturile au crescut cu 5,7%, iar importurile cu 3,2%.

VII.3.3.1. Județul Dâmbovița în context național din punct de vedere economic

La nivelul anului 2013, în județul Dâmbovița, Registrul Comerțului a emis 5.202 certificate constatatoare, sub media regiunii de dezvoltare, dar trebuie ținut cont că județul se clasează pe locul 3 în regiune, fiind depășit doar de puternicii săi vecini, Argeș și Prahova.

VII.3.3.2. Date sintetice privind dezvoltarea economică a județului

Numărul comercianților persoane juridice și persoane fizice înmatriculați la Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Dâmbovița la nivelul anului 2013 era de 23.380, structurați după forma lor juridică astfel :

- Total comercianți persoane juridice: 12.969
- Total comercianți persoane fizice: 10.411

Analizând situația din județ după numărul întreprinderilor active pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2 și clasa de mărime (după numărul de salariați) într-o evoluție la nivelul județului Dâmbovița, putem observa că în clasament domină unitățile de comerț cu ridicata și cu amănuntul (2.456), transport și depozitare (788), industria prelucrătoare (667), construcții (624) și activități profesionale, științifice și tehnice (516), în timp ce cu doar 234 de unități, activitățile din agricultură, silvicultură și pescuit reprezintă doar 3,62% din totalul unităților economice din județ, extrem de puțin față de potențial.

Evoluția cifrei de afaceri (exclusiv TVA), reprezentând suma veniturilor realizate din vânzări de bunuri, vânzări de mărfuri, executarea de lucrări și prestările de servicii, a avut un trend permanent ascendent, mult mai evident începând cu anul 2012, care marchează oarecum depășirea perioadei de criză economică.

VII.3.3.3. Indicatori de productivitate

Productivitatea muncii măsoară eficiența muncii depuse într-o anumită perioadă de timp.

România a revenit în cursul anului 2014 exact la aceeași productivitate pe ora lucrată ca și în anul 2008, după ce a traversat un moment de minim în 2010.

În perioada analizată 2006 – 2013, productivitatea muncii în județul Dâmbovița a înregistrat un trend crescător, atingând în ultimul an de analiză un nivel de 90,82% din media națională, regiunea Sud Muntenia ocupând locul 4 la nivel național (primul loc fiind ocupat de regiunea București – Ilfov cu 181,83% comparativ cu nivelul național).

VII.3.3.4. Navetism

Datele statistice arată că peste 1,5 milioane de români (din cele peste 8,5 milioane cât reprezintă populația activă) lucrează în alt oraș decât cel de reședință (nivel primul trimestru 2015).

Circa un milion lucrează în interiorul aceluiași județ, iar o jumătate de milion lucrează în alt județ decât în cel în care locuiesc.

Cei mai mulți sunt în Ilfov, unde datele INS arată că un salariat din doi lucrează în altă localitate (cei mai mulți în București).

Județul Dâmbovița se situează pe locul 4 în țară, întrucât mai mult de unul din patru dâmbovițeni activi se deplasează de acasă la locul de muncă.

VII.3.3.5. Importuri și exporturi

Conform estimărilor INS, în luna octombrie 2014, în județul Dâmbovița, exporturile FOB au însumat 54.223 mii euro, iar importurile CIF au însumat 41.825 mii euro, în scădere față de luna septembrie 2014 și în creștere față de luna octombrie 2013.

Soldul balanței comerciale (FOB–CIF) în luna octombrie 2014 a înregistrat excedent de 12.398 mii euro.

VII.3.3.6. Investițiile străine în economie

Conform sintezelor anuale a datelor din Registrul Central al Comerțului publicate anual de Oficiul național al Registrului Comerțului din subordinea Ministerului Justiției, numărul societăților comerciale cu capital străin la 31.08.2013 în județul Dâmbovița era de 881, județul Dâmbovița situându-se pe locul 24 în ierarhia națională din acest punct de vedere.

În anul 2014, la înmatricularea firmelor cu capital străin s-a înregistrat o situație ceva mai slabă. Numărul acestora a scăzut cu 8% față de 2013, în acest an la Oficiul Registrului Comerțului Dâmbovița înmatriculându-se 35 de societăți comerciale cu capital străin.

Deși ca număr de firme s-a înregistrat o scădere, ca valoare a aportului la capitalul social s-a înregistrat o creștere de opt ori a nivelului de capital, în anul 2014 fiind vorba de investiții cu echivalent în lei de 3.706.000 lei

Din punct de vedere al domeniilor de activitate preferate de investitorii străini, se remarcă același comerț cu ridicata și amănuntul (domeniu preferat cu predilecție și de români), industria constructoare de mașini, industria prelucrătoare, hoteluri și restaurante, agricultură-silvicultură, piscicultură, activități profesionale, științifice și tehnice.

VII.3.4. Economia rurală

VII.3.4.1. Date generale despre economia rurală a județului Dâmbovița

Economia rurală este o temă de semnificație deosebită în județul Dâmbovița, unde populația care locuiește în comune este preponderentă (peste 70% din total) și unde se înregistrează una dintre cele mai ridicate densități a populației din România.

Economiile localităților rurale din județul Dâmbovița sunt foarte diferite, după cum demonstrează un clasament alcătuit pe date statistice omologate și care scot în evidență influența multor factori de natură geografică, culturală, tradițională sau socială.

Elemente, precum poziționarea în proximitatea unor centre orașe cu pregnant caracter industrial, sau amplasarea în proximitatea rutelor majore de transport sau a unor investiții importante, au creat mari disparități de dezvoltare între comunele județului.

Din punct de vedere al activității economice, comune precum Râzvad, Crevedia, Aninoasa, Ulmi, Tărtășești sau Băleni se caracterizează printr-un dinamism ridicat, iar întreprinderile locale ocupă un număr ridicat de persoane și generează performanțe economice superioare.

Pe de altă parte, la baza clasamentului, cu valorile cele mai mici, întâlnim localități precum Râu Alb, Cornățelu, Vișinești, Răscăeți sau Uliești, mai puțin dezvoltate din punct de vedere al activității întreprinderilor, dintre acestea Râu Alb fiind cel mai slab clasată.

În ceea ce privește gradul de diversificare al economiei locale, acesta poate fi aproximat prin ponderea sectoarelor secundar și terțiar în numărul total al salariaților.

Astfel, în timp ce localități precum Răscăeți, Puchenii, Crevedia sau Cojasca au un număr semnificativ de salariați ocupați în agricultură, industria și serviciile angajează majoritatea salariaților din comunele Pietrari, Șotânga, Ciocănești și Vulcana-Băi, respectiv Ulmi, Bărbulețu, Malu cu Flori, Ludești și Mătăsaru.

VII.3.4.2. Stadiul programelor dedicate spațiului rural

Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) reprezintă un program bine structurat, cu obiective generale, strategice și specifice clare, care se regăsesc la nivelul măsurilor.

Programul cuprinde 22 de măsuri detaliate și care se adresează nevoilor urgente ale spațiului rural, în ideea reducerii decalajelor urban-rural și față de U.E.

VII.3.4.3. Priorități strategice ale dezvoltării rurale la nivel național și a județului Dâmbovița

Principalele obiective pe termen mediu ale politicilor dezvoltării rurale sunt:

- asigurarea securității alimentare naționale prin creșterea și diversificarea producției agricole;
- creșterea competitivității produselor agroalimentare și pescărești românești pe piața europeană și globală în vederea echilibrării balanței comerciale agricole;
- absorbția fondurilor comunitare destinate finanțării domeniilor specifice;
- susținerea financiară și fiscală a agriculturii prin programe multianuale;
- eficientizarea structurilor de piață agricole și agroalimentare;
- accelerarea procesului de dezvoltare rurală, inclusiv a serviciilor din spațiul rural;
- modernizarea și extinderea infrastructurii de îmbunătățiri funciare, în vederea adaptării agriculturii la schimbările climatice ;
- dezvoltarea pisciculturii;
- susținerea cercetării agricole și a formării profesionale

VII.3.4.4. Sinteza proiectelor finanțate/propuse prin programe și alte facilități și instrumente post-aderare

Denumirea program / instrument / facilitate	Valoare totală	Realizări anterioare	Execuție 2014	Propuneri 2015	Estimări 2016	Estimări 2017	Estimări 2018	Anii următori
TOTAL GENERAL	52.301.648	28.643.091	2.946.886	3.918.386	2.989.224	4.878.786	4.291.833	4.623.442
I. Credite de angajament	26.150.824	18.568.417	1.487.027	2.118.386	686.442	1.646.004	989.051	655.497
II. Credite bugetare	26.150.824	10.074.674	1.459.859	1.800.000	2.302.782	3.242.782	3.302.782	3.967.945
Programe din Fondul Social European (FSE)	101.316	45.436	27.490	28.390	0	0	0	0
I. Credite de angajament	50.658	38.783	11.875	0	0	0	0	0
II. Credite bugetare	50.658	6.653	15.615	28.390	0	0	0	0
Programe din Fondul European Agricol Dezvoltare Rurală (FEADR)	42.341.342	21.003.323	2.259.947	3.118.761	2.765.010	4.656.564	4.130.961	4.406.776
I. Credite de angajament	21.170.671	14.562.425	1.053.470	1.854.536	574.335	1.529.893	940.515	655.497
II. Credite bugetare	21.170.671	6.440.898	1.206.477	1.264.225	2.190.675	3.126.671	3.190.446	3.751.279
Programe din Fondul European pentru Pescuit (FEP)	1.831.796	938.574	104.441	270.383	70.782	71.930	36.802	143.884
I. Credite de angajament	915.898	614.581	211.099	13.862	35.391	35.965	0	0
II. Credite bugetare	915.898	323.993	83.342	256.521	35.391	35.965	36.802	143.884
Programe din Fondul European de Garantare Agricolă (FEGA)	8.024.350	6.628.169	364.905	500.700	153.432	160.292	124.070	72.782
I. Credite de angajament	4.012.175	3.346.282	210.583	249.912	76.716	80.146	48.536	0
II. Credite bugetare	4.012.175	3.281.887	154.322	250.788	76.716	80.146	75.534	72.782

VII.3.5. Aportul sectorului privat. Sectorul I.M.M.

VII.3.5.1. Situația actuală - Influența IMM-urilor asupra evoluției economice românești

Potrivit Strategiei Guvernamentale pentru dezvoltarea IMM-urilor și îmbunătățirea mediului de afaceri Orizont 2020, economia românească este susținută de activitatea IMM-urilor, precum și a marilor companii, îndeosebi a celor cu capital majoritar străin, dar și a celor cu capital de stat. Deși au o pondere numerică de peste 99,7% din numărul total de întreprinderi, influența IMM-urilor asupra evoluției economice a țării este mult mai redusă (de circa 55-56% din PIB).

Din cele 600.000 de firme înregistrate în ultimii 10 ani, cele mai multe firme sunt SRL-uri, deținute de acționari români, care activează în principal în comerț. Doar 2% dintre IMM-uri sunt înregistrate ca societate pe acțiuni (S.A.). Statistica arată, totodată, că cele mai multe firme au până în 50 de angajați și derulează afaceri mai mici de 100 milioane lei anual. 40% din totalul business-urilor IMM-urilor sunt în domeniul „Comerț cu ridicata și cu amănuntul, precum și repararea autovehiculelor și motocicletelor”. Industria prelucrătoare asigură 20% din ponderea cifrei de afaceri, urmată de sectorul construcțiilor, cu 10%, și domeniile „Transport și depozitare” și „Agricultură, silvicultură și pescuit”.

La polul opus se situează domeniile de Intermedieri financiare/ asigurări, spectacole culturale/ recreative, învățământ, producția/ furnizarea de energie electrică, gaze și gestionarea deșeurilor, cu o pondere de numai 6% din afacerile totale ale IMM-urilor lor.

Circa 57% dintre microîntreprinderile actuale sunt întreprinderi de subzistență, care permit asigurarea unui oarecare nivel de trai numai proprietarului afacerii și familiei acestuia.

VII.3.5.2. Influența IMM-urilor asupra evoluției situației economice a județului Dâmbovița

În timp ce raportarea numărului total de întreprinderi la dimensiunea populației plasează județul Dâmbovița la baza clasamentului național, în valoare absolută numărul de IMM din județ reprezintă 1,37% din totalul național, pondere care așează Dâmbovița aproape de jumătatea aceluiași clasament.

IMM-urile au o pondere mult mare în numărul firmelor la nivelul economiei locale decât o au în numărul firmelor la nivel național. În anul 2010, cele peste 6.000 de IMM-uri reprezentau 99,7% din totalul societăților comerciale active din județul Dâmbovița, o pondere ce depășește media națională (99,64%).

Microîntreprinderile, unitățile cele mai apropiate de fenomenul antreprenorial, reprezentau 90,9% din totalul societăților comerciale, în timp ce la nivel național ponderea lor este de 88,37%.

Și mai relevantă este ocuparea generată de întreprinderile mici și mijlocii: circa 67,53% din salariații județului lucrau în IMM, în timp ce la nivel național ponderea salariaților care lucrează în IMM este de doar 59,14%. Acest fapt echivalează cu o dependență redusă față de întreprinderile mari pentru crearea de locuri de muncă și demonstrează adaptarea la condițiile create de disponibilizările din industrie din ultimii 20 ani.

Și în ceea ce privește vânzările, IMM-urile din județul Dâmbovița ocupă o pondere mult mai mare în cifra de afaceri totală decât media națională (63% versus 54,6%), ceea ce poate reprezenta o provocare pentru atragerea de investiții străine în IMM-uri și de sprijinirea acestora pentru internaționalizare.

Totuși, performanța economică a IMM-urilor din județul Dâmbovița este sub media națională, atât din punct de vedere al cifrei de afaceri medii, cât și al productivității muncii, pentru fiecare clasă de întreprindere.

VII.3.5.3. Estimarea stadiului de dezvoltare a sectorului IMM la orizontul anului 2020

Soldul net de IMM-uri active economic ar trebui să depășească pragul de 670 mii de întreprinderi în economia României, potrivit Strategiei Guvernamentale pentru dezvoltarea IMM-urilor și îmbunătățirea mediului de afaceri Orizont 2020. Guvernul consideră că obținerea unui spor de circa 41,23% al numărului de IMM-uri active economic, în următorii ani, constituie un obiectiv strategic realist.

Un număr semnificativ de IMM-uri se vor afla în creștere spre companii mari sau își vor asigura un anumit segment de piață de pe piața locală, potrivit Strategiei, care arată că aportul IMM-urilor la formarea PIB-ului național se va majora la circa 70%, fiind susținut de progresul microîntreprinderilor și al întreprinderilor mici către medii/mari.

În urma sprijinului acordat pentru re tehnologizare, însușirea competențelor manageriale și instruirea personalului în folosirea noilor tehnologii, IMM-urile vor deveni din ce în ce mai competitive pe plan local sau regional, însă nu vor ajunge din urmă întreprinderile omoloage din statele membre avansate ale UE, care dețin deja un avans semnificativ în cercetare, dezvoltare, inovare (CDI) și al experienței derulării afacerilor la nivel global.

VII.3.5.4. Principalele programe pentru sprijinirea IMM cu finanțare de la Bugetul de Stat 2015:

- 3.5.4.1. Programul UNCTAD/EMPRETEC România pentru dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii;
- 3.5.4.2. Programul național multianual de înființare/dezvoltare de incubatoare tehnologice/de afaceri;
- 3.5.4.3. Programul național multianual pentru dezvoltarea culturii antreprenoriale în rândul femeilor manager din sectorul întreprinderilor mici și mijlocii;
- 3.5.4.4. Programul de dezvoltare/modernizare activități de comercializare produse și servicii de piață;
- 3.5.4.5. Programul de dezvoltare a abilităților antreprenoriale ale tinerilor și facilitarea accesului la finanțare;
- 3.5.4.6. Programul național multianual de microindustrializare;
- 3.5.4.7. Programul pentru susținerea internaționalizării IMM;
- 3.5.4.8. Programul de stimulare a cercetării-dezvoltării și inovării în rândul IMM;
- 3.5.4.9. Programul de stimulare a înființării/dezvoltării microîntreprinderilor – sfera economiei sociale;
- 3.5.4.10. Programul național multianual pentru înființarea și dezvoltarea IMM în mediul rural;
- 3.5.4.11. Programul național multianual pentru stimularea creării, dezvoltării și promovării brandurilor sectoriale, sub-sectoriale și de produs;
- 3.5.4.12. Programul pentru sprijinirea transferului afacerilor;
- 3.5.4.13. Programul național multianual pentru susținerea meșteșugurilor și artizanatului;
- 3.5.4.14. Programul pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanți în afaceri;
- 3.5.4.15. Programul Mihail Kogălniceanu pentru întreprinderi mici și mijlocii;

CAPITOLUL 4 – Structura activităților. Situația existentă

VII.4.1 Sectorul primar - Agricultură, silvicultură, piscicultură

➤ Agricultură

Situat în partea central-sudică a României, județul Dâmbovița, asigură, prin condițiile naturale – relief, climă, sol și forță de muncă calificată – condiții optime pentru dezvoltarea tuturor ramurilor agriculturii: cultură mare, horticultură și creșterea animalelor. Suprafața județului are o structură preponderent agricolă, respectiv peste 60% teren agricol, 30% păduri și 9% alte tipuri de terenuri.

VII.4.1.1. Fond funciar, structura terenurilor agricole

Județul Dâmbovița are o structură a fondului funciar favorabilă dezvoltării sectorului agricol, datorită ponderii ridicate a terenurilor agricole, care la sfârșitul anului 2014, însumau 60,05% din suprafața totală a județului, situându-se cu puțin sub media națională (61%).

Modul de folosință	Forma de proprietate	1990 (hectare)	1997 (hectare)	2002 (hectare)	2007 (hectare)	2011 (hectare)	2014 (hectare)
Suprafață administrativă	Total județ Dâmbovița	405.427	405.427	405.427	405.427	405.427	405.427
	Proprietate privată	:	:	:	:	304.775	306.133
Suprafață agricolă	Total județ Dâmbovița	250.300	249.796	249.284	249.001	248.132	247.915
	Proprietate privată	:	:	:	:	243.824	243.446
Suprafață neagricolă	Total județ Dâmbovița	155.127	155.631	156.143	156.426	157.295	157.512
	Proprietate privată	:	:	:	:	60.951	62.687

Sursa : prelucrare după INS, Baza de date „Tempo On-Line”, 2015

VII.4.1.2. Proprietatea funciară

Perioada de tranziție la economia de piață a determinat, prin aplicarea legilor fondului funciar, schimbarea sistemului de proprietate funciară. În Dâmbovița, ca de altfel în întreaga Românie, ponderea terenului agricol aflat în proprietate privată a crescut an de an, ajungând în anul 2014 să reprezinte peste 75%.

Proprietatea privată este predominantă în cazul tuturor categoriilor fondului funciar agricol. Această schimbare intervenită în sistemul de proprietate a avut și are un efect direct asupra deciziilor de alocare a resurselor funciare, a conservării și protejării solului, a funcționării pieței funciare și, nu în ultimul rând, asupra performanțelor economice obținute în sectorul agricol.

VII.4.1.3. Potențial pedologic, zona de producție agricolă

Particularitățile reliefului și condițiile pedoclimatice caracterizează județul printr-o mare diversitate de soluri. Acestea se împart în clase și tipuri și sunt caracterizate prin note de bonitate, respectiv clase de bonitate, în funcție de care se impun anumite restricții la utilizarea terenurilor.

Calitatea terenurilor agricole cuprinde atât fertilitatea solului, cât și modul de manifestare al celorlalți factori de mediu față de plante. Din acest punct de vedere, terenurile agricole se grupează în cinci clase de calitate, diferențiate după nota medie de bonitare (clasa I: 81-100 puncte; clasa a V-a 1-20 puncte)

Nota medie de bonitare în județ, conform datelor furnizate de OSPA este de 50,48. Numărul de puncte de bonitare se obține printr-o operațiune complexă de cunoaștere aprofundată a unui teren, exprimând favorabilitatea acestuia pentru activități agricole.

VII.4.1.4. Producția agricolă

Agricultura este cea de-a doua activitate economică de bază a județului Dâmbovița, cu o contribuție la valoarea adăugată brută a județului de cca 11,6%. Producția agricolă este reprezentată echilibrat pe cele două componente : cultura vegetală și creșterea animalelor. Sectorul vegetal este preponderent, deținând cca. 64% din totalul producției, față de cca 36% cât reprezintă sectorul producției de animale.

VII.4.1.5. Dinamica producției vegetale

Producția vegetală pe terenurile din județul Dâmbovița este orientată cu precădere spre cultura cerealelor boabe, cartofilor, legumelor și fructelor.

Producțiile obținute la fructe, legume și cartofi plasează județul Dâmbovița în categoria marilor producători ai țării, județul Dâmbovița dând între 7,3% și 10,4% din producția națională de fructe (locul 2 pe țară), 7,3% din producția de legume a țării (locul 3 pe țară) și 4,8% din producția de cartofi (locul 5 pe țară).

În ceea ce privește producția totală de struguri, în județul Dâmbovița se constată o scădere dramatică a nivelurilor acestora (sub 40% față de anul de bază 1997), același trend descendent fiind înregistrat și la nivel național și regional.

Pomicultura este una dintre cele mai productive activități agricole ale județului Dâmbovița, 3,93% din suprafața agricolă a județului fiind acoperită cu livezi și pepiniere pomice, producțiile acestora plasându-l în anul 2012 (an de vârf în producția de fructe din România) și următorii pe locul 2 în țară.

VII.4.1.6. Zootehnia și creșterea animalelor

Deși zona dâmbovițeană are tradiție în creșterea animalelor, aceasta constituind o ramură importantă a economiei agricole a județului, în ceea ce privește producția agricolă, sectorul animal are o pondere mult mai mică decât sectorul vegetal, de doar 28,7%.

Evoluția potențialului zootehnic la principalele specii, în perioada 1997 – 2014 comparativ la nivel național, regional și județean, ne arată că începând cu anii de după 1990, trendul efectivelor este în continuă descreștere la toate nivelurile la bovine și porcine, la celelalte specii existând stabilitate sau ușoare creșteri.

Din cauza lipsei de integrare a activităților dintre sectorul agricol (vegetal și animal) cu sectoarele de procesare și comercializare, zootehnia a devenit o afacere neatractivă pentru mulți crescători de animale (mai ales în ceea ce privește animalele mari), ajungându-se în prezent ca numărul animalelor crescute de români (și de dâmbovițeni) să fie sub 50% din cel existent la sfârșitul lui 1989.

VII.4.1.7. Dinamica producției animale

Dacă între anii 1990-2002 producția animală a înregistrat scăderi, urmând tendința efectivelor de animale, din anul 2002 producțiile au crescut, ajungând în 2012-2014 să depășească nivelul anului 1990 la anumite categorii de produse animale.

Județul Dâmbovița excelează în privința producției totale de carne și în domeniul creșterii păsărilor și producției aferente, Avicola Crevedia fiind al treilea mare actor de tipul său din România.

Dâmbovița ocupă locul 3 în ierarhia județelor țării la producția de ouă, locul 7 la producția totală de carne și locul 20 la producția de lapte de vacă și bivoliță.

VII.4.1.8. Mecanizarea agriculturii

Deși parcul de mașini agricole și tractoare al județului se prezintă într-o evoluție ușor ascendentă pe ultimii ani pentru care există raportări statistice (2012, 2013, 2014), în plan regional, județul Dâmbovița are cea mai slabă dezvoltare a serviciilor agricole.

VII.4.1.9. Îmbunătățiri funciare, amenajări și lucrări agropedohidroameliorative

Lucrările hidrotehnice cu rol de apărare împotriva inundațiilor, precum lacurile de acumulare (baraje), cele exploatate și în regim de ape mari, cele destinate alimentării cu apă industrială a municipiului Târgoviște și obiectivelor industriale din zona de nord a județului, cele care asigură alimentarea cu apă a capitalei și dețin un rol important în planul de apărare împotriva inundațiilor din capitală au asigurat dintotdeauna și un volum tampon pentru irigații în aval.

Lucrările de amenajare a albiilor prin lucrări de regularizare și îndiguire, realizate în principal din fonduri publice locale (și în mai mică măsură din cele de stat) care mai sunt în funcțiune, reprezintă cca. 50 km de îndiguiri, regularizări și consolidări de mal, care servesc și necesităților conexe ale funcțiunilor agricole ale zonelor respective.

Conform informațiilor primite de la ANIF - U.A. Dâmbovița, din totalul suprafeței de 33.518 ha amenajate pentru irigații, doar suprafața de 1.410 ha este funcțională, de utilitate publică, dată în administrare Organizației Utilizatorilor de Apă Răstoaca.

Pentru restul suprafeței s-a retras recunoașterea de utilitate publică.

După anul 1990, degradarea și devalorizarea instalațiilor existente, costurile ridicate și lipsa instalațiilor de udare pe terenurile particulare constituie principalele cauze ale neaplicării irigațiilor pe suprafețele amenajate.

Începând cu anul 2004 s-a declanșat acțiunea de modernizare a unor sisteme de irigații, dar lipsa resurselor financiare a făcut ca procesul să demareze greu. De asemenea, procesul de degradare al unor sisteme de irigații s-a amplificat și din lipsa fondurilor necesare întreținerii și supravegherii lor.

VII.4.1.10. Populația activă în agricultură

Privitor la populația activă în agricultură la nivelul regiunii Sud Muntenia, tendința înregistrată în perioada 2010-2014 a fost reducerea numărului persoanelor active în favoarea celor inactive, fapt datorat în special fenomenului de îmbătrânire al populației, sporului negativ și creșterii numărului persoanelor cu alte surse de existență.

Un fenomen de amploare ce are loc la nivelul județului Dâmbovița în deceniul 2000-2010 este deplasarea masivă a populației rurale ocupate în agricultură către alte domenii de activitate, ceea ce corespunde unei diminuări a agriculturii de subsistență și unei tendințe de diversificare și de creștere a valorii adăugate în economia rurală. Cu alte cuvinte, economia rurală a județului Dâmbovița a cunoscut o diversificare în ultimii 10 ani, fără o depopulare majoră a mediului rural, spre deosebire de situația generală pe plan național, unde scăderea populației ocupate în agricultură se datorează într-o măsură mai mare migrației către zone urbane și migrației internaționale.

Demografic vorbind, județul Dâmbovița ocupă locul 16 între județele țării ca număr de locuitori, respectiv peste 528 mii de persoane, din care peste 30,6% locuiesc în mediul urban.

Populația activă depășește 206 mii de persoane din care peste 193 mii reprezintă populație ocupată.

Balanța forței de muncă la 1 ianuarie 2014 arată că în județul Dâmbovița, în agricultură, silvicultură și pescuit activau un total 68,5 mii persoane, din care ca salariați doar 1.600 de persoane, ceea ce reprezintă un număr infim față de posibilități.

În același timp, volumul forței de muncă din agricultura județului Dâmbovița a evoluat permanent descendent, cifrele statistice ilustrând acest lucru foarte elocvent.

Cu toate că există condiții naturale deosebite, în prezent nu se poate spune că există o productivitate agricolă competitivă și eficientă, acest aspect fiind determinat atât de dotările tehnice necorespunzătoare, cât și de modul de exploatare practic.

VII.4.1.11. Exploatații agricole

Asocierea este un fenomen foarte limitat în județul Dâmbovița, ceea ce afectează negativ competitivitatea agriculturii. Suprafața totală deținută de cele 6 cooperative și 3 grupuri de producători care figurează în evidența Direcției pentru Agricultură Județeană este de doar 321 ha, reprezentând 0,13% din suprafața agricolă a județului. Toate formele asociative din evidența DADR lucrează cu culturile pentru care județul ar specializa cea mai ridicată: legumele și fructele.

Alături de cele 9 cooperative și grupuri de producători, în evidența APIA apar 4 asociații de producători agricoli, care dețin cumulativ o suprafață de 482 ha, reprezentând 0,2% din suprafața agricolă a județului.

Întreprinderile active din agricultură, situate pe teritoriul județului Dâmbovița, sunt relativ numeroase și echilibrat distribuite pe sectoare de activitate, ca de altfel și în teritoriu. Astfel, la nivelul anului 2013, în evidența Direcției pentru Agricultură Dâmbovița figurau 110.000 exploatații de subzistență, ce reprezentau o suprafață totală de 90.000 ha, adică 36% din suprafața agricolă totală a județului, sub 1% din exploatațiile agricole funcționând cu personalitate juridică.

VII.4.1.12. Resurse forestiere, funcțiuni ale pădurilor, starea pădurilor

Pădurea este o sursă inestimabilă, un bun de interes național și reprezintă baza economică a producției de lemn și alte produse specifice forestiere, dar la fel de importante sunt și funcțiile speciale de protecție, esențiale pentru protecția solului împotriva eroziunii, îmbunătățirea bilanțului hidric și asigurarea purității apelor, ameliorarea factorilor climatici dăunători.

Evoluția suprafețelor de pădure și distribuția lor pe speciile predominante la nivel județean, adică pădurile de foioase și cele de rășinoase sunt prezentate mai jos:

Categoriile de păduri pe specii	România, regiune Sud Muntenia și județ Dâmbovița	1990 (mii hectare)	2002 (mii hectare)	2007 (mii hectare)	2012 (mii hectare)	2013 (mii hectare)	2014 (mii hectare)
Suprafața pădurilor	România	6.252,3	6.239,5	6.314,9	6.372,8	6.380,6	6.387,3
	Sud Muntenia	646,7	641,6	638,3	640,7	640,8	640,8
	Dâmbovița	116,3	115,6	115,1	116,3	116,3	116,0
Rășinoase	România	1.928,8	1.856,3	1.920,2	1.944,7	1.936,3	1.929,7
	Sud Muntenia	129,5	127,3	126,1	124,1	124,1	124,5
	Dâmbovița	15,3	15	14,6	14,5	14,5	14,4
Foioase	România	4.323,5	4.383,2	4.394,7	4.428,1	4.444,3	4.457,6
	Sud Muntenia	517,1	514,3	512,2	516,6	516,7	516,3
	Dâmbovița	100,9	100,6	100,5	101,8	101,8	101,6

Sursa : prelucrare după INS, Baza de date „Tempo On-Line”, 2015

VII.4.1.13. Economia forestieră, volumul de masă lemnoasă exploatabilă și produsele auxiliare

Economia forestieră românească este departe de a fi o componentă importantă a economiei rurale din zona montană.

În structura economiei rurale a României, economia forestieră, cu toate componentele structurale (recoltarea masei lemnoase și prelucrarea acesteia, recoltarea și prelucrarea fructelor de pădure, plantelor medicinale și a ciupercilor, vânătoarea și pescuitul etc.), nu depășește 6%.

Politica de acordare a licitațiilor necondiționate de exploatare a masei lemnoase și de prelucrare în România a materialului brut este profund păguboasă pentru economia forestieră a României, lucru valabil și în cazul județului Dâmbovița.

O componentă importantă a economiei rurale în zona montană o reprezintă economia vânatului și a pescuitului sportiv, activități extrem de căutate, apreciate și bine plătite de turiștii români, dar mai ales străini.

Cele două activități, datorită absenței infrastructurii de calitate, echipării teritoriului montan și a pensiunilor, confortul precar, reprezintă încă pentru România factori restrictivi care fac încă economia vânătorii și pescuitului necompetitivă comparativ cu alte țări, inclusiv vecinii apropiați.

VII.4.1.14. Valorificarea producției silvice, valorificarea pădurii pentru turism și recreere

Produsele silvice valorificate cuprind masa lemnoasă valorificată, puietii forestieri și ornamentali din pepiniere silvice, alte produse lemnoase, semințe forestiere, fructe de pădure, ciuperci comestibile din flora spontană, alte produse nelemnoase, produse vânătoarești, produse piscicole, produse apicole (mierea de albine) și alte valorificări.

În ceea ce privește masa lemnoasă valorificată, evoluția se prezintă astfel:

Categoriile de produse silvice	România, regiunea de dezvoltare și județul Dâmbovița	2002 (mii m.c.)	2007 (mii m.c.)	2008 (mii m.c.)	2009 (mii m.c.)	2012 (mii m.c.)	2013 (mii m.c.)	2014 (mii m.c.)
Masa lemnoasă valorificată	România	13.441,6	12.888,5	12.943,4	11.964,2	12.375,9	12.155,7	11.511,3
	Reg. Sud-Muntenia	1.674,8	1.232,8	1.244,7	1.052,2	:	:	:
	Dâmbovița	261,3	144,9	137,0	37,2	:	:	:

Sursa : prelucrare după INS, Baza de date „Tempo On-Line”, 2015

Situația valorificării altor produse silvice:

Categoriile de produse silvice	România, regiuni de dezvoltare și județe	Unități de măsură	Anul 1997	Anul 2002	Anul 2007	Anul 2008	Anul 2009	Anul 2014
Puiți forestieri și ornamentali din pepiniere silvice	România	Mii bucăți	17816,5	39120,7	34173,3	31265,1	28441,2	17880
	Reg. Sud-Muntenia	Mii bucăți	2432,9	4988,8	2312,1	3317,7	1535,7	:
	Dâmbovița	Mii bucăți	127	96,7	929,9	315,6	:	:
Semințe forestiere	România	Tone	68,9	38,2	35	53	53,5	11
	Reg. Sud-Muntenia	Tone	7,7	3,2	2	2,2	1,8	:
	Dâmbovița	Tone	2,4	0,9	0,4	0,1	:	:
Produse vânătoarești	România	Mii lei	32474866	117703843	14743,8	15512,3	8089,4	6997,7
	Reg. Sud-Muntenia	Mii lei	5467404	28018902	3023,2	2233,3	2158,3	:
	Dâmbovița	Mii lei	345188	988344	59,3	157	:	:
Produse piscicole	România	Mii lei	10513551	65758807	9719	9035,2	9149,9	10478,1
	Reg. Sud-Muntenia	Mii lei	1362092	7210229	878	675,6	632,3	:
	Dâmbovița	Mii lei	188990	915042	174,2	177,8	:	:
Produse apicole	România	Mii lei	1206099	1255717	143,1	168,8	41,3	28,7
	Reg. Sud-Muntenia	Mii lei	208550	173324	41,5	25,5	3,9	:
	Dâmbovița	Mii lei	24046	:	:	:	:	:
Răchită	România	Tone	14124,6	5490,8	996,8	:	:	:
	Reg. Sud-Muntenia	Tone	3018,3	1495,6	293,6	:	:	:
	Dâmbovița	Tone	276	166,4	0,4	:	:	:

Sursa : prelucrare după INS, Baza de date „Tempo On-Line”, 2015

Peisajul rural extrem de divers, în mare parte bine conservat, viața la țară cu însemnate componente tradiționale, potențialul agricol și silvic al zonei de munte, arhitectura specifică mediului rural, sunt factori naturali care favorizează dezvoltarea turismului rural montan.

La această dată, deși există unele semnale pozitive de extindere a turismului rural și a agroturismului montan, extinderea acestora la capacitatea oferită de peisaj și cultura tradițională este limitată de o serie de factori restrictivi cum ar fi: infrastructura, condițiile de locuit modeste, pregătirea insuficientă a gospodarilor, nesiguranța, insecuritatea personală a turiștilor etc.

VII.4.1.15. Exploatații și amenajări piscicole, valorificarea producției piscicole

Pe teritoriul județului Dâmbovița funcționează Stațiunea de cercetare pentru piscicultură Nucet, aflată sub patronajul Academiei de științe agricole și silvice „Gheorghe Ionescu Șişești” și constituită din 4 baze experimentale (Nucet-Cazaci, Mircea Vodă, Băleni și Corbii Mari) care însumează o suprafață de 164,3 ha. Stațiunea de cercetare pentru piscicultură Nucet deține cea mai mare genotecă de pești de cultură (chiar singura) din România, cuprinzând cca 30 entități (specii, rase, linii de origine, metiși), material genetic de mare importanță pentru piscicultură.

În regiunea Sud Muntenia acționau, în anul 2010, un număr de 22 de unități pentru pescuit, adică 13,33% din totalul unităților active pentru pescuit de la nivel național (locul 3 în țară) și un număr de 60 unități în acvacultură, reprezentând 13,51% din totalul unităților pentru acvacultură de la nivel național (locul 6).

VII.4.2. Sectorul secundar - Industria, producția și distribuția energiei, construcții

Din punct de vedere spațial, structura economică a regiunii Sud Muntenia este caracterizată de dominarea industriei în cele trei județe din nord (Prahova, Dâmbovița și Argeș) și agriculturii în celelalte 4 din sud (Teleorman, Giurgiu, Călărași și Ialomița).

După anul 1989, economia regiunii a avut în general o evoluție descendentă, datorată dezechilibrelor moștenite, neconcordanței dintre componentele reformei economice și utilizării neraționale a resurselor naturale și umane, cu impact negativ asupra productivității, eficienței și ratei de angajare.

Fenomenul de declin economic, generator al unor probleme sociale, precum reducerea gradului de ocupare a forței de muncă, persistența șomajului de lungă durată, accentuarea unor dezechilibre structurale, reducerea nivelului de trai și deteriorarea calității vieții, s-a atenuat pe parcursul ultimilor ani, înregistrându-se în această perioadă o evoluție lentă, dar pozitivă, a economiei, având efecte benefice asupra mediului social.

VII.4.2.1. Ramuri industriale reprezentate în județ

Comparând, pe baza datelor statistice disponibile pentru anul 2013, ponderea unităților active pe sectoare de activitate în Regiunea Sud Muntenia, se constată o mare concentrare a firmelor în comerț (44,76%), urmate de industria prelucrătoare (12,74%) și de sectorul tranzacții imobiliare (12,38%).

Economia județului este complexă, predominantă, în cadrul ramurilor industriale, fiind industria, care prezintă un grad ridicat de diversificare. Industria prelucrătoare deține cea mai mare pondere în producția industrială a județului (80%), cu activități preponderente în industria metalurgică (40%), industria de mașini și echipamente, fabricarea materialelor de construcție și a altor produse din minerale nemetalice, industria de mașini și aparate electrice, industria chimică, industria textilă și de confecții, industria alimentară.

Industria extractivă se concretizează în exploatarea de țiței, gaze naturale și agregate minerale pentru construcții, județul Dâmbovița producând energie electrică pe cărbune (Electrocentrala Doicești) și hidro (Complexul de micro hidrocentrale de la Dobrești și Scropoasa și microhidrocentralele de pe râurile Ialomița, Ialomicioara de Glod, Ialomicioara de Runcu și Ilfov).

Întreprinderile active din ramurile industriale, pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN, situate pe teritoriul județului Dâmbovița, sunt relativ numeroase și echilibrat distribuite pe sectoare de activitate, ca de altfel și în teritoriu.

VII.4.2.2. Structura producției industriale

Din punct de vedere al cifrei de afaceri a societăților comerciale, comparativ cu structura economiei naționale, se păstrează ponderea mai mare a industriei prelucrătoare. Ponderea cifrei de afaceri a industriei prelucrătoare concentrează 43% din cifra de afaceri totală a societăților comerciale din județ (comparativ cu doar 20% pe plan național).

VII.4.2.3. Agenți economici, inclusiv IMM-uri

Numărul întreprinderilor active din regiunea Sud Muntenia, pe clase de mărime, la nivelul anului 2013, se prezintă astfel:

Întreprinderi active	Reg. Sud Muntenia	Județul Argeș	Județul Călărași	Județul Dâmbovița	Județul Giurgiu	Județul Ialomița	Județul Prahova	Județul Teleorman
Microîntreprinderi	44.925	11.090	3.712	5.530	3.393	3.375	13.397	4.428
Întreprinderi mici	5.468	1.475	438	585	387	425	1.759	399
Întreprinderi mijlocii	1.002	271	69	118	62	73	325	84
Întreprinderi mari	168	44	13	17	6	8	70	10
Total	51.563	12.880	4.232	6.250	3.848	3.881	15.551	4.921

Sursa : prelucrare după INS, Baza de date „Tempo On-Line”, 2015

VII.4.2.4. Principalii indicatori economici ai industriei

Evoluția principalilor indicatori economici ai întreprinderilor dâmbovițene pe clase de mărime (cifra de afaceri, exporturile, valoarea adăugată brută, rezultatul brut al exercițiului și investițiile brute) în anul 2013 este prezentată în tabelul următor :

Clase de mărime, după numărul mediu	Cifra de afaceri (mil. lei RON)	Exporturi (mil. lei RON)	Valoarea adăugată brută	Rezultatul brut al exercițiului	Investiții brute (mil. lei RON)
Total	389.966	140.668	102.282	14.081	51.357
0 - 9	59.053	4.586	16.071	16	14.667
10 - 49	27.149	5.897	6.060	900	2.189
50 - 249	48.688	16.012	12.234	1.110	3.368
250 și peste	56.807	19.766	10.230	-572	5.501

Sursa : prelucrare după INS, Baza de date „Tempo On-Line”, 2015

VII.4.2.5. Repartiția în cadrul rețelei de localități. Centre industriale. Parcuri industriale

În județul Dâmbovița, centrele urbane concentrează majoritatea agenților economici cu funcție industrială.

Sunt câteva excepții pentru zona rurală, exemple în acest sens fiind comune precum Doicești (puternic industrializată, dar aflată azi într-un foarte accentuat regres), Aninoasa, I. L. Caragiale, sau Petrești (aflată, de asemenea, în regres).

Din punct de vedere al distribuției spațiale, fiecare oraș prezintă particularități privind amplasarea zonelor și platformelor industriale și relațiile cu celelalte zone funcționale.

VII.4.2.5.1. Municipiul Târgoviște – Aprecieri asupra situației existente

Astăzi, în municipiul Târgoviște există două platforme industriale create prin program în anii 1970. Una din platforme, cunoscută sub denumirea de Târgoviște Sud are profilul metalurgic neferoasă și construcții de mașini, cea de-a doua, cunoscută sub denumirea de Târgoviște Nord având profilul mixt, cu ușor accent agro-alimentar. În municipiul Târgoviște, din numărul total de agenți economici cu profil industrial, 49 sunt reprezentativi și sunt distribuiți astfel: 25 de agenți economici amplasați în Platforma Industrială Târgoviște-Sud, 12 în Platforma Industrială Târgoviște-Nord, existând și 12 agenți economici importanți amplasați în afara celor două platforme industriale, cei care alcătuiesc zone industriale integrate în trupul de bază al municipiului.

Ca o disfuncționalitate majoră se poate semna un număr însemnat de unități supradimensionate și nerentabile, precum : C.O.S.T. (divizat și parțial în stare de faliment, SARO (divizat și astăzi dispărut), Romlux (reprofilat), S.C. Vlahia (toate din Târgoviște - Sud), S.C. Legume–Fructe (trăind doar din închirieri de spații și vânzări de active), S.C. Comcereal Dâmbovița (aproape fără activitate), Fabrica de Brânză, Fabrica de bere (dispărută și ca amplasament), Fabrica de Biscuiți (cu evoluții fluctuante), B.A.T. Viforâta (toate în Platforma Târgoviște - Nord), I.U.P. Târgoviște (restrâns pe spațiul fostului Arsenal al Armatei din Decretul domnitorului A.I. Cuza), Mecard (trupul de bază azi dispărut).

Orașul astfel blocat a rămas practic la dimensiunile trupului de bază, restrângerea activităților enumerate, fără reconversii funcționale importante, rămânând (cu foarte mici excepții) netehnologizate, sau, în unele cazuri, și fără utilajele vechi, vândute la fier vechi.

Folosirea nerațională a terenului urban pentru dezvoltarea activităților economice se conjugă și cu poluarea acestor zone și a celor înconjurătoare.

VII.4.2.5.2. Municipiul Moreni – Aprecieri asupra situației existente

În municipiul Moreni nu există platforme industriale create și structurate conform unui program prestabilit, dar sunt întreprinderi importante care, amplasate izolat, integrat în zonele de locuit sau adiacent acestora, compun zestrea industrială a orașului.

Există și aici unele disfuncționalități majore, dintre care amintim: regresul evident al marilor unități industriale (Automecanica și S.C. IMUT S.A.), create în aceeași perioadă a industrializării forțate a anilor 1970, restrângerea activităților la marile unități economice fără asigurarea reconversiei funcționale, poluarea teritoriului urban și a zonelor învecinate datorită activității tradiționale a Schelei de Extracție a Petrolului și lipsei de măsuri contra degradării factorilor de mediu etc.

VII.4.2.5.3. Orașul Găești – Aprecieri asupra situației existente

Principalele disfuncționalități sunt legate de lipsa de structură și coerență a spațiilor și funcțiunilor, și de situațiile conflictuale între zona căii ferate, zona depozitelor și zona de locuit.

Activitățile situate în trupul de bază sunt de natura productivă, de depozitare și de transport; ele nu generează mari conflicte funcționale și estetice, dar este de menționat situația de risc tehnologic generată de Edichim, chiar în zona centrală a orașului (produse chimice).

VII.4.2.5.4. Orașul Fieni – Aprecieri asupra situației existente

În orașul FIENI sunt două zone industriale: una formată din Carpatcement (fostă Romcif) și Steaua Electrică, situată în partea de sud-est a orașului, și alta mai puțin reprezentativă (depozitare, mică industrie, construcții), situată în partea de sud-vest.

Printre principalele disfuncționalități se numără suprapunerea fluxurilor de aprovizionare, desfacere și persoane pe DN 71, puternica recesiune a activităților reprezentative ale industriei orașului Fieni, amplasamente inadecvate în ceea ce privește posibilitatea extinderii activităților fără a genera alte disfuncții.

VII.4.2.5.5. Orașul Pucioasa – Aprecieri privind situația existentă

Unitățile de producție nu au fost niciodată grupate favorabil din punct de vedere urbanistic în zone industriale, respectiv există mici nuclee, create conform unui program din anii 1970 prin extinderea fostelor pânzării ale lui Stan Rzesescu (edificate în secolul XIX), cu profil dominant textil și o altă zonă mai mică, cu profil dominant de activități de fabricare de mobilă, depozitare, zonă mozaic realizată ca urmare a favorabilității create de apropierea față de Stația C.F. a orașului. În anii din urmă au apărut și alte zone cu profil industrial integrate în trupul de bază al orașului sau al cartierelor componente, care nu prezintă incompatibilități importante cu alte funcțiuni învecinate.

Există, totuși, unele disfuncționalități majore: rezerve de teren neutilizat, degradat, unități în curs de restructurare, privatizare, recesiune puternică (Bucegi și Trainica), conflicte cu DN 71, în special în zona intersecției cu DJ 712, datorată existenței podului în curbă și fără vizibilitate și a fluxurilor de circulație din zonă, utilizarea tramei stradale a orașului pentru activitățile de aprovizionare și desfacere, în lipsa arterelor de legătură, lipsa de structură și coerență a spațiilor și funcțiunilor, de o diversitate coplesitoare, situații conflictuale între zona căii ferate, zona depozitelor și zona de locuit, dificultăți în circulația auto și pietonală în zona limitrofă stației CF și în relația cu DN 71.

Activitățile situate în trupul de bază sunt de natură productivă, tot de industrie ușoară (textilă de bumbac, în și cânepă sau mobilă), de depozitare și de transport și ele nu generează mari conflicte funcționale și estetice, unele însă (gen Filatura Bucegi sau Fabrica de Mobilă) sunt întreprinderi supradimensionate și nerentabile, aflate în proprietatea și administrarea unor firme falimentare, chiar puțin cunoscute, ceea ce nu e de natură să dea garanții că vor mai produce vreodată.

VII.4.2.5.6. Orașul Titu – Aprecieri privind situația existentă

Zonele industriale sunt nestructurate, din 42 de unități analizate prin PUG Titu rezultă că un număr de 5 sunt situate pe str. Regiei, 6 pe str. Gării, spre Titu Târg, 8 în zona CF de-a lungul căii ferate, iar restul, dispersate în teritoriu, integrate în zona de locuit.

Industrializarea rapidă și forțată din anii 1970 a condus la crearea unor unități supradimensionate și nerentabile grupate în două zone ale orașului Titu Gară, una în nordul CF și alta pe strada Gării spre Titu Târg.

Migrația populației rurale spre centrul industrializat, care la un moment dat a fost accelerată, a început în prezent să scadă și de aceea, orașul Titu rămăsese totuși foarte legat de agricultură și servea ca piață de desfacere, dar și ca furnizor al forței de muncă neagricole. În pofida productivității mai mari din oraș, existau serioase probleme privind gradul de sărăcie al populației și deteriorarea calității mediului.

Schimbarea decisivă de astăzi se datorează apariției, urmare a inaugurării din 15 septembrie 2010, a Centrului Tehnic Titu, o verigă ce completează lanțul de dezvoltare al firmei Renault în România, fiind singurul centru de acest fel din Europa estică și venind în completarea centrelor Renault de la Aubevoye și Lardy (Franța).

Disfuncționalitățile majore sunt legate de restul unităților: restrângerea activităților la marile unități realizate în anii 1970, supradimensionate și nerentabile (Avicola, ELSID, IAEI Titu), fără reconversie funcțională importantă, folosirea nerațională a terenului urban, dificultăți de circulație pe strada Gării și datorită depozitelor comerciale situate în zona centrală, strangulările în aprovizionarea cu apă, care duc la limitarea proceselor de producție, la unitățile care nu au surse proprii de alimentare cu apă, depozitare și preselecție deșeuri industriale în spații neamenajate (ELSID).

În afara zonelor și platformelor industriale din așezările urbane, mai există un puternic nucleu industrial în satul Doicești, comuna Doicești, care este singura așezare rurală puternic industrializată din județul Dâmbovița. Profilul este producerea de energie electrică (activitate în declin) și materiale de construcții (activitate încă rentabilă). În afara nucleului economic de bază, industria localității Doicești are o puternică reprezentare prin SC. Nubiola SA., privatizată cu capital străin (spaniol).

VII.4.2.5.7. Parcurile industriale

La nivel regional, aceste structuri de sprijinire a afacerilor sunt încă slab dezvoltate și insuficient funcționale, iar un număr limitat de IMM-uri era localizat în cadrul acestora.

În 2013, la nivel național exista un număr de 59 de parcuri industriale, din care 20 (cca. 34%) erau localizate în regiunea Sud Muntenia, ce ocupa astfel locul 1 la nivel național. În ceea ce privește localizarea parcurilor industriale din Regiune, mai mult de jumătate dintre acestea erau situate în mediul rural.

O pondere covârșitoare a structurilor de sprijin din cadrul regiunii este situată în județele din nordul regiunii, cel mai reprezentativ din acest punct de vedere fiind județul Prahova, care deținea un număr de 12 astfel de unități, clasându-se primul loc atât la nivel regional, cât și național. Urmează județul Dâmbovița cu 5 parcuri, Giurgiu cu 2 parcuri și Argeș cu 1 parc industrial, în timp ce județele Călărași, Ialomița și Teleorman nu aveau niciun parc.

Domeniile de activitate predominante ale firmelor găzduite de parcurile industriale din regiune sunt industria textilă, industria petrochimică, construcții, echipamente electronice, medicale și sanitare.

Serviciile oferite de către parcurile industriale sunt legate de oferirea dreptului de folosință asupra infrastructurii, a utilităților și serviciilor necesare desfășurării activității, precum și consultanță de afaceri.

VII.4.2.6. Restructurări de capacități industriale

Situația la nivelul anului 2013 a distribuției întreprinderilor active pe sectoare economice la nivelul celor șapte județe ale regiunii Sud Muntenia evidențiază atât repartizarea inegală a întreprinderilor în plan teritorial, cât și existența dezechilibrelor semnificative cu privire la concentrarea teritorială a întreprinderilor, județul Dâmbovița situându-se, din acest punct de vedere, pe ultima poziție în clasamentul celor 7 județe componente.

Funcționalitatea pieței muncii este influențată și de modul cum relaționează actorii locali cu rolul cel mai important în ocupare: companiile/mediul de afaceri în general, instituțiile de educație și formare profesională și agențiile de ocupare/ plasare a forței de muncă.

O inițiativă orientată către conectarea pieței muncii cu sistemul de educație a fost organizarea, în cadrul Universității Valahia din Târgoviște, a Secretariatului Tehnic permanent al Pactului Regional de Ocupare - Muntenia (proiect în cadrul axei 3 a Programului Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane).

Dat fiind specificul productiv al județului, în care industria prelucrătoare, concentrată în mare parte de întreprinderi mari, exportatoare, activând în domenii specifice (industria metalurgică - construcții metalice și electrocasnice, în primul rând), dar privind și către investițiile majore realizate sau anunțate recent (Renault, Panda Electronics), învățământul tehnic are un rol deosebit pentru ocupare.

VII.4.2.7. Resurse locale valorificate de industrie

Din punct de vedere al resurselor subsolului, în județul Dâmbovița se întâlnește o mare varietate a resurselor și de alte minerale utile reprezentate prin: cărbuni, sare, ape minerale, sulf, gips, calcar, marnă, argilă, gresie, nisip – zăcăminte ce au rezultat în urma proceselor de metamorfoză în diversele perioade geologice.

Pe arterele hidrografice sunt prezente agregate minerale – pietriș cu nisip rezultat al acțiunii de eroziune, transport și sedimentare al apelor curgătoare.

Zăcămintele de hidrocarburi sunt cantonate în structurile anticlinale din zona subcarpatică și în zonele monoclinale ale câmpiei. Zăcămintele de sare de pe teritoriul județului Dâmbovița, sunt situate în zona subcarpatică, asociate zăcămintelor de hidrocarburi.

Zăcămintele de cărbuni se situează pe rama internă a Subcarpaților externi.

Zăcămintele de gips, sulf și marnă sunt situate în zona Subcarpaților interni, de existența lor fiind legată formarea apelor minerale sulfuroase și bicarbonatate.

Zăcămintele de calcar și gresie sunt situate în zona externă a culmilor muntoase, în formațiuni de vârstă jurasic și cretacic.

Depozite argiloase cu caracteristici fizico-chimice favorabile industriei ceramice se găsesc în zona Subcarpaților externi, pe rama sudică a lor.

Formațiunile grezoase pe teritoriul Dâmbovița se găsesc pe extremitatea sudică a zonei carpatice.

Zăcămintele de nisip sunt în zona dealurilor subcarpatice, exploatate cu precădere industria ceramică.

Din prezentarea succintă de mai sus reiese că resursele minerale ale subsolului sunt cantonate cu precădere în jumătatea nordică a județului, în zona subcarpatică.

Generat de existența formațiunilor mio-pliocene din zona subcarpatică și de existența zăcămintelor de hidrocarburi în zona sus amintită, apar o serie de izvoare minerale, rezultatul mineralizării apelor de infiltrații sau a apelor de zăcământ, care ajung la suprafață prin exploatarea zăcămintelor de petrol.

Din cele mai importante izvoare remarcăm pe cele din stațiunea balneoclimaterică Pucioasa.

Izvoarele sărate, iodurat-bromurate, care apar la Vulcana Băi, își au originea în depozitele oligocene și sunt legate de structurile anticlinale purtătoare de zăcăminte de hidrocarburi.

Ape cu concentrație salină ridicată, alături de brom și iod, apar sub forma unor izvoare naturale la Vârfuri, Sultanu și Urseiu. La Bezdead și Glodeni apar izvoare cu apă sulfuroasă-sulfată-bicarbonată-calcică-magneziană, hipotonă, alături de izvoare cu concentrație salină mare.

Un izvor cu apă sulfuroasă bicarbonată-sulfată-sodică-hipotonă apare și la Pietroșița.

Din totalitatea ivirilor de ape minerale semnalate pe teritoriul județului Dâmbovița, apele minerale de la Pucioasa sunt exploatate organizat și folosite în scop terapeutic, dar numai pentru cură externă.

Potențial de energie solară

Potențialul solar al regiunii Sud-Muntenia este unul dintre cele mai ridicate din România, mai ales în partea de sud a acesteia (județele Teleorman, Giurgiu, Ialomița, Călărași, sudul județelor Argeș, Dâmbovița, Prahova), care se află în zona II de radiație solară, cu o intensitate de 1300/1350 kWh/m²/an.

Energia solară este valorificată în județ într-o măsură redusă.

Universitatea Valahia Târgoviște dispune de un generator de energie electrică folosind panouri solare, cu rol didactic și de cercetare, privind tehnologiile neconvenționale de producere a energiei electrice. Energia produsă se varsă în rețeaua ce deservește Universitatea Valahia. De asemenea, energia solară este valorificată la nivelul unor gospodării individuale prin instalații specifice care transformă energia solară în energie termică și/sau electrică.

Potențial de energie eoliană

Distribuția pe teritoriul județului Dâmbovița a vitezei medii a vântului scoate în evidență ca principală zonă cu potențial energetic eolian zona vârfurilor montane, unde viteza vântului poate depăși frecvent media de 8 m/s, iar la rafală poate atinge viteze de peste 100 km/h, adică un echivalent de 25-35 m/s.

Potențial de biomasă

Potențialul de biomasă al județului Dâmbovița este de 478,1 de terajouli (Tj), dintre care peste 92,45% este reprezentat de biomasa agricolă și 7,55% de biomasa forestieră.

Potențial hidroenergetic

Potențialul hidroenergetic al regiunii Sud-Muntenia este unul relativ ridicat, mai ales în zona de nord (Argeș, Dâmbovița, Prahova)

Râurile cu potențial pentru construcția de noi centrale electrice în județ sunt: Dâmbovița, Ialomița, Argeș, Ialomicioara de Glod și de Runcu, Ilfov, Colentina.

VII.4.2.8. Zone defavorizate

În județul Dâmbovița, ca de altfel și în întreaga regiune Sud Muntenia, se pot identifica și anumite zone defavorizate datorită caracteristicilor geografice, dar și a celor economice și sociale: **zonele montane**, caracterizate printr-o limitare semnificativă a posibilităților de utilizare a terenurilor și printr-o creștere apreciabilă a costurilor de exploatare a terenurilor agricole, ca urmare a unor constrângeri – condiții climatice dificile și existența unor pante abrupte, care conduc, împreună, la reducerea sezonului de cultivare, la necesitatea folosirii unor echipamente agricole costisitoare, etc., **zonele defavorizate de condițiile naturale specifice**, care prezintă vaste suprafețe nisipoase, conducând astfel rapid la apariția secetei edafice și afectând astfel recoltele, și **zonele monoindustriale**.

VII.4.2.9. Investiții

Sectorul industrial continuă să aducă o contribuție importantă în economia județului Dâmbovița, domeniile de activitate industrială cu specializarea cea mai puternică din județ fiind domeniile de tehnologie medie, precum: industria de armament, industria metalurgică, producția de echipamente electrice, prelucrare cauciuc, mase plastice, produse din minerale nemetalice, fabricare și repararea mașinilor-utilaje, construcțiile metalice, industria lemnului, industria alimentară, industria textilă.

Investițiile nete în activități industriale au evoluat permanent pozitiv, după 2010 (anul ieșirii din criză) nereușindu-se să se atingă încă nivelurile anterioare acesteia.

VII.4.2.10. Dinamica activității în construcții

Ca urmare a revigorării activităților de investiții, semn al revenirii din criza economică străbătută de întreaga Europă, și activitatea în construcții a cunoscut un ușor reviriment. Deși ca număr de unități valoarea este ușor mai mare decât la nivel național, contribuția este mai mică la cifra de afaceri a județului decât valoarea la nivel național. Întreprinderile active din construcții, situate pe teritoriul județului Dâmbovița, sunt relativ numeroase și echilibrat distribuite pe sectoare de activitate, ca de altfel și în teritoriu.

VII.4.2.11. Număr salariați. Populație ocupată în construcții

Evoluția numărului de persoane ocupate în construcții este dominată de prezența masculină, în timp ce femeile găsesc mai greu locuri de muncă în acest sector.

Număr de salariați pe activități ale economiei	Sexe	2009 (persoane)	2010 (persoane)	2011 (persoane)	2012 (persoane)	2013 (persoane)	2014 (persoane)
CONSTRUCTII	Total	4.394	3.257	3.214	3.423	3.463	3.565
	Masculin	3.835	2.845	2.754	2.990	2.990	2.610
	Feminin	559	412	460	433	473	955

Sursa : prelucrare după INS, Baza de date „Tempo On-Line”, 2015

VII.4.3. Sectorul terțiar – servicii economice

VII.4.3.1. Evoluția serviciilor economice

La nivelul județului Dâmbovița activitățile în acest domeniu (la nivelul anului 2013) sunt asigurate de un număr de 5.031 unități locale active, forța de muncă ocupată fiind în număr de 24.609 angajați, iar cifra de afaceri realizată în anul 2013 de 5.629 milioane lei.

Tendința oscilantă în evoluția sectorului de servicii la nivel regional și județean și dimensiunile relativ reduse ale acestuia constituie una din principalele deficiențe ale structurii economice din regiune, ceea ce reflectă o dezvoltare subdimensionată atât în raport cu nevoile populației, cât și în raport cu alte sectoare ale economiei.

În ultimii ani evoluții pozitive au avut activitățile din sectorul financiar-bancar și de asigurări. Societățile de asigurări au avut inițial dinamică pozitivă atât în privința volumului asigurărilor, cât și în gama serviciilor oferite.

Serviciile de poștă și telecomunicații au cunoscut în urma liberalizării pieței din acest domeniu o evoluție rapidă, agenții economici și persoanele fizice beneficiind într-un număr din ce în ce mai mare de mijloace moderne și rapide de transmitere a corespondenței și informației.

O evoluție ascendentă au avut-o în ultimii ani serviciile din domeniul sănătății și cele care sprijină dezvoltarea economică cum ar fi : servicii de consultanță de afaceri sau tehnologică, servicii de reclamă și publicitate, servicii de contabilitate, servicii de intermediari de afaceri etc., promovate mai ales de societăți private.

VII.4.3.2. Structura serviciilor economice existente

Serviciile economice și comerțul domină clasamentele indicatorilor economici ai vieții economice atât la Dâmbovița, cât și la celelalte județe și, evident, la regiune.

Întreprinderile active din domeniul serviciilor economice, situate pe teritoriul județului Dâmbovița, sunt relativ numeroase și echilibrat distribuite atât pe sectoare de activitate, cât și ca distribuție în teritoriu, chiar dacă, în evoluția exprimată în cifre absolute, se înregistrează o scădere a numărului lor.

VII.4.3.3. Dinamica evoluției serviciilor economice

În intervalul analizat, respectiv 2004 - 2013, în județul Dâmbovița și regiunea Sud Muntenia, densitatea întreprinderilor a urmat același trend ca cel de la nivel național, și anume ascendent până în 2008 - cu o creștere de aproximativ 37% față de 2004 - urmat de o evoluție descendentă până în 2011 în principal pe fondul crizei economice mondiale - cu o scădere de aproximativ 16%, ceea ce a determinat atingerea în acel an a valorii anului 2006 în materie de densitate a întreprinderilor. Ultimii 2 ani au adus un reviriment, fără a se ajunge la nivelurile anterioare ale primei perioade.

În plan regional (regiunea Sud Muntenia), județul Dâmbovița are cea mai slabă dezvoltare a serviciilor economice, în ciuda mării diversități de obiecte principale ale activității de bază declarate. În al doilea rând, creșterea mai redusă în perioada analizată a valorii serviciilor agricole prestate indică o maturizare mai lentă a sectorului agricol din județ.

Sectorul de informații și comunicații a realizat investiții de două ori mai importante față de cele realizate la nivel regional, ca raport la cifra de afaceri, în timp ce dimensiunea investițiilor din comerț și turism în județ corespund valoric celor de nivel regional.

VII.4.3.4. Domenii de excelență. Informatică

Tehnologiile Informației și Comunicațiilor (TIC) și activitățile economice electronice sunt motoarele cheie în dezvoltarea companiilor: achiziția, producția, marketingul, vânzările și distribuția.

Analizând situația județelor din punctul de vedere al ponderii întreprinderilor care dețineau website propriu în total întreprinderi active, în 2010, se constată că regiunea din care face parte județul Dâmbovița ocupă penultimul loc în clasamentul ad-hoc făcut în studiile „Societatea Informațională INS, edițiile 2008 și 2011”, situație care se menține și în continuare în prognoză. De asemenea, se poate observa o detașare netă a regiunii București-Ilfov (în timp ce regiunea Sud Muntenia ocupa locul 2) în ceea ce privește ponderea personalului care a utilizat PC, respectiv locul 4 în ceea ce privește ponderea personalului care a utilizat PC conectat la internet.

VII.4.3.5. Comerț

Ca urmare a revigorării ansamblului activităților economice, semn al revenirii din criza economică străbătută de întreaga Europă și activitatea de comerț a cunoscut un ușor reviriment.

VII.4.3.6. Transporturi și telecomunicații

Unul dintre motoarele creșterii economice și care funcționează pentru a sprijini valorificarea în cel mai eficient mod și exploatarea resurselor astfel încât să se genereze noi oportunități, care să conducă la dezvoltarea umană, reducerea sărăciei și crearea locurilor de muncă, în general pentru bunăstarea întregului județ, este domeniul transporturilor.

O ilustrare a trendului pozitiv al acestui domeniu o dă evoluția ascendentă numărului de unități din domeniu

VII.4.3.7. Cercetare-dezvoltare

România are un nivel foarte scăzut al cheltuielilor totale pentru cercetare-dezvoltare, ele reprezentând cca. un sfert din media UE-27. România se situează sub nivelul înregistrat de țările din centrul și sud-estul Europei în privința intensității cercetării-dezvoltării, un aspect pozitiv fiind ponderea mai mare a sectorului privat în finanțarea cheltuielilor de C&D, comparativ cu alte state membre.

În regiunea Sud Muntenia există 11 institute de cercetare-dezvoltare, în domenii precum agricultura, viticultura, pomicultura, horticultura, piscicultura, petrol și instalații petroliere și cercetare nucleară.

În activitatea de cercetare-dezvoltare, în anul 2012, la nivelul regiunii Sud Muntenia, erau 3.236 salariați, mai puțini cu 21% față de anul 2004, în creștere cu 44% față de 2011. Din punct de vedere al numărului de salariați, regiunea s-a situat pe locul 5 la nivel național, în 2012, comparativ cu locul 7 ocupat în anul precedent.

Cei mai mulți salariați în cercetare-dezvoltare, la nivelul anului 2012, erau în județul Argeș (2.130 salariați), urmat de Dâmbovița cu 353 salariați, în timp ce pe ultimele locuri s-au situat județele Teleorman - 23 salariați și Ialomița cu niciun salariat.

CAPITOLUL 5 – Potențialul demoeconomic

VII.5.1 Analiza teritorială a potențialului demoeconomic

Populația, prin numărul și structura sa, printr-o serie de caracteristici ale sale (cum ar fi: nivelul de instruire, comportamentul vis-a-vis de muncă, experiența acumulată, bagajul de cunoștințe, modul de utilizare a timpului de muncă, speranța de viață, veniturile totale etc.) influențează ritmul și direcția dezvoltării economice a unei țări și regiuni. Implicația se manifestă însă și în sens invers, căci, la rândul său și nivelul dezvoltării economice induce anumite influențe asupra evoluției numărului și structurii populației.

În perioada 2004 -2013, regiunea Sud Muntenia a urmat tendințele de creștere a resurselor de muncă la nivel național, clasându-se pe locul 2 între cele opt regiuni de dezvoltare în ceea ce privește volumul resurselor de muncă (2068,8 mii persoane), județul Dâmbovița ocupând locul 3 în regiune (după Prahova și Argeș).

În ceea ce privește rata de ocupare a resurselor de muncă, în regiunea Sud Muntenia s-a păstrat evoluția descrescătoare înregistrată atât la nivel național, cât și la nivel european.

VII.5.2. Capital demografic

VII.5.2.1. Evoluția structurală a potențialului demografic

Un factor important și, pe alocuri, determinant, al scăderii populației județului și al Regiunii Sud Muntenia este migrația, atât cea internă, cât și cea externă.

Mutațiile din structura socio-economică a României au determinat o intensă mobilitate teritorială a populației, cu consecințe în modificarea numărului și structurii socio-demografice a populației în profil teritorial.

În județul Dâmbovița trendul este de a se pleca de la oraș către mediul rural, dar într-un ritm mai puțin alert decât la nivelul țării sau al regiunii de dezvoltare.

Alături de migrația internă, un factor deosebit de important pentru structura populației este și migrația externă, inițiată în 1990, mult accentuată după anul 1995.

VII.5.2.2. Distribuția populației active pe activități ale economiei naționale

Comparativ cu situația de la nivel național, majoritatea sectoarelor din economia județului Dâmbovița angajează un număr mai redus de salariați relativ la populația totală. Cu 150 persoane salariați la 1000 locuitori, județul Dâmbovița se situează sub media națională (222 /1000 de locuitori).

Agricultura, domeniul care asigură cele mai multe locuri de muncă (însă majoritatea nesalariale) ocupă o pondere mult mai importantă față de situația de la nivel național (36% față de 28%), aspect care se explică ușor prin preponderența populației care trăiește în mediul rural (70% din populația județului).

Industria prelucrătoare angajează și ea o pondere mai semnificativă din populația ocupată a județului (21% față de 17% național).

În schimb, serviciile (hoteluri-restaurante, informații și comunicații, intermediari financiare-asigurări, activitățile profesionale și serviciile suport pentru întreprinderi) ocupă o pondere mult mai mică în populația ocupată a județului comparativ cu situația la nivelul planului național.

În valoare absolută, populația ocupată a județului Dâmbovița s-a diminuat cu 5.400 persoane, rezultând, pe de o parte, dintr-o scădere puternică în industria prelucrătoare (-3.300 persoane), în activitățile de hoteluri și restaurante (-1.400 persoane) și construcții (-1.100 persoane) și de altă parte dintr-o creștere moderată în comerț, transport-depozitare și apă, salubritate, deșeuri (+1.700 persoane).

Astfel, forța de muncă eliberată de sectoarele cu restructurări a fost absorbită doar parțial de sectoare în creștere, restul populației ocupate anterior generând o creștere severă a ratei șomajului.

În termeni procentuali, scăderea cea mai abruptă a înregistrat-o domeniul hoteluri și restaurante (care a ocupat în 2013 cu 50% mai puține persoane), alături de energie (-17,6% din personal) și construcții (-13,9%), în timp ce creșterea cea mai semnificativă a avut loc în domeniul apă, salubritate, deșeuri (+23%), activități profesionale (+11%) și tranzacții imobiliare (+11%).

VII.5.2.3. Productivitatea muncii

Analizând datele privind evoluția productivității muncii la nivel local, în intervalul 2005 - 2012, se poate remarca faptul că cele mai importante creșteri ale acestui indicator s-au înregistrat în județele Călărași și Dâmbovița, în timp ce în Ialomița și Giurgiu creșterile au fost într-o proporție mai mică.

Pentru unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii din regiunea Sud Muntenia, productivitatea muncii la nivelul anului 2012 a fost de 252.936,2 lei/salarizat, peste valoarea de la nivel național.

Evoluția în intervalul analizat, respectiv 2005 - 2013, a fost în general ascendentă, cu excepția anului 2009, când valoarea acestui indicator s-a diminuat cu 10,4% față de anul precedent (2008), cauza fiind instalarea crizei economice (nu numai la nivel național) care a determinat scăderea numărului de întreprinderi și implicit, a numărului de salariați.

Se observă o ciclicitate accentuată a productivității, nu doar în construcții și agricultură, acolo unde ar fi normal, dar și în industrie și intermediari financiare, ceea ce nu mai este justificat prin prisma sezonității afacerilor.

Cea mai mare productivitate a fost înregistrată în sectorul intermediarilor financiare și al tranzacțiilor imobiliare, mult peste media economiei, chiar și în condițiile în care este singurul sector care a înregistrat o scădere a productivității în perioada 2010-2011, scădere datorată probabil prăbușirii consumului intern și înghețării activității de creditare pentru consum.

La polul opus se află agricultura, cu o productivitate mult sub media economiei naționale. Celelalte sectoare ale economiei au o productivitate apropiată de medie.

VII.5.2.4. Evoluția șomajului

Populația activă a județului Dâmbovița este reprezentată de populația în vârstă de muncă (15-64 ani), ocupată sau șomeră. În perioada 2004-2013, numărul persoanelor active s-a redus cu 3,4%, scăderea fiind mai mare pentru persoanele de sex feminin (8%) comparativ cu cele de sex masculin (0,4%). Efectivul total al salariaților își încetează declinul în luna iunie 2012, crescând continuu până la înregistrarea, în iunie 2014, a celui mai mare număr de salariați (76.249 salariați), care se apropie de cel din septembrie 2009 (80.808 salariați). În consecință, șomajul se diminuează puternic, de la 8,5% în luna decembrie 2010, la 5,7% în iunie 2014.

La sfârșitul lunii Noiembrie 2014 numărul total al șomerilor înregistrați în județul Dâmbovița a fost de 16.381 persoane (9.479 bărbați și 6.902 femei), în creștere față de luna Octombrie 2014 cu 354 persoane și în scădere cu 848 persoane față de luna corespunzătoare din anul precedent (Noiembrie 2013).

Rata șomajului înregistrat în luna Noiembrie 2014 a fost de 7,8% în raport cu populația activă civilă totală, situându-se peste media înregistrată la nivel național (5,2%).

VII.5.3 Nivelul de trai al populației județului. Starea de sărăcie. Populație marginalizată

VII.5.3.1. Nivelul de trai al populației

Nivelul de trai este un indicator compozit care presupune analizarea unui cumul de indicatori, unul dintre cei mai importanți fiind câștigul salarial nominal mediu.

În perioada 2004-2013, în regiunea Sud Muntenia, câștigul salarial nominal brut și net a crescut constant de la 778 lei în anul 2004 la 2358 lei/persoană (octombrie 2014), cel net fiind de 1705 lei/persoană, urmând tendința de creștere înregistrată la nivel național.

În toate județele Regiunii Sud Muntenia, atât câștigul salarial mediu brut cât și câștigul salarial mediu net au fost sub nivelul înregistrat la nivel național.

În județele dezvoltate din nordul regiunii salariul nominal mediu brut a avut cea mai semnificativă creștere, la polul opus fiind județele din sud, sub media înregistrată la nivel regional.

Câștigul salarial mediu nominal brut în județul Dâmbovița a fost, în luna noiembrie 2014, de 1872 lei, iar cel net de 1359 lei, în creștere față de luna octombrie 2014, cu 0,2%, atât la câștigul salarial brut, cât și la cel net.

Pe grupe mari de activități, nivelul câștigului salarial mediu nominal net în luna noiembrie 2014 a crescut cu 1,1% în industrie și construcții, cu 0,5% în servicii, dar a scăzut cu 15,9% în agricultură, vânătoare și servicii anexe.

În județul Dâmbovița, câștigurile salariale s-au situat sub nivelul celor înregistrate pe total țară cu 22,4%, la câștigul salarial mediu brut și cu 22,0% la câștigul salarial mediu net.

Evoluția pensiei medii lunare ne prezintă faptul că, la nivelul corpului de pensionari (de toate categoriile) dâmbovițeni, veniturile acestora se situează (pe medie) sub nivelurile național și regional.

VII.5.3.2. Starea de sărăcie

Singurul studiu de amploare care cuantifică și analizează, la nivel de unitate administrativ-teritorială, fenomenul sărăciei din România este cel realizat de către Universitatea București și Institutul Național de Statistică.

În conformitate cu acest studiu, rata sărăciei din Regiunea Sud-Muntenia este printre cele mai ridicate din România, cu o rată de 0,37 în mediul rural (locul IV la nivel național, după Regiunile Nord-Est, Sud-Est și Sud-Vest) și 0,24 în mediul urban (locul II la nivel național, după Regiunea Sud-Vest și la egalitate cu Regiunea Sud-Est). Pe județe, cea mai ridicată rată a sărăciei rurale se înregistrează în Județele Călărași și Ialomița (0,45), iar cea mai scăzută în Prahova (0,34).

Rata sărăciei în județul Dâmbovița	Comunele cele mai sărace	Rata sărăciei în regiunea Sud Muntenia
Dâmbovița = 0,34	Cojasca = 0,58	Sud Muntenia = 0,37

5.3.3. Populație marginalizată

Analizând din punct de vedere teritorial se poate observa faptul că, în anul 2012, în județul Dâmbovița era concentrată cca o treime din populația marginalizată din județul Călărași, care are cea mai mare parte a populației marginalizate (19.760 de persoane marginalizate), în timp ce la polul opus în județul Ialomița se aflau doar 2005 de persoane marginalizate, la rândul său cu o treime din cifra aferentă județului nostru.

CAPITOLUL 6 – Diagnostic prospectiv și general

VII.6.1 Evaluarea decalajului care există între situația actuală și cea anticipată

Pe baza problemelor și disfuncționalităților identificate în capitolele anterioare, cât și a tendințelor majore care se manifestă, se formulează diagnosticul prospectiv al dezvoltării teritoriale la nivelul județului, pe domeniile-

țintă și componentele acestora, prin care se urmărește investigarea și estimarea condițiilor viitoare de evoluție a fenomenelor și proceselor specifice domeniilor diagnosticate, pentru evidențierea problemelor și oportunităților legate de desfășurarea acestora, raportate la necesitățile și obiectivele colectivităților.

Pe baza acestui diagnostic prospectiv și a evaluării decalajului dintre situația actuală și cea considerată necesară pentru orizontul de timp stabilit, se formulează diagnosticul general al teritoriului județean, care are ca scop integrarea rezultatelor fazei precedente, în vederea evidențierii principalelor aspecte negative care afectează structurile socio-economice ale teritoriului județean, precum și a atuurilor (puncte tari) și oportunităților de care acesta beneficiază.

Pe baza problemelor identificate și a priorităților stabilite, s-au identificat acțiunile și măsurile pentru asigurarea cerințelor prioritare în cadrul domeniilor-țintă analizate.

VII.6.2 Scenariul optim pentru orizontul stabilit

Dezvoltarea economică și socială a județului în scopul creșterii nivelului de trai al populației a reprezentat și va reprezenta în continuare obiectivul principal al Consiliului Județean Dâmbovița.

Direcțiile majore pe care s-a mers în îndeplinirea acestui obiectiv se regăsesc în programele de dezvoltare și modernizare a infrastructurii rutiere și tehnice, mai ales în mediul rural, de îmbunătățire a sistemului de învățământ, a serviciilor sociale și de sănătate și de relansare a județului pe plan intern și internațional.

Au fost derulate programe de asfaltări, reparații și întreținere de drumuri județene și comunale, pietruiri, etc. În același timp s-a acționat cu prioritate pentru refacerea obiectivelor calamitate, reparații, întreținere, pietruiri și asfaltări de drumuri comunale, elaborarea și întocmirea de documentații tehnice necesare viitoarelor investiții și alte lucrări specifice perioadei de iarnă.

Printre direcțiile de acțiune urmărite în scopul atingerii obiectivelor de dezvoltare reală economică și socială, se numără și relansarea economică și combaterea șomajului. În acest sens s-a reușit atragerea de investitori strategici și acțiunea va trebui continuată, atât în zonele vulnerabile ale județului din punct de vedere al restructurării industriale, cât și în cele mai slab dezvoltate.

De asemenea, poziționarea județului Dâmbovița în partea central sudică a României, în zona Subcarpaților munteni și la nordul Câmpiei Române, îmbinarea armonioasă a formelor de relief, dar și clima temperat-continentală au favorizat dezvoltarea complexă a agriculturii.

Astfel, legumicultura, pomicultura, piscicultura și zootehnia reprezintă activități economice importante.

Obiectivul fundamental care stă la baza desfășurării activității în agricultură îl reprezintă redresarea și asigurarea condițiilor pentru relansarea agriculturii, în concordanță cu potențialul natural, economic și uman de care dispune județul Dâmbovița, în scopul asigurării securității alimentare a populației și creării disponibilului pentru export.

CAPITOLUL 7 – Strategia spațială în domeniu

VII.7.1. Conceptul de dezvoltare durabilă

Această secțiune definește viziunea strategiei pentru competitivitate și prezintă prioritățile strategice și obiectivele necesare pentru transformarea viziunii într-un plan de acțiune și mai departe într-o realizare a programelor de dezvoltare economică în județul Dâmbovița, în conexiune cu toate județele României, atât pe termen mediu, cât și pe unul mai lung.

VII.7.1.1. Definirea conceptului de dezvoltare durabilă

Conceptul de dezvoltare durabilă exprimă procesul de lărgire a posibilităților prin care generațiile prezente și viitoare își pot manifesta pe deplin opțiunile în orice domeniu - economic, social, cultural sau politic, omul fiind așezat în centrul acțiunii destinate dezvoltării. Dezvoltarea economică durabilă presupune existența unor condiții economice, culturale și de mediu favorabile. Dacă, din perspectiva istorică, condițiile economice au avut un rol covârșitor în evoluția speciei umane, celelalte condiții nu mai pot fi, astăzi, ignorate, componenta economică reprezentând, însă, factorul esențial al dezvoltării.

Elementul central al conceptului de dezvoltare durabilă este prezentat de interacțiunea dintre populație, progresul economic și potențialul de resurse naturale.

Problema cheie a dezvoltării durabile o constituie reconcilierea între două aspirații umane: necesitatea continuării dezvoltării economice și sociale, dar și protecția și îmbunătățirea stării mediului, ca singura cale pentru bunăstarea atât a generațiilor prezente, cât și a celor viitoare.

VII.7.1.2. Principiile care stau la baza întocmirii strategiei de dezvoltare durabilă

Principiile care stau la baza întocmirii strategiei de dezvoltare durabilă sunt: progresul social, condiționat de recunoașterea și admiterea nevoilor fiecărui individ; protejarea eficientă a mediului; utilizarea rațională a rezervelor naturale; păstrarea unui nivel ridicat de creștere economică și ocupare a forței de muncă.

VII.7.2. Istoricul dezvoltării durabile cuprinde informații referitoare la evoluția conceptului de dezvoltare, structurate în următoarele subcapitole:

VII.7.2.1. Dezvoltarea durabilă la nivel mondial

VII.7.2.2. Istoricul strategiei pentru dezvoltare durabilă a Uniunii Europene

VII.7.2.3. Istoricul strategiei pentru dezvoltarea durabilă în România

VII.7.2.4. Istoricul strategiei pentru dezvoltarea durabilă în Regiunea de dezvoltare Sud-Muntenia

VII.7.2.5. Istoricul strategiei pentru dezvoltarea durabilă în județul Dâmbovița

Consiliul Județean Dâmbovița și-a asumat gestionarea sferei economice și sociale încă din anul 1997 când, printre primele județe din țară, a inițiat un amplu proces de planificare strategică având drept scop dezvoltarea județului, detaliat atât la nivel de secțiuni de specialitate, cât și per ansamblu, la nivelul întregii dezvoltări, prin gestionarea eficientă și eficace a resurselor existente, în condițiile respectării calității factorilor de mediu și a actelor normative în vigoare.

Procesul a fost concretizat într-un Masterplan de dezvoltare socio-economică al județului Dâmbovița, realizat în 2006, ce prezenta perspectiva de dezvoltare pe 25 de ani, pe principalele domenii: dezvoltarea infrastructurii tehnice, agricultură și dezvoltare rurală, turism, mediu, resurse umane, educație-cercetare, cultură și sport, dar în mod deosebit managementul integrat al apei.

Acest proces a reprezentat un pas important făcut în direcția modernizării și adaptării administrației publice la procedurile europene, ce impun folosire unui management modern, coerent și integrat de gestionare a sferei economice și sociale.

Reluarea ciclului planificării strategice culturale început în 1997 și finalizat în 2006, precum și necesitatea evaluării impactului primei strategii, precum și aderarea României la Uniunea Europeană au fost factori majori care au impus lansarea unui nou demers care să se finalizeze cu elaborarea unei Strategii de dezvoltare durabilă a județului Dâmbovița pe termen mediu, respectiv pentru perioada 2012-2014, variantă actualizată în Decembrie 2014 și aprobată la 10 februarie 2015.

VII.7.3. Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013–2020–2030

Scopul Centrului Național pentru Dezvoltare Durabilă, creat în anul 1997, sub egida Academiei Române, ca agenție a Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD), este de a identifica prioritățile de dezvoltare durabilă ale României, dezbateră lor publică și valorificarea acestora prin realizarea de proiecte concrete la nivel național, regional, județean și local. Guvernul României, întrunit în ședință la 12 noiembrie 2008, a dezbătut și aprobat Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă la orizontul anilor 2013–2020–2030.

VII.7.3.1. Obiective generale Orizont 2013

Obiectivul principal fixat perioadei Orizont 2013 a fost: Încorporarea organică a principiilor și practicilor dezvoltării durabile în ansamblul programelor și politicilor publice ale României-stat membru al Uniunii Europene.

VII.7.3.2. Obiective generale Orizont 2020

Obiectivul principal fixat perioadei Orizont 2020: Atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile.

VII.7.3.3. Obiective Orizont 2030

Obiectivul principal fixat perioadei Orizont 2030 este : Apropierea semnificativă a României de nivelul mediu din acel an al țărilor membre ale Uniunii Europene din punct de vedere al dezvoltării durabile. Îndeplinirea acestui obiectiv strategic va asigura, pe termen mediu și lung, o creștere economică ridicată, în consecință, o reducere substanțială a decalajelor economico-sociale dintre România și celelalte state membre UE.

VII.7.4. Viziunea, prioritățile și obiectivele strategice

Pentru a putea construi o viziune coerentă de dezvoltare economică competitivă a județului Dâmbovița, e necesar ca analiza să fie completată de definirea premizelor cheie de interpretare a procesului de transformare.

Cele patru premise ce urmează nu sunt menite a rezuma toate ideile de dezvoltare, ceea ce ar fi de altfel și imposibil, ci doar să esențializeze câteva direcții, cât mai simple, de construcție a viitorului.

Aceste direcții, pe scurt, se referă la: restructurarea sectoarelor economice în direcția unor poziții competitive superioare; formarea masei critice de firme competitive prin crearea unui mediu atractiv, transparent și inovativ; integrarea marilor jucători într-un proiect coerent de dezvoltare a economiei județului; integrarea societății dâmbovițene într-un proiect coerent de dezvoltare a economiei.

VII.7.4.1. Premisa viziunii de valorificare a celor mai bune avantaje de care dispune județul Dâmbovița

Premisa viziunii de valorificare a celor mai bune avantaje de care dispune județul se referă, în principal, la valorificarea specializărilor de vârf în producție și cercetare, precum și a resurselor locale de calificare, a inițiativei antreprenoriale, dar și a factorilor naturali utilizabili.

VII.7.4.2. Premisa viziunii de creștere a atractivității condițiilor dezvoltare competitivă a afacerilor

Premisa viziunii de creștere a atractivității condițiilor dezvoltare competitivă a afacerilor se poate atinge prin reglementări transparente și stimulative pentru inovare, indiferent că este vorba de sectoare de înaltă performanță sau aflate în creștere, valorificarea resurselor fiind optimă într-un mediu care oferă oportunități egale pentru toți și atractive pentru dezvoltarea afacerilor.

VII.7.4.3. Premisa viziunii privind formularea direcțiilor de politică publică în jurul inițiativelor și realizărilor cu impact major asupra creării valorii adăugate în mediul de afaceri

Dezvoltarea competitivă a României nu trebuie să plece de la o listă de deziderate fragmentate și de la presupunerea că este un proces care poate fi împins de către sectorul public către o masă amorfă de mici actori privați, de la care s-ar aștepta o mobilizare exemplară.

Pentru a urni un proces notabil de transformare, este nevoie de concentrarea eforturilor și cuplarea cu proiectele semnificative deja propuse de marii actori privați.

Realizarea unui mecanism de piață funcțional, stimulativ pentru avans competitiv, are loc prin colaborarea acestor doi mari actori ai unei economii, firmele mari și IMM, când atuurile fiecăruia se amplifică prin feedback pozitiv într-o rețea de interdependențe sectoriale.

VII.7.4.4. Premisa viziunii de corelare a inițiativelor de dezvoltare la nivel sectorial, teritorial și societal pentru formarea eficientă și integrată a avantajelor competitive

Dincolo de relația funcțională particulară între firmele mari și cele mici și mijlocii, economia modernă a dezvoltat un sistem foarte avansat de transformare dinamică a afacerilor, un ecosistem de afaceri, care poate fi reprezentat ca un țesut socio-economic dens caracterizat la nivel sectorial prin amplificarea nișelor de specializare intra și inter-ramuri, iar la nivel teritorial prin rolul în creștere a economiei locale bazate pe factori de producție singulari (de ex. know-how, cunoașterea tacită, capitalul social, identitatea teritorială) și la nivel societal prin diversificarea planurilor de afaceri către activități economice destinate îmbunătățirii calității vieții.

Într-o exprimare succintă, viziunea propune angajamente din partea societății din județul Dâmbovița pentru susținerea excelenței, încurajarea descoperirii antreprenoriale și o calitate mai bună a vieții.

Plecând de la aceste lucruri esențiale, secțiunile următoare oferă argumente pentru identificarea a 5 priorități strategice și a obiectivelor corespunzătoare pentru transformarea acestei viziuni în realitate la orizontul 2020 și, poate și mai departe.

VII.7.5. Priorități și obiective strategice

VII.7.5.1. Prioritatea 1: Îmbunătățirea mediului de reglementare prin:

- îmbunătățirea cadrului de reglementare;
- îmbunătățirea nivelului de predictibilitate a deciziilor vizavi de mediul de afaceri;
- îmbunătățirea gradului de transparentă a autorităților și a întreprinderilor publice;
- reducerea nivelului de birocrație al administrației publice;
- reducerea poverii fiscalității și a parafiscalității asupra companiilor;
- îmbunătățirea accesului la finanțare al companiilor și în special al IMM-urilor;

VII.7.5.2. Prioritatea 2: Acțiuni parteneriale între mediul public și mediul privat prin:

- instituționalizarea pe termen lung a unor centre de foresight industrial/tehnologic/centre de documentare și informare în regim colaborativ public-privat;
- parteneriat public-privat pentru îmbunătățirea cadrului de reglementare;
- consolidarea și dezvoltarea clusterelor/polilor de competitivitate;

VII.7.5.3. Prioritatea 3: Factori și servicii suport ale competitivității prin:

- resurse umane și educație: îmbunătățirea calității sistemului de educație și formare, astfel încât să asigure corelarea cu piața muncii;
- cercetare, dezvoltare și inovare: asigurarea unei finanțări publice echivalente de 1% care să permită efectul de antrenare asupra cererii de cercetare în sectorul privat;
- cercetare, dezvoltare și inovare: sprijinirea IMM-urilor în vederea lansării de produse sau servicii inovative prin fonduri de capital de risc, granturi, proiecte colaborative;
- creativitate: stimularea antreprenoriatului în industrii creative prin crearea de incubatoare / clustere / acceleratoare și prin susținerea dezvoltării și înființării de firme în domeniul cultural și creativ;
- infrastructura rutieră: îmbunătățirea infrastructurii rutiere care leagă Dâmbovița de județele vecine;
- infrastructura digitală: îmbunătățirea infrastructurii digitale de bandă largă;
- energie: reducerea pierderilor în rețelele de distribuție a energiei electrice;
- mediu: îmbunătățirea infrastructurii de apă;

- mediu: consolidarea și extinderea sistemelor de management integrat al deșeurilor, inclusiv recuperarea energiei din deșeuri;
- antreprenoriat: îmbunătățirea densității IMM-urilor raportată la populație.
- antreprenoriat: creșterea contribuției IMM-urilor la valoarea adăugată brută;
- VII.7.5.4. Prioritatea 4: Promovarea celor 10 sectoare de viitor prin:*
- îmbunătățirea poziției de exportator a României;
- creșterea atractivității investițiilor în cele 10 sectoare cu potențial de specializare inteligentă;
- creșterea nivelului de investiții străine directe în sectoarele prioritare cu 5 % la nivel agregat;
- VII.7.5.5 Prioritatea 5: Pregătirea Generației 2050 și provocări societale prin:*
- asigurarea unui echilibru sustenabil economic și social;
- dezvoltarea competitivă a agriculturii și a spațiului rural;
- creșterea coeziunii sociale și a contribuției economiei sociale ca bază a dezvoltării competitive;
- reechilibrarea relației funcționale dintre economie, natură și societate prin gestionarea eficientă a consumului de resurse, care să asigure sustenabilitatea economică.

VII.7.6. Previziuni în contextul național al dezvoltării

Agenția de evaluare financiară Moody's a menținut ratingul României la niveluri favorabile investițiilor, considerând că avansul PIB va fi susținut de creșterea exporturilor și absorbția fondurilor europene, chiar dacă consumul intern și creditarea ar putea rămâne sub nivelul anterior crizei în viitorul apropiat.

Pe termen mediu, Moody's anticipează că România va continua să se apropie de convergența veniturilor cu cele din țările mai bogate din UE, datorită salariilor competitive și unor măsuri viitoare de creștere a competitivității, iar aceste elemente susțin perspectiva stabilă a ratingului.

În aceste condiții și Comisia Națională de Prognoză a ajustat Proiecția principalilor indicatori economico-sociali în profil teritorial până în 2017, dând pentru Dâmbovița o perspectivă mult mai bună decât a multor vecini.

VII.7.7. Pregătirea perioadei de programare a programelor europene 2014 – 2020

VII.7.7.1. Considerații generale privind documentele de programare

Cadrul unic de programare la nivelul fiecărui Stat Membru – numit Contract /Acord de Parteneriat (C/AP) 2014-2020 va acoperi instrumentele structurale și fondurile destinate dezvoltării rurale și pescuitului, respectiv: Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR), Fondul Social European (FSE), Fondul de Coeziune (FC), FEADR (Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală) și FEPM (Fondul European Pescuit și afaceri Maritime). Aceste fonduri vor contribui la realizarea obiectivelor U.E. de creștere inteligentă și durabilă.

VII.7.7.2. Orientări metodologice

Orientările metodologice au în vedere, în principal, stabilirea unor linii directoare pentru procesul de programare pentru perioada 2014-2020. Orientările metodologice descriu astfel principalele elemente ale diverselor tipuri de documente programatice care urmează să fie elaborate, precum și etapele procesului de programare – inclusiv metodele de analiză a nevoilor de dezvoltare, de formulare a strategiei și de desfășurare a procesului de consultare în parteneriat. Se au în vedere, de asemenea, o serie de aspecte operaționale, precum definirea atribuțiilor principalelor entități participante la proces, cât și modul în care va fi realizată construcția instituțională care va susține viitoarele programe operaționale.

VII.7.7.3. Structura orientativă a documentelor de programare

În elaborarea documentelor de programare pentru perioada 2014-2020 se vor avea în vedere atât reglementările europene și naționale în domeniu, cât și alte documente programatice și strategice specifice la nivel european și național. Fiecare dintre aceste elemente va avea un conținut și o abordare diferite, în funcție de tipul documentului de programare, urmând a fi adaptate la cerințele regulamentelor europene. Există de asemenea o serie de condiționalități, care – conform prevederilor propunerilor de Regulamente CE – vor juca un rol deosebit de important, atât în etapa de programare cât și în etapa de implementare, prin influența asupra valorilor alocate pentru un anumit domeniu/regiune/stat membru.

VII.7.7.4. Rezumatul deciziilor cheie adoptate în ceea ce privește documentele de programare

Sunt prezentate principalele decizii necesare cu privire la fiecare tip de document de programare.

VII.7.7.5. Rolul diverselor instituții în cadrul procesului de programare

Procesul de programare pentru perioada 2014-2020 poate fi privit ca un proiect de sine stătător, sau ca un portofoliu de proiecte care trebuie gestionat în consecință. Este prezentată împărțirea sarcinilor între diversele instituții responsabile.

Pe lângă instituțiile care au rolul de a contribui oficial la procesul de programare, fiecare autoritate de management va trebui să aibă o echipă dedicată în acest sens.

VII.7.8. Previziuni la nivelul dezvoltării economice regionale și a județului

VII.7.8.1. Obiectivele dezvoltării stabilite prin Strategia la nivelul regiunii Sud Muntenia

Strategia se concentrează pe șapte priorități cheie, orientate spre nevoile specifice de dezvoltare ale regiunii și conforme și Strategia Națională de Dezvoltare Regională 2014 – 2020, elaborată de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice:

- Prioritatea 1 - Dezvoltarea durabilă a infrastructurii locale și regionale, având ca obiectiv „Creșterea atractivității și accesibilității regiunii Sud Muntenia prin dezvoltarea mobilității și conectivității populației, bunurilor și serviciilor conexe în vederea promovării dezvoltării durabile”;

- Prioritatea 2 - Dezvoltare urbană durabilă, având ca obiectiv „Dezvoltarea policentrică și echilibrată a rețelei de localități urbane”;

- Prioritatea 3 – Creșterea competitivității economiei regionale pe termen lung, cu obiectiv „Creșterea economiei regionale prin stimularea competitivității IMM autohtone și consolidarea cercetării–dezvoltării–inovării”

- Prioritatea 4 – Protecția mediului și creșterea eficienței energetice, având ca obiectiv „Protejarea și utilizarea eficientă a resurselor naturale și a patrimoniului natural”;

- Prioritatea 5 – Susținerea educației și ocupării forței de muncă, având ca obiectiv „Dezvoltarea capitalului uman din regiunea Sud Muntenia prin creșterea accesului și a participării la educație și instruire pe tot parcursul vieții și stimularea ocupării forței de muncă”;

- Prioritatea 6 – Susținerea sănătății și asistenței sociale, având ca obiectiv principal „Îmbunătățirea accesului la asistență medicală și servicii sociale de calitate și promovarea incluziunii sociale”;

- Prioritatea 7 – Dezvoltarea rurală și agricultura, având ca obiectiv principal „Creșterea rolului așezărilor rurale și a contribuției agriculturii la economia regiunii Sud Muntenia”.

VII.7.8.2. Proiecția principalilor indicatori economico-sociali ai județului Dâmbovița în profil teritorial

Pentru fixarea unor repere ale dezvoltării regiunilor și județelor, Comisia Națională de Prognoză a realizat o lucrare de referință, respectiv „Proiecția principalilor indicatori economico-sociali în profil teritorial până în 2017”, care prevăd pentru autorități date care să servească fundamentării de strategii locale sau teritoriale.

Indicatorul prognozat (noiembrie 2013)	România, regiunea de dezvoltare, județ	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Valoarea PIB (milioane lei)	România	587.499	625.617	658.615	692.234	730.302	771.603
	Reg. Sud Muntenia	73.389	79.106	83.266	87.442	92.252	97.467
	Județul Dâmbovița	11.130	11.692	12.294	12.898	13.598	14.357
PIB / an / locuitor (euro)	România	6.187	6.656	6.976	7.442	8.396	8.386
	Reg. Sud Muntenia	5.098	5.564	5.846	6.237	7.053	7.053
	Județul Dâmbovița	4.725	5.009	5.242	5.573	5.890	6.271
Populația ocupată civil medie (mii persoane)	România	8.191,9	8.280,0	8.320,0	8.360,0	8.400,0	8.445,0
	Reg. Sud Muntenia	1.141,1	1.150,2	1.153,7	1.157,1	1.160,6	1.164,7
	Județul Dâmbovița	190,8	191,8	192,4	192,9	193,4	193,9
Numărul mediu de salariați (mii persoane)	România	4.442,9	4.510,0	4.570,0	4.635,0	4.705,0	4.780,0
	Reg. Sud Muntenia	523,6	528,8	533,5	539,6	546,0	553,1
	Județul Dâmbovița	71,2	71,6	72,0	72,6	73,2	73,9
Rata șomajului înregistrat la sfârșitul anului (%)	România	5,4	4,9	4,8	4,6	4,5	4,4
	Reg. Sud Muntenia	6,9	6,5	6,5	6,2	6,1	6,0
	Județul Dâmbovița	7,5	7,0	6,9	6,5	6,4	6,3
Câștig salarial mediu net lunar (lei / salariat)	România	1.507	1.594	1.676	1.750	1.815	1.879
	Reg. Sud Muntenia	1.393	1.474	1.550	1.627	1.696	1.764
	Județul Dâmbovița	1.323	1.397	1.468	1.539	1.603	1.668
Câștig salarial mediu brut lunar (lei / salariat)	România	2.063	2.185	2.298	2.401	2.492	2.582
	Reg. Sud Muntenia	1.914	2.025	2.129	2.235	2.329	2.423
	Județul Dâmbovița	1.813	1.914	2.012	2.109	2.196	2.286
Creșterea reală a PIB (%)	România	0,7	2,2	2,2	2,5	3,0	3,3
	Reg. Sud Muntenia	-1,3	3,5	2,2	2,4	3,0	3,3
	Județul Dâmbovița	-3,7	0,8	2,1	2,3	2,9	3,2
Evoluție câștig salarial mediu net lunar (%)	România	4,4	5,8	5,1	4,4	3,7	3,5
	Reg. Sud Muntenia	5,5	5,8	5,1	4,9	4,0	4,0
	Județul Dâmbovița	5,5	5,6	5,1	4,8	4,1	4,1

Sursa : Comisia Națională de Prognoză - Proiecția principalilor indicatori economico-sociali în profil teritorial până în 2017

VII.7.8.3. Aspecte semnificative privind dezvoltarea relevate de Strategia la nivel județean (Dec. 2014)

Actualizarea priorităților strategice s-a realizat ținându-se seama de viziunea de dezvoltare a autorităților administrației publice județene, autorități cărora le revine ulterior obligația implementării și monitorizării proiectelor în strânsă cooperare cu celelalte autorități ale administrației publice locale, stabilindu-se clar direcțiile de dezvoltare și, în cadrul fiecăreia, obiectivele și măsurile specifice necesare atingerii țintelor fixate.

Succint, aceste prevederi privind direcțiile principale de dezvoltare se prezintă astfel:

1. Direcția de dezvoltare vizând asigurarea accesului populației județului la servicii publice de calitate

Atât în mediul urban, cât mai ales în mediul rural se înregistrează carențe însemnate în ceea ce privește calitatea vieții locuitorilor, fiind necesare investiții îndreptate către crearea, extinderea, reabilitarea infrastructurii care furnizează aceste servicii, însă, în egală măsură, și către măsuri de îmbunătățire a acestora prin intervenții asupra resurselor umane, eficienței și inovării în aceste domenii.

2. Direcția de dezvoltare vizând dezvoltarea economică a județului Dâmbovița

Dezvoltarea economică a județului Dâmbovița va trebui să se bazeze în perioada următoare în mai mare măsură pe două dintre resursele sale cele mai importante: potențialul agricol și potențialul turistic. Acestea trebuie să creeze resursele de diversificare a activităților economice locale și să constituie o alternativă la activitatea industrială - ramură aflată și la nivel național într-un declin accentuat.

VII.7.8.4. Obiectivele dezvoltării stabilite prin Strategia la nivel județean

Direcția de dezvoltare nr. 1 – vizând asigurarea accesului populației la servicii publice de calitate:

- Obiectivul 1.1. Infrastructura și serviciile de transport:
 - 1.1.1. Îmbunătățirea mobilității și accesibilității județului Dâmbovița în cadrul rețelei TEN-T;
 - 1.1.2. Creșterea accesibilității regionale a teritoriului județean;
 - 1.1.3. Creșterea accesibilității în contextul dezvoltării urbane;
 - 1.1.4. Creșterea accesibilității în contextul dezvoltării rurale.
- Obiectivul 1.2. Asigurarea accesului egal la servicii medicale, sociale și culturale:
 - 1.2.1. Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor medico-sanitare;
 - 1.2.2. Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor de asistență socială;
 - 1.2.3. Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor de educație și învățământ;
 - 1.2.4. Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor de cultură.
- Obiectivul 1.3. Creșterea accesului populației județului Dâmbovița la infrastructura și serviciile de protecție și conservare a mediului:
 - 1.3.1. Extinderea accesului populației județului Dâmbovița la serviciile de alimentare cu apă, de evacuare a apelor uzate și de colectare și management integrat al deșeurilor;
 - 1.3.2. Creșterea eficienței energetice și a nivelului de utilizare a energiei verzi în județul Dâmbovița;
 - 1.3.3. Protejarea și conservarea biodiversității, decontaminarea solurilor poluate istoric, monitorizarea calității aerului și adaptarea la schimbările climatice;
 - 1.3.4. Infrastructură și servicii de intervenții în situații de urgență.

Direcția de dezvoltare nr. 2 – vizând dezvoltarea economică a județului Dâmbovița va trebui să se bazeze în perioada următoare în mai mare măsură pe atingerea unor obiective dezvoltate in extenso în Strategia de dezvoltare a județului Dâmbovița 2012-2020, varianta actualizată 2014. Acestea ar fi:

- Obiectivul 2.1. Dezvoltarea agriculturii dâmbovițene:
 - 2.1.1. Asigurarea unei forțe de muncă calificate și suficiente pentru agricultură;
 - 2.1.2. Încurajarea și sprijinirea unei agriculturi sustenabile și competitive, și a inovării în domeniu;
 - 2.1.3. Încurajarea structurilor colaborative și a transferului de cunoștințe;
 - 2.1.4. Valorificarea și promovarea produselor agricole locale.
- Obiectivul 2.2. Valorificarea potențialului local de dezvoltarea turismului și diversificarea economiei locale:
 - 2.2.1. Promovarea turismului cultural;
 - 2.2.2. Promovarea turismului balnear;
 - 2.2.3. Promovarea turismului montan;
 - 2.2.4. Promovarea agroturismului în zona Pietrari - Voinești.
- Obiectivul 2.3. Crearea cadrului necesar pentru dezvoltarea economică durabilă a județului Dâmbovița:
 - 2.3.1. Dezvoltarea capitalului uman;
 - 2.3.2. Încurajarea și susținerea mediului antreprenorial;
 - 2.3.3. Atragerea Investițiilor Străine Directe.

Diracția de dezvoltare nr. 3 – vizând dezvoltarea capacității administrative:

- Obiectivul 3.1. Întărirea capacității comunităților locale de a genera și gestiona dezvoltarea
 - 3.1.1. Creșterea capacității de a dezvolta, implementa, monitoriza, evalua strategiile locale și de a realiza evaluări ale impactului acestora;
 - 3.1.2. Crearea unor proceduri și abilități de a realiza politici fiscale locale îmbunătățite;
 - 3.1.3. Schimbul de informații și de bune practici cu instituții aflate la alte paliere administrative;
 - 3.1.4. Dezvoltarea și implementarea unor mecanisme de eficientizare a cheltuielilor publice;
 - 3.1.5. Repartizarea adecvată a resurselor în sectorul public;
 - 3.1.6. Îmbunătățirea aptitudinilor și competențelor personalului în domeniu.
- Obiectivul 3.2. Îmbunătățirea managementului resurselor umane în administrația publică
 - 3.2.1. Crearea unei politici unitare și integrate pentru asigurarea managementului resurselor umane;
 - 3.2.2. Orientarea managementului resurselor umane către nevoi, strategii și proceduri transparente;
 - 3.2.3. Dezvoltarea mecanismelor și îmbunătățirea competențelor necesare derulării etapelor ciclului managementului resurselor umane - evaluarea nevoilor, planificare, recrutare, dezvoltare, evaluare a performanței;
 - 3.2.4. Asigurarea și utilizarea în mod adecvat a capitalului uman din sectorul public;
 - 3.2.5. Îmbunătățirea aptitudinilor și competențelor personalului în domeniu.
- Obiectivul 3.3. Creșterea calității și accesibilității serviciilor publice oferite de către administrația publică:
 - 3.3.1. Creșterea calității serviciilor publice furnizate de administrația publică;
 - 3.3.2. Diversificarea serviciilor furnizate on-line;
 - 3.3.3. Reducerea costurilor de livrare a serviciilor publice;
 - 3.3.4. Îmbunătățirea aptitudinilor și competențelor personalului;
 - 3.3.5. Implementarea Sistemului de Control Intern/Managerial (SCIM) în sectorul public.
- Obiectivul 3.4. Creșterea transparenței, integrității și responsabilității la nivelul administrației publice:
 - 3.4.1. Aplicarea unor sisteme, instrumente, metodologii noi și îmbunătățirea celor existente cu privire la transparență, integritate și anticorupție;
 - 3.4.2. Formarea resurselor umane în domeniul eticii, integrității și anticorupției.
- Obiectivul 3.5. Reducerea poverii administrative pentru mediul de afaceri și cetățenii județului Dâmbovița:
 - 3.5.1. Implementarea de proceduri simplificate în medierea relației dintre cetățeni/mediul de afaceri și CJ;
 - 3.5.2. Achiziționarea și dezvoltarea unor instrumente TIC noi sau îmbunătățite;
 - 3.5.3. Îmbunătățirea calificării resurselor umane implicate în această relație.
- Obiectivul 3.6. Sprijinirea activității formelor asociative dintre unitățile administrației publice locale sau dintre acestea și mediul privat, pentru întărirea capacității acestora:
 - 3.6.1. Sprijin pentru implementarea strategiilor de dezvoltare și pentru animarea comunităților în a colabora în cadrul G.A.L.-urilor

Întocmit,
arh. urb. Dan NIȚESCU

Consultant științific,
prof. Dr. Arh. Niculae Cătălin SÂRBU